

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

1945 - 1997

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Με ιδιαίτερη χαρά παραδίδω στους "Ελληνες Λαογράφους τή λαογραφική βιβλιογραφία τής Βορείου 'Ηπείρου (ό όρος χρησιμοποιείται με τήν ιστορικο-γεωγραφική του έννοια).

Ἡ βιβλιογραφία περιλαμβάνει ἔργα πού ἔχουν ἐκδοθεῖ στήν Ἀλβανία καί καλύπτει τήν περίοδο μετά τόν Δεύτερο Παγκόσμιον Πόλεμο (1945) μέχρι τῶ 1997. Περαιτέρω γνωστό, ὅ,τι ἔχει γραφεῖ μέχρι τότε.

Οἱ λαογραφικές ἐκδόσεις τῆς περιόδου αὐτῆς δέν εἶναι λίγες. Πολύ λίγες, σχεδόν ἀνύπαρκτες, εἶναι ὅμως οἱ ἐκδόσεις στά ἑλληνικά. Ἐκτός ἀπό αὐτό, οἱ ἐκδόσεις πολλές φορές εἶναι μονόπλευρες καί ἀκρωτηριασμένες ἐξ αἰτίας τοῦ πολιτικο-κοινωνικοῦ κλίματος τῆς ἐποχῆς, παρὰ τίς προσπάθειες ὀρισμένων ἐρευνητῶν γιά ἐπιστημονική ἀντικειμενικότητα.

Στή βιβλιογραφία ἔχουν σημειωθεῖ ἔργα μέ ἐπιστημονική σοβαρότητα. Δέν βιβλιογραφήθηκαν ἄρθρα μέ ἐκλαϊκευτικό χαρακτήρα, ἐκτός ἂν κάποιο ἀπό αὐτά κρίθηκε ἀξιοπρόσεκτο (οἱ τέτοιες περιπτώσεις εἶναι πολύ σπάνιες). Μὲ σκοπό τήν καλύτερη ἐξυπηρέτηση τοῦ ἐρευνητῆ, δέν βιβλιογραφήθηκαν ἔργα πού σχετίζονται ἀποκλιστικά μέ τή Λαογραφία τῆς Βορείου Ἡπείρου, ἀλλά καί ἔργα στά ὁποῖα ὑπάρχουν ἀναφορές ἢ δεδομένα γι' αὐτήν, ἔστω καί στά πλαίσια γενικῶν λαογραφικῶν μελετῶν. Γιά τόν ἴδιο σκοπό ἔγινε μετάφραση τῶν τίτλων στά ἑλληνικά, καθὼς καί σύντομο ἀναλυτικό σημείωμα.

Ἡ κατάταξη τῶν ἐκδόσεων εἶναι χρονολογική (σύμφωνα μέ τὸ ἔτος ἐκδοσης) ἐνῶ τὰ ἐπώνυμα τῶν συγγραφέων κάθε ἔτους σημειώθηκαν μέ ἀλφαβητική σειρά.

Γιὰ μιὰ πιὸ γενικὴ παρουσίαση, ἔχουν συνταχθεῖ εὐρετήρια ὀνομάτων καὶ λαογραφικῶν ὄρων, καθὼς καὶ κατάλογος περιοδικῶν, ἐφημερίδων καὶ συμμεϊκτῶν τόμων.

Μὲ τὸ συναίσθημα τῆς πιὸ βαθιᾶς εὐγνωμοσύνης, ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω τὶς εὐχαριστίες μου πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ Λαογραφικὴ Ἑταιρεία, Πρόεδρόν της—, καθηγητὴν κύριον Δημήτριον Λουκάτον, γιὰ τὴν πολὺ εὐγενικὴ τους συμπαράσταση καὶ γιὰ τὴ βοήθειά τους, στὸ ἀρχικὸ στάδιο τῆς ἐργασίας μου.

Ὅπως ἰδιαίτερώς εὐχαριστῶ τὸ Κέντρον Ἑρευνῆς τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ τὴ Διευθύντριά του κυρία Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμυλάκη, ποὺ μοῦ ἔδωσαν τὴ δυνατότητα νὰ ἐργασθῶ ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης στὸ πλαίσιο εἰδικοῦ προγράμματος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἑρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ φιλοξενοῦν τὴ βιβλιογραφία μου στὴν Ἐπετηρίδα τοῦ Κέντρου.

Γεώργιος Δ. Παναγιώτου
Καθηγητῆς Πανεπιστημίου

1. Spasse, Sterio. Manifestimi folklorik i Ballkanasve, «Bota e Re», Tiranë, 2/1945, f. 26-35 [Λαογραφικὴ ἐκδήλωση τῶν Βαλκανίων...].

Ὁ γινόμενος μνημονιογράφος Σ. Σπασσε γράφει γιὰ τὴ Λαογραφικὴ Βαλκανικὴ Φεστιβάλ τοῦ 1945. Τὸ ἐκτιμᾷ σὰν ἐκδήλωση αἰχμῆς τῶν βαλκανικῶν λαῶν, σὰν δείγμα κοινῶν λαογραφικῶν στοιχείων. Ὑπογραμμίζει καὶ ἐνδελεχεῖς λεπτομέρειες, καθὼς καὶ ἐπαρχιακὰ (βορειοσηπειρωτικὰ κ.ἄ.) χαρακτηριστικὰ.

2. Shuteriqi, Dhimitër S. Metrika shqipe, Tiranë, 1947, 103 f. [Ἡ ἄλβανικὴ μετρική...].

Ὁ τροχαϊκὸς χαρακτήρας τῆς ἄλβανικῆς γλώσσας καὶ τοῦ ἄλβανικοῦ στίχου. Οἱ κυριότεροι (ὀχτασύλλαβος, ἑξασύλλαβος καὶ δωδεκασύλλαβος) καὶ δευτερεύοντες στίχοι (πεντασύλλαβος, τετρασύλλαβος, δεκασύλλαβος κ.ἄ.). Ἡ ἀνάγκη μελέτης τοῦ ποιητικοῦ στίχου μαζί με τὴ μουσικὴ του στὸ δημοτικὸ τραγούδι. Ὁ δημῶδης στίχος εἶναι διπλός. Κοινὰ χαρακτηριστικὰ γιὰ ὅλες τὶς περιοχάς (καὶ στὴ Βόρειο Ἠπειρο) καὶ ἐπαρχιακὰς διαφορές. Σύγκριση με τοὺς στίχους ἄλλων βαλκανικῶν λαῶν —. Βιβλιογραφία.

3. Folklor popullor. Nga këngët e Luftës së Vlorës, «Literatura jonë», Tiranë, 3-4/1948, f. 48-62 [Δημῶδης λαογραφία. Ἀπὸ τὰ τραγούδια γιὰ τὸν πόλεμο τῆς Αὐλώνας...]. Χωρὶς ὄνομα συγγραφέα.

Μία σημείωση καὶ τραγούδια γιὰ τὸν πόλεμο τῆς Αὐλώνας (1920) ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν—. Καὶ στὴν εἰσαγωγή καὶ στὰ τραγούδια ὁ πόλεμος αὐτὸς θεωρεῖται σὰν ἐθνικοαπελευθερωτικὸς, ἐνῶ οἱ Ἰταλοὶ ποὺ κρατοῦσαν τὴν Αὐλώνα καὶ τὰ περὶ χωρά της, σὰν κατὰ χτητές. Στιγματίζονται οἱ συνεργάτες τῶν Ἰταλῶν καὶ ἐκφράζεται ἡ χαρὰ γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ πολέμου.

Τὰ τραγούδια εἶναι καθαρῶς ἱστορικά.

4. **Anamali, Skënder.** Vjosa dhe qendrat antike në luginën e saj, «Buletin i Shkencave Shoqërore», Tiranë, 4/1949, f. 53-65 [Ἡ Βιόσσα (Ἀῶος) καὶ τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα στὴν κοιλάδα τῆς...].

Κυρίως ἀρχαιολογικὴ ἐπισκόπηση, ἀλλὰ καὶ μὲ δεδομένα ἱστορικοῦ καὶ ἐθνολογικοῦ χαρακτήρα (οἰκία, ἐνδυμασία, ἐπαγγέλματα, κοινωνικὴ ζωὴ, θρύλοι). Ἀναφέρονται τὰ κέντρα: Ἀπολλωνία, Βύλις, Ὀλυμπία, Ἀμάντια, Λέκλη, Ἀντιγόνη, Κουκιάρι κ.ἄ.

5. **Ceka, Hasan - Adami, Jovan.** Raport mbi zbulimet prehistorike në Maliq, «Buletin i Institutit të Shkencave», Tiranë, 2 / 1949, f. 94-105 [Ἐκθεση γιὰ τὶς προϊστορικὲς ἀνακαλύψεις στὸ Μαλίκι...].

Ἀρχαιολογικὲς ἀνασκαφὲς στὸ Μαλίκι (Κορυτσά) καὶ τὰ ἀποτελέσματά τους: κεραμικά, ἐργαλεῖα, νομίσματα καὶ κυρίως οἰκίες πάνω ἀπὸ τὸ νερό τῆς λίμνης (palafit). Δεδομένα γιὰ τὴν οἰκονομικὴ, πολιτιστικὴ, οἰκογενειακὴ καὶ ἐθνολογικὴ ζωὴ τῆς ἐποχῆς.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

6. **Çabej, Eqrem.** Disa eufemizma të shqipes, «Buletin i Institutit të Shkencave», Tiranë, 1 / 1949, f. 72-84 (Μερικοὶ εὐφημισμοὶ τῆς Ἀλβανικῆς...).

Εὐφημισμοὶ τῆς Ἀλβανικῆς γλώσσας καὶ ἀπλοῦν, ἀπὸ τὰ Βαλκάνια. Εὐφημισμοὶ σχετικὰ μὲ τὴν ἄλκη, τὸ πρῶτο, τὸ μελῶς, τὸ πῦρ, καὶ τὴν ἀστυνομίαν (παράδειγμα: νύφες-μοῖρες), μὲ ἀφρώστεις (κοκκύτης, εὐλογία κ.ἄ.) καὶ τὸ θάνατο.

Παραδείγματα καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἡπειρό.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

7. **Nga epika populllore himariote,** «Literatura jonë», Tiranë, 1 / 1949, f. 35-38. [Ἀπὸ τὴ δημοτικὴ χειμαρριώτικη ἐποποιία ...].

Σύντομη σημείωση καὶ κείμενα δημοτικῶν ἐπικῶν (ἱστορικῶν) τραγουδιῶν τῆς Χειμάρρας ἐν Ἀλβανικῇ γλώσσᾳ. Ὑπογραμμίζεται ὁ πλοῦτος, ἡ πατριωτικὴ (προαλβανικὴ) πνοή, ἡ ἐξέλιξ τῶν ἐπικῶν τραγουδιῶν.

Χωρὶς ὄνομα συγγραφέα.

8. **Shuteriqi, Dhimitër S.** Legjenda e Skënderbeut, «Buletin i Institutit të Shkencave», Tiranë, 1 / 1949, f. 3-51 [Ὁ θρύλος τοῦ Σκεντέρμπεη...].

Τὸ δημοτικὸ διήγημα μὲ θρυλικὸ χαρακτῆρα γιὰ τὸ Σκεντέρμπεη (λογοτεχνικὸ διήγημα καὶ ἀπλὰ ἀπομνημονεύματα σχετικὰ μὲ τόπους, μάχες κ.ἄ.). Οἱ αἰτίες γιὰ τὰ διηγήματα εἶναι πολὺ πρὶν περισσότερα ἀπὸ τὰ τραγούδια. Λογοτεχνικά τους γνωρίσματα καὶ περιεχόμενο. Πῶς τὸν φαντάζεται ὁ λαὸς τὸν Σκεντέρμπεη (ὑπερφυσικὴ τοῦ γέννηση, δύναμη, στρατιωτικὴ ἰδιοφυία, ἀπλοκίετης). Τὰ κυριότερα κέντρα ἐπιβίωσης τῶν διηγημάτων (Κρούγια, Μάτι, ἀλλὰ καὶ πρὶν νότια καὶ βόρεια). Ὁ δημοτικὸς θρύλος καὶ ἡ ἱστορία.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

9. **Domi, Mahir.** Fokloristët e parë shqiptarë, «Letërsia jonë», Tiranë, 2 / 1950, f. 288-292 [Οἱ πρῶτοι Ἀλβανοὶ λαογράφοι...].

Με τούς δύο Κορυτσαίους συλλέκτες και εκδότες λαογραφίας, τόν Thimi Mitko (Βούθμιος Μήτκος) και τόν Spiro Dine (Σπύρος Ντίνε) αρχίζει η αλβανική λαογραφία σαν επιστήμη. 'Ο πρώτος εξέδωσε τὸ βιβλίο «Bëleta shqypëtare» ('Αλβανική μέλισσα — 1878) και ὁ δεύτερος τὸ «Valët e detit» (Θαλασσοκύματα — 1908).

'Εκτιμᾶται ιδιαίτερα ὁ Μήτκο σάν σοφάρος και πιστὸς συλλέκτης με ἐπιστημονικὸν ὀρίζοντα και σάν ἄξιος παράγοντας τῆς 'Εθνικῆς 'Αλβανικῆς 'Αναγέννησης.

'Η ὕλη ἔχει προέλευση κυρίως ἀπὸ τὴν Κορυτσά, ἀλλὰ και ἀπὸ ἄλλες βορειοηπειρωτικὲς περιοχὲς (στὰ ἀλβανικά).

10. **Zojzi, Rrok.** Mbi veshjet kombëtare, «Buletin i Institutit të Shkencave», Tiranë, 1-2, 3 / 1950, f. 75-119, 70-105 [Γύρω ἀπὸ τὶς ἐθνικὲς ἐνδυμασίες...].

Γενικὴ ἀνασκόπηση τῶν ἀλβανικῶν λαϊκῶν ἐνδυμασιῶν κατὰ ἐθνογραφικὲς περιοχὲς (και τῆς Βορείου 'Ηπείρου). Οἱ πρώτες ὕλες (μαλλί, δέρμα, λινάρι, σπάρτος, μετάξι), ἡ προτομομασία και ἐπεξεργασία τους. 'Η βαφή. Τὸ ράψιμο. 'Εργαλεῖα: ρόκκα, ἀργαλεῖος κ.ά.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

11. **Sako, Zihni - Haxhihasani, Qemal.** Kënga popullore të Luftës Nacionalçlirimtare dhe të rindërtimit, Tiranë, 1951, 188 f. Botim i Institutit të Shkencave [Δημοτικὰ τραγούδια τοῦ 'Εθνικοαπελευθερωτικοῦ 'Αγώνα και τῆς ἀντικομμουνιστικῆς... 'Εκδόση τοῦ Ἰνστιτούτου 'Επιστημῶν]. Περιέχει τραγούδια (ποίηση) τῆς περιόδου 1909-1951 ἀπὸ διάφορες περιοχὲς, και ἀπὸ τὴ Βόρειο 'Ηπειρο (γιὰ τὸ κάθε τραγούδι ἀπαραίτηται ἀνάλογες ἐνδείξεις). Θέματα: τὸ Κόμμα και ὁ 'Ε. Χότζα, γεγονότα τοῦ πολέμου, Πρωτοετες, Μεταπολεμικὰ γεγονότα, 'Αντικομμουνισμὸς.

Περιέχει και τραγούδια γιὰ τὶς «ἐλληνικὲς προκλήσεις» τοῦ Αὐγούστου 1949.

Στὴ σύντομη εἰσαγωγή γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς δημοτικῆς ποίησης στὴν περίοδο αὐτή, τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κόμματος γιὰ τὴ λαογραφία, τὴν πατριωτικὴ και διεθνιστικὴ πνοὴ τῆς «νέας ποίησης».

12. **Zojzi, Rrok.** Studime mbi veshjet kombëtare, «Buletin i Institutit të Shkencave», Tiranë, 1, 2 / 1951, f. 56-71, 71-76 [Μελέτες γύρω ἀπὸ τὶς ἐθνικὲς ἐνδυμασίες...].

'Η χειρωνακτικὴ ἐργασία γιὰ τὸ φτιάξιμο γαιτανιῶν και κλωστῶν σὲ διάφορες περιοχὲς (και στὴ Βόρειο 'Ηπειρο). Οἱ πρώτες ὕλες και ἡ τεχντροπία. Τὰ ἐργαλεῖα. Πλεχτὰ και κεντισματα. Δαντέλες.

38 σελίτσες.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

13. **Gjergji, Andromaqi - Zojzi, Rrok.** Vështrim etnografik mbi krahinën e Oparit, «Buletin për Shkencat Shoqërore», Tiranë, 2 / 1952, f. 34-46 ['Εθνογραφικὴ ἀνασκόπηση τῆς περιοχῆς τοῦ 'Οπάρι...].

Τὰ σύνορα τῆς περιοχῆς τοῦ 'Οπάρι (Κορυτσά), οἱ κάτοικοι του και ἡ προέλευσή τους.

Δεδομένα για τὸν κοινωνικὸ πολιτισμὸ. Ἡ οἰκία. Οἱ φορεσιές. Οἱ χρίστες καὶ οἱ λοτόμοι. Δημῳδίες δοξασιές, γιορτές, προλήψεις (ἄι-Γιώργης, Χριστούγεννα κ.ἄ.).

8 φωτογραφίες.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

14. **Këngë dhe valle popullore**, Tiranë, 1952, 43 f. Botim i Komitetit të Ar-teve dhe të Kulturës [Δημοτικὰ τραγούδια καὶ χοροί... "Ἐκδοση Ἐπιτρο-πῆς Τεχνῶν καὶ Πολιτισμοῦ].

Μουσικὴ (σὲ πεντάγραμμο) δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ χορῶν ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἠπειρο). Ἔχει ἐκλαϊκευτικὸ καὶ ἔχει ἐπιστημονικὸ χαρακτήρα. Δὲν ἀναφέ-ρεται ποὺ βασίζεται ἡ ἀπόδοση τῆς μουσικῆς.

15. **Adami, Jovan**. Historia e rrugëve të Shqipërisë në kohën antike, «Bu-letin i Shkencave Shoqërore», Tiranë, 1 / 1953, f. 36-65 [Ἡ ἱστορία τῶν δρόμων τῆς Ἀλβανίας στοὺς ἀρχαίους χρόνους...].

Γενικὴ ἀνασκόπηση γιὰ τοὺς δρόμους τῆς Ἀλβανίας στὴν ἀρχαιότητα. Ἑσωτερικοὶ καὶ διε-θνεῖς δρόμοι. Ἡ τεχνολογία. Οἱ κυριότεροι δρόμοι. Δρόμοι ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ τὴ Νότιο Ἀλβανία γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Οἱ δρόμοι ἀπὸ τὴν ἑξέλιξιν καὶ ἀνεπτυξῆς. Γέφυρες καὶ τεχνολογία χτισί-ματός τους.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

16. **Puzanova, Vitore**. Piktori shqiptar Onofri i shekullit të XVI, «Buletini i Shkencave Shoqërore», Tiranë, 1 / 1953, f. 8-33 [Ἡ Ἀλβανὸς ζωγράφος τοῦ XVI αἰῶνος Ὀνούφριος...].

Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Ὀνούφριου. Οἱ ἐργασίες τοῦ σὲ ἐκκλησίες, κυρίως στὸ Μ π ε ρ ά τ ι. Ἡ τέχνη τοῦ (θεωρεῖται σὰν ζωγράφος εὐρωπαϊκῶν διαστάσεων). Τὸ ἐθνογραφικὸ ἐγγώ-ριο στοιχεῖο στὶς ἐργασίες τοῦ.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

17. **Sako, Zihni**. Folklori shqiptar. Tekst per shkollat e mesme. Botim i Ministrisë së Arësimit dhe të Kulturës. Tiranë, 1953, 136 f. [Ἡ ἀλβανικὴ λαογραφία. Γιὰ τὴ μέση ἐκπαίδευση. Ἐκδοση τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Πολιτισμοῦ...].

Τὸ βιβλίον προορίζεται γιὰ τὰ γυμνάσια καὶ ἄλλες μεσαῖες σχολές. Πραγματεύονται θέματα τῶν δημοτικῶν μνημείων λόγου: τί εἶναι ἡ λαογραφία, ἡ ἱστορία τῆς ἀλβανικῆς λαογραφίας, ὁ πλοῦτος τῆς, ἡ ἐξέλιξίς τῆς στὴν ἀποχρὴ τοῦ Κόμματος, τὰ εἶδη τῆς λαϊκῆς λογοτεχνίας, τὰ κυριότερα θέματά τῆς, τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ κάθε εἶδους.

Τὰ προβλήματα πραγματεύονται κατὰ τὴ μαρξιστικὴ θεωρία.

Παραδείγματα ἀπὸ διάφορες περιοχές, κυρίως ἀπὸ τὸ Νότο (Α ὀ ὤ ὤ ν α, Τ ε π ε λ ἔ ν ι, Ἀ ρ γ υ ρ ὀ κ α σ τ ρ ο).

18. **Zadeja, Česk - Daija, Tish**. Kangë popullore shqiptare (botim muzikor), Moskë, 1953, 60 f. [Ἀλβανικὰ δημοτικὰ τραγούδια (μουσικὴ), Μόσχα...].

Οι δύο γνωστοί Ἀλβανοί μουσικοσυνθέτες εκδίδουν στὴ Μόσχα τὴ μουσικὴ (σὲ πεντάγραμμο) λίγων εκλεκτῶν τραγουδιῶν. Ἄν καὶ δὲν ὑπάρχουν ἐνδείξεις, ὁρισμένα ἀπ' αὐτὰ τὰ τραγούδια (κυρίως τὰ πολυφωνικά), ἔχουν τὴν προέλευσίν τους ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἡπειρο. Σύντομο σημείωμα γιὰ τὴν ἀλβανικὴ δημοτικὴ μουσικὴ, στὴν ὁποία οἱ συγγραφεῖς διακρίνουν τὴν ὁμοφωνία καὶ πολυφωνία.

19. **Gjergji, Andromaqi.** Arti popullor shqiptar, «Nëndori», Tiranë, 8 / 1954, f. 117-123 [Ἡ ἀλβανικὴ δημοτικὴ τέχνη...].

Τὰ κυριότερα εἶδη. Εὐλόγλυπτα ἀντικείμενα βοσκῶν. Εὐλόγλυπτα σὲ ναοὺς καὶ οἰκίαις. Κέντρα κεραμικῆς στὴν Ἀλβανία (Φάρκα, Κορυτσά, Καβάνγια). Ὑφαντικὰ καὶ στρώματα. Δημοτικὲς φορεσιὲς καὶ ἡ τέχνη τους. Σύντομη ἐπισκόπηση τῆς δημοτικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Παραδείγματα καὶ ἀπὸ τὴν Κορυτσά, Πρεμετῆ, Ἀργυρόκαστρο, Μουζεχιά.

Φωτογραφίες.

20. **Haxhihasani, Qemal.** Kryengritja e 1847 - ë s nê poezinë tonë popullore, «Nëndori», Tiranë, 9 / 1954, f. 138-146 [Ἡ ἐπανάσταση τοῦ 1847 στὴ δημοτικὴ μας ποίηση...].

Ἡ ἀπεικόνιση τῆς ἀντιτουρκικῆς ἐπανάστασης τοῦ 1847 (Νότια Ἀλβανία — κυρίως Ἀδελώνα, Μπεράτι, Μαλακάστερ, Ἀργυρόκαστρο, Ἀγ. Σαράντα) στὴν ἀλβανικὴ δημοτικὴ ποίηση: τὰ εἶδη τῆς ἐπανάστασης, οἱ ἀρκετὲς ἐπιθυμίαι τους, οἱ ἀρχαῖοι ἄνθρωποι (Ζ. Γκιόλια, Ρ. Χεκάλι κ.ά.), οἱ μαρτυρόμενοι τῶν Τούρκων, ἡ ἐθνικὴ αὐτὴν ποίηση τῶν ἐπανάστατῶν καὶ ἡ ἀντιρουσουλμανικὴ ποίησίν τους, τὸ οὐκ ἐπὶ τέλος.

21. **Sako, Zihni - Harito, Ketj.** Përralla popullore shqiptare. Botim i Institutit të Shkencave, Tiranë, 1954, 224 f. [Ἀλβανικὰ δημοτικὰ παραμύθια. Ἐκδόση Ἰνστιτούτου Ἐπιστημῶν...].

Ἀνθολογία παραμυθιῶν ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἡπειρο.

Σύντομη εἰσαγωγή γιὰ τὴ σημασία τοῦ παραμυθιοῦ, γιὰ τὸν πλοῦτο, τίς καλλιτεχνικὲς ἀξίες καὶ τὰ μειονεκτήματά του (παλιὲς δοξασίες, ἀντιμαρξιστικὲς ἰδέες κ.ά.), γιὰ τὸν ἐθνικὸ χαρακτήρα του.

22. **Sokoli, Ramadan.** Veglat muzikore të popullit tonë, «Buletin i Institutit të Shkencave», Tiranë, 4 / 1954, f. 115-141 [Τὰ μουσικὰ ὄργανα τοῦ λαοῦ μας...].

Τὰ κυριότερα εἶδη τῶν μουσικῶν ὀργάνων: ἰδιόφωνα, ἀερόφωνα, χορδόφωνα. Περιγραφὴ τῶν ὀργάνων τοῦ κάθε εἶδους: τεχνολογία, μουσικὲς ἰδιότητες, τρόποι χρήσης, εἶδη τραγουδιῶν ἢ χορῶν ποὺ συνοδεύουν, τόπος χρήσης, συγκρότησή τους σὲ ὀρχήστρες κ.ά.

Προσπάθειες σύγκρισης μετ' ἀνάλογα ὄργανα ἄλλων λαῶν καὶ ἀποδείξεις τῆς ἀρχαιότητάς τους. Ἀναφέρονται καὶ ὄργανα τῆς Βορείου Ἡπέρου (αὐλός, δαυλός, λαούτο, μπαλαμάς, ταμπούρας, γκάιντα, κλαρίνο, βιολί κ.ά.).

Μουσικὰ παραδείγματα.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

23. **Sokoli, Ramadan.** Vallet shqiptare, «Nëndori», Tiranë, 8 / 1954, f. 109-118 [Οι άλβανικοί χοροί...].

‘Ο πλοῦτος καὶ ἡ ποικιλία τῶν χορῶν. Τὰ εἶδη τους: χοροὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ὁμαδικοὶ καὶ ὄχι, φωνητικοὶ καὶ μὲ ὄργανα, θεματικοὶ (ιεροτελεστικοὶ, δουλειᾶς, ἐρωτικοὶ, σατιρικοὶ, ἐπικοὶ-πολεμικοὶ). ‘Η στρουκτοῦρα τῶν χορῶν. Τὸ ἔθνικὸ στοιχεῖο καὶ οἱ ἐπαρχιακὲς ἰδιότητες. ‘Η ἀρχαιότητα καὶ ἡ ἀξία τῶν χορῶν. ‘Η τέχνη τους. Οἱ ρυθμοὶ τους.

‘Αναφέρονται καὶ χοροὶ τῆς Β. ‘Ηπείρου: ὁ λιάπικος, ὁ ἀσύμμετρος, ὁ παγωνίσιος κ.ά.

24. **Ceka, Hasan.** Monedhat e lashta të Dyrrachionit dhe Apollonisë dhe të dhanat e tyne mbi gjendjen ekonomike e historike t'Ilirëve të vendit tonë, «Buletin i Shkencave Shqërore», Tiranë, 3 / 1955, f. 9-38 [Τὰ ἀρχαῖα νομίσματα τοῦ Δυρραχίου καὶ τῆς Ἀπολλωνίας καὶ τὰ δεδομένα τους γιὰ τὴν οἰκονομικὴ καὶ ἱστορικὴ κατάστασιν τῶν Ἰλλυριῶν τῆς χώρας μας...]. Τὰ μεταλλικὰ νομίσματα τῶν δύο πόλεων καὶ ἡ προέλευσί τους (εἰσαγόμενα καὶ ἐγχώρια). ‘Η ἀρχαιότητα καὶ ἡ μορφή τους. Οἱ ἐμπορικὲς σχέσεις τῶν δύο πόλεων μὲ ἄλλες πόλεις καὶ χώρες (καὶ μὲ τὴν Ἑλλάδα). Τὰ νομίσματα τῶν δύο πόλεων ἐξέλιξις, κοινωνικῆς κατάστασις, ἱστορικῶν γεγονότων, ἐθνογραφικῶν γνωρίσματα, μυθολογικῶν ἀντιλήψεων, ψυχροσύνησις. Φωτογραφίες.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

25. **Haxhimasani, Qemal.** Këngë popullore legjendare, Tiranë, 1955, 350 f. Botim i Institutit të Shkencave [Λεξικὸν θρυλικῶν τραγουδιῶν ... Ἐκδοσὴ Ἰνστιτούτου Ἐπιστημῶν].

Ἀνθολογία θρυλικῶν τραγουδιῶν, ταξινομημένων κατὰ τὸ θέμα τους σὲ δύο κεφάλαια: ἐπικά θρυλικά τραγουδιὰ (ἡρωικά) καὶ παραλόγες. Τὸ δεύτερο κεφάλαιον περιέχει παραλόγες καὶ ἀπὸ τῆς Β. ‘Ηπείρου: τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ (Ἀργυρόκαστρο), τῆς ἀναγνώρισις ἀδερφοῦ καὶ ἀδερφῆς, τοῦ τριομερήτικου γαμπροῦ, τοῦ γεφυριοῦ τῆς Ἀρτας κ.ά. (δὲα στὴν ἀλβανική).

Σὲ κάθε τραγούδι ὑπάρχει σύντομο εἰσαγωγικὸ σημεῖωμα. Εἰσαγωγή γιὰ τὴ σημασία, τὴν ἀρχαιότητα, τὴν ποικιλία, τὸν ἔθνικὸ χαρακτήρα, τὶς ἐπαρχιακὲς ἰδιότητες τῶν τραγουδιῶν. Λεξιλόγιον καὶ πίνακες (εὐρετήρια).

26. **Kënge dhe valle (botim muzikor),** Komiteti i Arteve dhe i Kulturës, Tiranë, 1955, 60 f. [Τραγουδιὰ καὶ χοροὶ (μουσική), ἔκδοσις τῆς Ἐπιτροπῆς Τεχνῶν καὶ Πολιτισμοῦ...].

Περιέχει τὴ μουσικὴ (σὲ πεντάγραμμο) τραγουδιῶν καὶ χορῶν ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τῆς Β. ‘Ηπείρου (ἰδιαίτερα τραγουδιὰ καὶ χοροὺς πολυφωνικοὺς).

Ἐκδοσις μὲ ἐκλαϊκευτικούς σκοποὺς, χωρὶς τὰ ἀπαιτούμενα ἐπιστημονικὰ στοιχεῖα ἢ ἐπεξηγήσεις.

Χωρὶς ὄνομα συγγραφέα.

27. **Komnino, Gjergj.** Këngë popullore lirike, Botim i Institutit të Shken-

cave, Tiranë, 1955, 350 f. [Δημοτικά λυρικά τραγούδια, έκδοση 'Ινστιτούτου 'Επιστημῶν...].

'Ανθολογία δημοτικῶν λυρικῶν τραγουδιῶν: νανουρίσματα, νυφιατικά, μοιρολόγια, έρωτικά, κοινωνικά, ξενιτιάς, νιζάμηδων, δουλειᾶς, γιορτινά, παιδικά, ἀστεία.

Σημειώσεις με ἔθνογραφικό, ἱστορικό, γλωσσολογικό, καλλιτεχνικό χαρακτήρα. Λεξιλόγιο.

Πίνακες καὶ εὐρετήρια: συλλέκτες, περιοχές, βιβλιογραφία.

Σύντομη εἰσαγωγή γιὰ τὰ χαρακτηριστικά τοῦ εἴδους, τὸν πλοῦτο, τὶς ἀξίες, τὰ κριτήρια ταξινόμησης κ.ἄ.

Παραλείπονται τὰ θρησκευτικά καὶ ἀντιδραστικά τραγούδια.

Πολλὰ προέρχονται ἀπὸ τὴ Β. 'Ηπειρο (ὑπάρχουν οἱ ἀνάλογες ἐνδείξεις).

28. **Myderizi, Osman.** Letërsia shqipe me alfabet arab, «Buletin i Institutit të Shkencave», Tiranë, 2 / 1955, f. 148-168 [Ἡ ἄλβανικὴ λογοτεχνία με ἀραβικὸ ἀλφάβητο...].

'Αλβανοὶ ποιητὲς-ραψωδοὶ τοῦ 18ου καὶ 19ου αἰῶνα τοῦ ἔχουν γράψει με ἀραβικὸ ἀλφάβητο. Οἱ περισσότεροι καὶ πὺ διακεκριμένοι κατὰ γένος ἀπὸ τὸ Νότο: Μπεράτι, Ἀργυρόκαστρο, Πρεμετῆ, Κονίσπολη κ.λπ.

'Η ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τους. Σχέσεις με τὴν δημοτικὴν ποίηση. Ἀνατολίτικη ἐπιρροή. Προβλήματα τῆς ἱστορικοκοινωνικῆς ζωῆς τῆς περιόδου τοῦ περιβάλλοντός τους.

Γιὰ τὴν ἱστορίαν ἔχουν μὲν κάποια σημαντικὰ εἰρήματα τοῦ ἐπὶ τῇ δημοτικῇ ποίησιν καὶ τραγουδίῳ.

29. **Popa, Theofan.** Piktur Kostandin me titull Shpati, «Buletin i Institutit të Shkencave-Shkencat Shoqërore», Tiranë, 4 / 1955, f. 211-214. [Ὁ ζωγράφος Κωνσταντῖνος ἀπὸ τὴ Σπάτη...].

'Η ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ ζωγράφου, με σχεδὸν λαϊκὸ ὕφος. Οἱ ἐργασίες του σὲ ἐκκλησίες τῆς Σπάτης καὶ ἄλλου. Τὸ ἔθνικὸ καὶ ἔθνογραφικὸ στοιχεῖο στὶς ἐργασίες του. Θεωρεῖται σὰν ἓνας ἀπὸ τοὺς πὺ διακεκριμένους καὶ ἰδιόρρυθμους εἰκονογράφους, ὁ ὁποῖος ἐκμεταλλεύτηκε με τέχνη τὴ φύση καὶ τὸ ἔθνογραφικὸ στοιχεῖο τῆς περιοχῆς του. Ἐκτιμᾶται ἰδιαίτερα τὸ πορτραῖτο τοῦ λαϊκοῦ ὀργανοπαίκτη.

30. **Shuteriqi, Dhimitër S.** Kënga e popullit, Ndërrmarja botuese «Naim Frashëri», Tiranë, 1955, 334 f. [Τὸ τραγούδι τοῦ λαοῦ, Ἐκδ. οἶκος «Ναὶμ Φράσερι»].

'Ανθολογία δημοτικῶν τραγουδιῶν διαφόρων εἰδῶν (ἐπικά - θρυλικά καὶ ἱστορικά, παραλογές, λυρικά - γάμου, έρωτικά κ.ἄ.) καὶ περιοχῶν. Περιέχει καὶ τραγούδια ἀπὸ τοὺς Ἀρβανίτες τῆς Ἰταλίας καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἡπειρο (Αὐλώνα, Μουζακιά, Ἀργυρόκαστρο, Κορυτσά κλπ.).

Σημειώσεις γιὰ πρόσωπα, γεγονότα, δοξασίες, συνήθειες, καλλιτεχνικὲς ἀξίες.

Εἰσαγωγή γιὰ τὸν πλοῦτο καὶ τὴν ἐξέλιξη τῆς δημοτικῆς ποίησης, γιὰ τὶς πηγὲς ἐμπνευσῆς τῆς, τὴν ἔθνικὴ καὶ ἐπαρχιακὴ ἰδιαιτότητα, τὶς σχέσεις με τὴν ποίηση ἄλλων βαλκανικῶν λαῶν. Λεξιλόγιο καὶ εὐρετήρια.

31. **Haxhihasani, Qemal.** Ekspedita folklorike e Kolonjës, «Buletin i Institutit të Shkencave - Shkencat Shoqërore», Tiranë 1 / 1956, f. 189-205 [‘Η λαογραφική αποστολή της Κολιωνίας...].

‘Ιστορικά, γεωγραφικά και εθνογραφικά δεδομένα για την περιοχή της Κολιωνίας με κέντρο την Έρσεκα (τò ιστορικό όρισμένων χωριών, τὰ εθνογραφικά σύνορα της περιοχής, τὰ επαγγέλματα, ή ξενιτιά, οί σχέσεις με άλλες περιοχές και με την Ελλάδα, ή θρησκεία, όρισμένες ιεροτελεστίες, π.χ. ή «άγρια φωτιά» κ.ά.).

‘Η λαογραφία (τὰ μνημεία λόγου) της περιοχής: τὰ είδη της ποίησης και του πεζού λόγου, ό πλούτος και ή ποικιλία τους, οί αξίες, ή αρχαιότητα, τò κοινό εθνικό στοιχείο και τò έπαρχιακό. Τὰ αποτελέσματα της αποστολής.

32. **Haxhihasani, Qemal.** Këngë popullore historike, botim i Institutit të Shkencave, Tiranë, 1956, 408 f. [‘Ιστορικά δημοτικά τραγούδια, έκδ. ‘Ινστιτούτου ‘Επιστημών...].

‘Ανθολογία με τραγούδια από διάφορες περιοχές, και από τή Β. ‘Ηπειρο. Χρονολογική ταξινόμηση: αρχίζει με τή μάχη του Κοσσυφοπέδιου (1389) κατά των Τούρκων μέχρι τò 1955. Περιέχει τραγούδια για τόν Σκεντέρμπεη, τόν ‘Αλή Πασά, τήν επανάσταση του 1847 κατά των Τούρκων, τήν ‘Εθνική ‘Αλβανική ‘Ανεξάνηση, τήν ‘Ανεξαρτησία (1912), τόν Πρώτο και Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, τή σοσιαλιστική περίοδο.

Σημειώνει με ‘Ιστορικό, εθνογραφικό, γλωσσικό, καλλιτεχνικό χαρακτήρα. Περίληψη και εύρετηρια.

Στὴν εισαγωγή (γραμμένη από τò συγγραφέα και τόν Ζ. Σάκο) αναφέρονται τὰ γνωρίσματα του είδους, ό πλούτος και ή ποικιλία τους (σχετίζονται με τή μακρόχρονη ιστορία των ‘Αλβανών και τόν άγώνα τους για έλευθερία), οί καλλιτεχνικές τους αξίες.

Περιέχει και θρύλους (σέ πεζό λόγο) για τόν Σκεντέρμπεη και τραγούδια για τις έλληνο-αλβανικές σχέσεις σέ διάφορες εποχές.

33. **Zojzi, Rrok.** Një vështrim etnografik mbi traditat e lundrimit në Shqipëri, «Buletin i Shkencave Shoqërore», Tiranë, 1956, nr. 4, f. 149-192 [‘Εθνογραφική άνασκόπηση για τις παραδόσεις ναυσιπλοΐας στὴν ‘Αλβανία...].

Τò ιστορικό της ναυσιπλοΐας από τούς αρχαίους χρόνους (‘Ιλλυριοί). ‘Η συνέχεια της παράδοσης. ‘Η τεχνολογία κατασκευής μέσωσν ναυσιπλοΐας. Τὰ κυριότερα κέντρα ναυπηγίας και λαϊκής παράδοσης. Τὰ κυριότερα λιμάνια και ή κατασκευή τους. Τò εθνικό στοιχείο και οί έξωτερικές επιρροές. Λέξεις και φράσεις με επαγγελματικό χαρακτήρα.

Σχήματα και φωτογραφίες.

Περίληψη στα γαλλικά.

Στοιχεία από τις παραλίες της Β. ‘Ηπείρου.

34. **Këngë dhe valle (botim muzikor)** —, Ministria e Arësimit dhe e Kulturës, Tiranë, 1957, 184 f. [Τραγούδια και χοροί (μουσική), έκδ. ‘Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού...].

Μουσική (σέ πεντάγραμμο) έκλεκτών τραγουδιών και χορών από διάφορες περιοχές (και

από τη Βόρειο "Ηπειρο). "Εκδοση με ἐκλαϊκευτικούς σκοπούς, γι' αὐτὸ χωρὶς τίς ἀνάλογες ἐπιστημονικὲς ἀπαιτήσεις: δὲν ὑπάρχουν ἐνδείξεις, ἡ μουσικὴ δίνεται ὄχι ἀπὸ πιστὲς ἡχο-γραφῆσεις ἀλλὰ ἀπὸ μνήμης.

Χωρὶς ὄνομα συγγραφέα.

35. **Popa, Theofan.** Onufri, piktor i madh shqiptar i shekullit XVI, «Buletin i Institutit të Shkencave - Shkencat shoqërore», Tiranë, 1 / 1957, f. 44-47 [Ὁ Ὀνούφριος, μεγάλος ἄλβανὸς ζωγράφος τοῦ 16ου αἰώνα...].

Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ ζωγράφου, σὰν ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους εἰκονογράφους—. Οἱ ἐργασίες του σὲ ἐκκλησίες τοῦ Μερτί κ.ἄ. Οἱ καλλιτεχνικὲς του ἀξίες (ἐκτιμᾶται ἰδιαίτερα τὸ ἰδιότυπο κόκκινο χρῶμα τους). Τὸ ἐθνικὸ καὶ λαϊκὸ στοιχεῖο.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

36. **Sako, Zihni - Harito, Ketj - Haxhihasani, Qemal.** Fjalë të urta të popullit tonë, botim i Universitetit Shtetëror (Saktori i Folklorit), Tiranë 1958, 224 f. [Παροιμίες τοῦ λαοῦ μας, ἔκδοση Κρατικοῦ Πανεπιστημίου (Τμῆμα Λαογραφίας)...].

Ἐκλογή παροιμιῶν καὶ παροιμιῶν φράσεων (ἔως 3.500) ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἡπειρο (ὑπάρχουν οἱ ἀνάλογες ἐνδείξεις γιὰ κάθε παροιμία).

Κοινωνιολογικοθεματικὴ κατάταξη («Ἡ πατρίδα», «τὸ Κόμμα», «Ἡ πίστις», «Παροιμίες φράσεις»), «Ἡ νέα παροιμία» κ.ἄ.

Στὴν εἰσαγωγὴ δίνεται ὁρισμὸς τῶν παροιμιῶν, τὸ περιεχόμενό τους, ὑπογραμμίζεται ἡ ἀρχαιότητα καὶ ἡ ἐξέλιξή τους, οἱ καλλιτεχνικὲς ἀξίες, ἡ δομὴ, οἱ σχέσεις μὲ παροιμίες ἄλλων λαῶν.

Βιβλιογραφία καὶ λεξιλόγιο.

37. **Sokoli, Ramadan.** Prozodia dhe metrika jonë popullore, «Nëndori», Tiranë, 8, 9 / 1958, f. 177-227, 159-203 [Ἡ δημοτικὴ μας προσῳδία καὶ μετρική...].

Ἡ ὑπεροχὴ τροχαϊκῶν ρυθμῶν στὴν ἄλβανικὴ γλῶσσα καὶ ποίηση. Ἡ ἀνάγκη μέτρησης τῶν δημοτικῶν στίχων λαμβάνοντας ὑπόψη τὴ μελωδία τους. Οἱ κυριότεροι στίχοι (ὄχτασύλλαβος, ἐξασύλλαβος, δωδεκάσύλλαβος), οἱ δευτερεύοντες καὶ ἡ δομὴ τους. Παραδείγματα ἀπὸ διάφορες περιοχές (καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἡπειρο) καὶ διάφορα εἶδη τραγουδιῶν.

38. **Haxhihasani, Qemal.** Kërkime dhe vëzhgime folklorike në rrethin e Përmetit, «Buletin i Universitetit Shtetëror të Tiranës - Shkencat Shoqërore», Tiranë, 1 / 1959, f. 118-158 [Λαογραφικὲς ἔρευνες καὶ ἐπιτηρήσεις στὴν ἐπαρχία τῆς Πρεμετῆς...].

Οἱ ἐθνογραφικὲς περιοχές τῆς Πρεμετῆς. Τὰ ἐπαγγέλματα. Ἐθιμα τοκετοῦ καὶ γάμου. Ἱεροτελεστίες. Γιορτές. Τραγούδια ποὺ τὰ συνοδεύουν. Ἱστορικά, λυρικά τραγούδια καὶ μπαλάντες.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

39. **Mustafa, Ikbale.** Motive popullore shqiptare tekstili e trikotazhi, botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Historisë dhe i Gjuhësisë, Sektori i Etnografisë, Tiranë, 1959, 105 f. [Ἀλβανικά δημοτικά μοτίβα ύφαντικῶν καὶ πλεκτῶν, ἔκδοση Κρατικοῦ Πανεπιστημίου τῶν Τιράνων, Ἰνστιτούτο Ἱστορίας καὶ Γλωσσολογίας, Τμῆμα Ἐθνογραφίας...].

Λεύκωμα μὲ 5 σελ. εἰσαγωγή καὶ 100 σελ. σκίτσα ἑγχρώμα μὲ μοτίβα ύφαντικῶν καὶ πλεκτῶν ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τῆ Β. Ἠπειρο. Στὴν εἰσαγωγή γίνεται σύντομη γενικὴ ἀνασκόπηση τῶν θεμάτων. Ἐπεξηγήσεις.

Ἐκδοση καὶ στὰ γαλλικά (Les motifs populaires albanais de textile et de tricotage, 1959) καὶ στὰ ἀγγλικά (Albanian Motives. Textiles and Needlework, 1959).

40. **Sako, Zihni.** Folklori shqiptar, «Historia e letërsisë shqipe», botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Historisë dhe i Gjuhësisë, Sektori i Letërsisë, Tiranë, 1959, vëll. I, f. 3-136 [Ἡ ἄλβανικὴ λαογραφία, «Ἡ ἱστορία τῆς ἄλβανικῆς λογοτεχνίας», ἔκδοση τοῦ Κρατικοῦ Πανεπιστημίου τῶν Τιράνων, Ἰνστιτούτο τῆς Ἱστορίας καὶ Γλωσσολογίας, Τμῆμα Λογοτεχνίας...].

Ἕνα εἶδος εἰσαγωγῆς στὴ λαογραφία. Προορίζεται γιὰ τοὺς φοιτητὲς τῆς Φιλολογικῆς Σχολῆς. Θέματα: Ἡ λαογραφία ὡς ἐπιστήμη. Ἡ ἱστορία τῆς ἄλβανικῆς λαογραφίας. Ἡ δημοτικὴ ποίηση: θρύλική, ἱστορικὴ, λυρική. Ὁ κοινὸς λόγος: παραμύθια, θρύλοι, ἀνέκδοτα, παροιμίες, ἀινίγματα. Ἐξετάζεται κυρίως τὸ περιεχόμενό τους ἀπὸ μαρξιστικὴ ἀποψη. Διακρίνονται: προοδευτικὴ καὶ ὀπισθοδρομικὴ (ἀντιδραστικὴ) λαογραφία.

Ἀναφέρεται καὶ ἡ λαογραφία τῆς Β. Ἠπειροῦ (N. Ἀλβανίας).

41. **Sokoli, Ramadan.** Polifonia jonë popullore, «Buletin i Universitetit Shtetëror të Tiranës - Shkencat Shoqërore», 3/1959, f. 117-156. [Ἡ λαϊκὴ μᾶς πολυφωνία...].

Γενικὴ ἀνασκόπηση. Περιοχὲς ἐπιβίωσης τῆς πολυφωνίας (N. Ἀλβανία, ἀριστερὰ τοῦ ποταμοῦ Σκουμπίνι), εἶδη τῆς (λιάπικη, τόσκιχη), κυριαρχία τῆς πεντατονικῆς κλίμακας.

καὶ ἄλλα γνωρίσματα τῆς πολυφωνίας. Οἱ ἐπαρχιακὲς ἰδιωτικίες. Οἱ ρυθμοί. Οἱ τύποι. Ὁ ἔθνικὸς τῆς χαρακτῆρας.

Μουσικὰ παραδείγματα.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

42. **Xhaçka, Vasil.** Lindja e martesë në Devoll, «Buletin i Universitetit Shtetëror të Tiranës - Shkencat Shoqërore», Tiranë, 1 / 1959, f. 199-208 [Ὁ τοκετὸς καὶ ὁ γάμος στὸ Ντεβόλι...].

Παραδοσιακὰ ἔθιμα τοῦ τοκετοῦ καὶ τοῦ γάμου στὴν περιοχὴ τοῦ Ντεβόλι (Κορυτσά). Ποιὰ ἀπ' αὐτὰ ἔχουν ἐπιζήσει. Διαφορὲς κατὰ τὶς θρησκείες (μουσουλμάνοι καὶ ὀρθόδοξοι Χριστιανοί).

Περίληψη στὰ γαλλικά.

43. **Xhaça, Vasil.** Disa zakone të festave kalendarike në Devoll, «Buletin i Universitetit Shtetëror të Tiranës - Shkencat Shqërore», Tiranë, 3 / 1959, f. 268-274 [Μερικά έθιμα των λαϊκών γιορτών της χρονιάς στο Ντεβόλι...].

Προπολεμικά έθιμα των όρθοδόξων στα χωριά του Ντεβόλι (Κορυτσά) σε σχέση με τις γιορτές: Πρωτοχρονιά, Μέρα της 'Ανοιξης (1 Μάρτη), 'Αποκριές, 'Αι-Γιώργης, 'Αι-Γιάννης, Λάζαρος, Πάσχα, Θεοφάνεια κ.ά. έθιμα σε σχέση με το θάνατο και με τον 'Αγιο της οικογένειας.

Περίληψη στα γαλλικά.

44. **Zojzi, Rrok - Mborja, Dhimitër.** Arti popullor në Shqipëri (Kostume. Takstile—. Punime në metal e në dru. Banesa), botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Historisë dhe i Gjuhësisë, Sektori i Etnografisë, Tiranë, 1959, 114 f. [Η δημοτική τέχνη στην 'Αλβανία (κοστούμια, ύφαντικά, εργασίες σε ξύλο και μέταλλο, οίκια...].

Εισαγωγή (10 σ.). 'Επεξηγήσεις 100 σ. Εργασίες σκίτσας και ιχνογραφίες σχετικά με τα παραπάνω θέματα.

Παραδείγματα από διάφορες περιοχές και από τη Β. 'Ηπειρο.

'Εκδοση και στα γαλλικά: L'art populaire en Albanie, 1959.

45. **Gjata, Trim.** Mbi krijimin e grupës nacionale muzikore dhe disa çështje të studimit të folklorit, «Nëndori» Tiranë, 9 / 1960, f. 154-182 [Για τη δημιουργία της έθνικης μουσικής γλώσσας και μερικά προβλήματα της μελέτης της λαογραφίας...].

Σάν τόν καλύτερο δρόμο δημιουργίας της έθνικης μουσικής γλώσσας αναφέρει τη μελέτη και χρήση της δημοτικής μουσικής. Συνιστά ιδιαίτερα, μεταξύ άλλων, την πολυφωνία και τη λαογραφία των νοτιών περιοχών (Μπουζεκιά, Αύλώνα, 'Αργυρόκαστρο κ.ά.) σάν ιδιότυπη και με μεγάλες δυνατότητες.

46. **Sokoli, Ramadan.** Ritmika e muzikës sonë popullore, «Nëndori», Tiranë, 2 / 1960, f. 86-116 [Οι ρυθμοί της δημοτικής μας μουσικής...].

'Ο πλοῦτος και ή ποικιλία των ρυθμών. Σχέση των μουσικών και γλωσσικών ρυθμών. 'Η κυριαρχία τροχαϊκών και διπλών ρυθμών. 'Εθνικές και έπαρχιακές ιδιοτυπίες. Παραδείγματα από διάφορες περιοχές και διάφορα είδη τραγουδιών.

'Αναφορές και στη μουσική της Νότιας 'Αλβανίας, ιδιαίτερα στην πολυφωνία.

47. **Fico, Agron.** Kërkime folklorike në krahinën e Zagorisë, «Buletin i Universitetit Shtetëror të Tiranës - Shkencat Shqërore», Tiranë, 2 / 1961, f. 135-155 [Λαογραφικές έρευνες στην περιοχή της Ζαγοριάς...].

Καθορισμός της Ζαγοριάς σάν ιδιαίτερης έθνογραφικής περιοχής (στά ΒΔ. του 'Αργυροκάστρου). Λίγα ιστορικά και έθνογραφικά δεδομένα. Τά έπαγγέλματα. 'Ο ρόλος της ξενιτιάς. Οί γιορτές και ιεροτελεστίες. 'Ο χριστιανικός τους χαρακτήρας (οί Ζαγορίτες είναι

όλοι Χριστιανοί ὀρθόδοξοι). "Εθιμα γάμου. Τραγούδια σχετικά μὲ τὶς γιορτές. "Αλλα τραγούδια: μπαλάντες, ἱστορικά, λυρικά. "Ο δημοτικὸς πεζὸς λόγος (παραμύθια κ.ά.). "Ο ἔθνικος (ἀλβανικὸς) χαρακτήρας τῆς ζαγορίτικης λαογραφίας καὶ οἱ ἐπαρχιακὲς ἰδιοτυπίες. Περιορισμένα δεδομένα γιὰ τὴ μουσικὴ (πολυφωνία). Παραδείγματα.

"Η διατριβὴ ἔχει μορφή ἐκθεσης λαογραφικῆς ἀποστολῆς.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

48. **Haxhihasani, Qemal - Luka, Kolë.** Chansonnier populaire albanais, botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Folklorit, Tiranë, 1961, 104 p. [Ἀλβανικὰ δημοτικὰ τραγούδια, ἔκδοση Κρατικοῦ Πανεπιστημίου Τιράνων, Ἰνστιτούτο Λαογραφίας...].

"Ανθολογία ἀλβανικῆς δημοτικῆς ποίησης, μεταφρασμένης στὰ γαλλικά. Συμπεριλαμβάνει τραγούδια διαφόρων εἰδῶν (θρυλικά, ἱστορικά, μπαλάντες, λυρικά) ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τὴ Β. "Ηπειρο (ὕπάρχουν οἱ ἀνάλογες ἐνδείξεις).

Στὴν εἰσαγωγὴ ὑπογραμμίζονται: ὁ πλοῦτος, τὸ περιεχόμενο, οἱ καλλιτεχνικὲς ἀξίες, οἱ σχέσεις μὲ τὴν ποίηση ἄλλων λαῶν, οἱ ἔθνικες ἰδιοτυπίες τῆς ἀλβανικῆς δημοτικῆς ποίησης, τὰ κριτήρια ἐκλογῆς τραγουδιῶν, ὁ σκοπὸς τῆς ἀνθολογίας.

49. **Sako, Zihni - Fico, Agron - Harito, Kefi - Haxhihasani, Qemal.** Mbledhës të hershëm të folklorit shqiptar (1635-1912), I, botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Folklorit, Tiranë, 1961, 562 [Παλαιοὶ συλλέκτες ἀλβανικῆς λαογραφίας (1635-1912), τόμ. I, ἔκδοση Κρατικοῦ Πανεπιστημίου Τιράνων, Ἰνστιτούτο Λαογραφίας...].

"Υλικά ποὺ ἔχουν συλλέξει καὶ ἐκδώσει οἱ: Frank Bardhi (111, παροιμίες ἀπὸ τὸ «*Dictionary latinoepiroticum*, Roma, 1635), Χειρόγραφο τοῦ Κιέουτι — Ἰταλία — 1737 μὲ 18 δημοτικὰ τραγούδια, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ὁ «Τριομερήτικος γαμπρός»), Vuk St. Karaxhiç (Χειρόγραφο μὲ 13 τραγούδια, ἔκδ. ἀπὸ τὸν ἀλβανολόγο γλωσσικὸ Ν. Jokli), Zef Krispi (*Memorie storiche...*, 1853), J. G. von Hahn (*Albanesischen Studien*, 1854, μὲ ὕλικά συλλεγμένα στὴ Β. "Ηπειρο), C. H. T. Reinhold (*Noctes pelasgicae...*, 1855 — συλλ. ἀπὸ τοὺς Ἀρβανίτες τῆς Ἰθδρας, Σπέτσες, Πόρου), J. de Rada (*Rapsodie d'un poema albanese*, 1866), D. Camarda (*Appendice al Saggio di Gramatologia comparata sulla lingua albanese*, Prato, 1866), G. Jubany (*Raccolta di canti popolari ... albanesi*, Trieste, 1871), A. Dozon (*Manuel de la langue chkipie ou albanaise*, 1879 — λαογραφικά τῆς Π ρ ε μ ε τ ῆ ς), J. U. Jarnik (*Prispevky ku poznání nářečí Albánskyh*, Praga, 1883), H. Pedersen (*Albanesische Texte mit Glossar*, Leipzig, 1895 — συλλογὴ ἀπὸ τὴ Β. "Ηπειρο, κυρίως ἀπὸ τὸ χωριὸ Μ ο υ ρ σ ῖ).

Εἰσαγωγὴ γιὰ τὸ ἱστορικὸ, τὶς ἀξίες κάθε συλλέκτη καὶ τὴ συμβολὴ του, γιὰ τὰ κριτήρια ἔκδοσης.

Παραμελοῦνται τὰ ὕλικά μὲ θρησκευτικὸ καὶ «ἀντιδραστικὸ» χαρακτήρα.

50. **Sako, Zihni - Haxhihasani, Qemal.** Mbledhës të hershëm të folklorit shqiptar (1635-1912), II, botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, In-

stituti i Folklorit, Tiranë, 1961, 370 f. [Παλιοὶ συλλέκτες τῆς ἀλβανικῆς λαογραφίας (1635-1912), τόμ. II, ἔκδοση Πανεπιστημίου Τιράνων, Ἰνστιτοῦτο τῆς Λαογραφίας...].

Λαογραφικὰ ποὺ ἔχει συλλέξει ὁ Thimi Mitko (Εὐθύμιος Μήτκος) ἀπὸ τὴν Κορυτσά. Ὅρισμένα ἔχουν ἐκδοθεῖ ἀπὸ τὸν ἴδιο (Ἡ ἀλβανικὴ μέλισσα, 1878: περιέχει παροιμίες, θρυλικά, ἱστορικά καὶ λυρικά τραγούδια, παραμύθια, αἰνίγματα κ.ἄ., μὲ προέλευση κυρίως ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο). Ὡς εἶναι χειρόγραφά του (Ἡ μικρὴ μέλισσα, χειρόγραφο ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τοῦ ἀλβανολόγου J. U. Jarnik, οἱ ἐπιστολές του).

Παραμέληση θρησκευτικῶν καὶ «ἀντιδραστικῶν» λαογραφικῶν.

Εἰσαγωγή γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Μήτκο. Θεωρεῖται ὅχι μονάχα σὰν λαογράφος (θεμελιωτὴς τῆς ἀλβανικῆς λαογραφίας) ἀλλὰ καὶ γνήσιος πατριώτης καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς ἡγέτες τῆς Ἑθνικῆς Ἀλβανικῆς Ἀναγέννησης.

51. **Sako, Zihni - Haxhihasani, Qemal - Fico, Agron.** Për Partinë shqipe mali, botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Folklorit, Tiranë, 1961, 136 f. [Γιὰ τὸ κόμμα — βουνίσιον ἀετό, ἔκδοση Κρατικοῦ Πανεπιστημίου Τιράνων, Ἰνστιτοῦτο τῆς Λαογραφίας...].

«Δημοτικὰ» τραγούδια γιὰ τὸ Κόμμα. Ἔργασία ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἠπειρο (ὕπάρχουν ἐνδείξεις), ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ίδρύσεώς του ὡς τὸ 1961.

Σημειώσεις γιὰ πρόσωπα καὶ γεγονότα.

Εἰσαγωγή γιὰ τὸ δημοτικὸ τραγούδι γύρω ἀπὸ τὸ Κόμμα καὶ τὸν ἡγέτη του.

52. **Gjergji, Andromaqi.** Provë për një studim etnografik të fshatit Rëmbec (Korçë), «Etnografia Shqiptare», Tiranë, I / 1962, f. 193-250 [Δοκίμιο ἐθνογραφικῆς μελέτης τοῦ χωριοῦ Ρεμπέτσι (Κορυτσά), στὸ «Ἀλβανικὴ Ἑθνογραφία», I / 1962...].

Τὸ ἱστορικὸ τοῦ χωριοῦ κατὰ τὸν 19^ο καὶ 20^ο αἰῶνα (πῶς ἔγινε τσιφλίκι, οἱ ἰδιοχτῆτες, ἡ ἀρχὴ τῶν καπιταλιστικῶν σχέσεων). Ἡ γεωργία — ὁ κυριότερος κλάδος τῆς οἰκονομίας (γεωργικὰ ἐργαλεῖα, γεωργικὲς δουλειές, ἀποδοτικότητα, σιτηρά, κτηνοτροφία, ψάρεμα). Ἡ οἰκονομικο-κοινωνικὴ ζωὴ. Ἡ ξενιτιά. Οἰκία. Φορεσιές. Διατροφή. Οἰκογένεια.

Περίληψη στὰ γαλλικὰ καὶ ρώσικα.

53. **Gjergji, Andromaqi.** Kodiku i kishave të fshatit Rëmbec (Korçë), «Bulletin i Universitetit Shtetëror të Tiranës - Shkencat Shqiptare», Tiranë, 3 / 1962, f. 193-203 [Ὁ κώδικας τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ χωριοῦ Ρεμπέτσι (Κορυτσά)...].

Τὸ περιεχόμενο τοῦ κώδικα (σύνομα), οἱ σημειώσεις τοῦ ὁποῖου ἀνήκουν στὰ χρόνια 1815-1902. Ἡ γῆ τῆς ἐκκλησίας καὶ τὰ σύνορά της. Τὰ σύνορα τοῦ χωριοῦ. Πῶς δημιουργήθηκε τὸ τσιφλίκι τοῦ Ρεμπέτσι. Φέρνονται ἀποσπάσματα ἀπὸ τίς σελ. 19, 24, 37-38, 65, 179.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

54. **Haxhihasani, Qemal.** Këngë popullore historike (1878-1912), botim i

Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Folklorit, Tiranë, 1962, 184 f. [Ίστορικά δημοτικά τραγούδια (1878-1912), έκδοση Κρατικού Πανεπιστημίου Τιράνων, Ίνστιτούτο της Λαογραφίας...].

Έκλογη ιστορικών δημοτικών τραγουδιών για γεγονότα της περιόδου 1878-1912 (Ήλβανική Ήναγένηση): ό Σύνδεσμος της Πιρσρέν, τό Συνέδριο του Βερολίνου, ή απόκρουση τών Τούρκικων έκαθαριστικών επιχειρήσεων, οι προσπάθειες για τη «διαφύλαξη τών έθνικων έδαφών», οι εξέγέρσεις κατά τών Τούρκων στά 1881-82, 1885, 1904-1912, οι Βαλκανικοί πόλεμοι, ή Ήνεξαρτησία του 1912.

Τά περισσότερα τραγούδια προέρχονται από τη Βόρεια και Μέση Ήλβανία, άλλα υπάρχουν και αρκετά από τη Β. Ήπειρο (υπάρχουν ένδείξεις). Όρισμένα αναφέρονται στον «έλληνικό σωβινισμό» (γεγονότα του 1878, 1897, 1912).

Εισαγωγή: ό πλούτος, ό ρεαλισμός, τό πατριωτικό πνεύμα κ.ά. τών τραγουδιών.

55. **Haxhihasani, Qemal.** Thimi Mitko, Έκδ. Οίκος «Naim Frashëri», Tiranë, 1962, 110 f. [Ό Εϋθύμιος Μήτκο...].

Ή ζωή και τό έργο του Κορυτσαίου Ε. Μήτκου, σάν λαογράφου, έθνογράφου, πολιτικού, παράγοντα της Ήλβανικής Έθνικης Ήναγένησης. Ειδικά ιδιαίτερα τά πατριωτικά του (άλβανικά) αισθήματα, τη λαογραφική του εργασία με πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ενός οπαδού της ρομαντικής Σχολής. Κατακρίνει την ιδέα του για ένα έλληνο-άλβανικό κράτος.

Βιβλιογραφικό σημείωμα για τις εργασίες του Μήτκου.

56. **Kono, Kristo.** Mbi disa këngë popullore karakteristike të rrethit të Korçës, «Korça e Re», Tiranë, 3 / 1962, f. 85-89 [Γύρω από μερικά χαρακτηριστικά δημοτικά τραγούδια της επαρχίας Κορυτσαῶς...].

Σύντομη μουσική ανασκόπηση: όμοφωνικά και πολυφωνικά τραγούδια. Τά κυριότερα χαρακτηριστικά της πολυφωνικής μουσικής. Τραγούδια άστικά (τραγουδιούνται μόνον στην πόλη Κορυτσαῶς). Σχέσεις με τά τραγούδια άλλων επαρχιών (ιδιαίτερα Κολιωνία και Πογρσδέτσι). Παραδείγματα.

57. **Sako, Zihni - Haxhihasani, Qemal - Fico, Agron.** Mbledhës të hershëm të folklorit shqiptar (1635-1912), III, botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Folklorit, Tiranë, 1962, 600 f. [Παλιοί συλλέκτες της άλβανικής λαογραφίας (1635-1912), τόμ. III, έκδοση Κρατικού Πανεπιστημίου Τιράνων, Ίνστιτούτο της Λαογραφίας...].

Έπανεκδοση συλλογών από: Spiro Dine (Valët e Detit — Τά κύματα της θάλασσας, 1908, με λαογραφικά από τη Β. Ήπειρο — ό Ντίνε ήταν από τό Βυθκούκι της Κορυτσαῶς), Vincenzo Prenushi (Kangë popullore gëgnishte — Δημοτικά γκέγκνικα τραγούδια, 1911), Fiamuri i Arbërit, 1883-1887 (περιοδ. «Ή σημαία της Άρβανιτιάς», έκδ. J. de Rada - Καλαβρία), K. A. Shapkarev (στο «Zbornik ot bëllgarski narodni umotvorenia», II, 77, Σόφια, 1892), «Shqipëria», 1897 (έφημ. «Ή Ήλβανία»), «Albania, 1897-1909 (Ή ύλη προέρχεται κυρίως από τη Β. Ήπειρο), καθώς και από άλλες έφημερίδες, περιοδικά κλπ.

58. **Sokoli, Ramadan.** Folklori ynë dramatik, «Nëndori», Tiranë, 1 / 1962, f. 84-138 [‘Η δραματική μας λαογραφία...].

‘Η έννοια τοῦ ὅρου «δραματική λαογραφία» (δημοτικό θέατρο, παιχνίδια, καρναβάλια). Τὰ εἶδη κατὰ τὰ ἐπαγγέλματα (γεωργία, κτηνοτροφία, κυνήγι, ὑπαλληλία), τὸ χαρακτήρα τοῦ συγκριτισμοῦ (μονάχα λόγος, λόγος καὶ μουσική, λόγος καὶ χορὸς κ.ἄ.), τὸ χρονο (καρναβάλια Πρωτοχρονιάς, Ἀποκριῶν, Ἀνοιξής). Ἐπαρχιακὲς ιδιαιτερότητες.

Τὰ παραδείγματα φέρονται κυρίως ἀπὸ τὸ Βορρά, ἀλλὰ ἀναφέρονται καὶ στοιχεῖα ἀπὸ τὸ Νότο.

59. **Zojzi, Rrok.** Ndamja krahinore e popullit shqiptar, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, I / 1962, f. 16-94, botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Historisë dhe i Gjuhësisë, Sektori i Etnografisë. [‘Η ἐπαρχιακὴ διανομὴ τοῦ ἄλβανικοῦ λαοῦ ... ἐκδ. Κρατικοῦ Πανεπιστημίου Τιρανῶν, Ἰνστιτούτο Ἱστορίας καὶ Γλωσσολογίας, Τμῆμα Ἐθνογραφίας].

‘Η ἀνάγκη καθορισμοῦ τῶν ἄλβανικῶν ἐθνογραφικῶν περιοχῶν. Μεγάλαι συγκροτήματα περιοχῶν ποὺ συνέβαλαν στὴ δημιουργία τοῦ ἔθνους τῶν Ἀλβανῶν. I. ‘Η Γκεγκεριά καὶ οἱ περιοχὲς τῆς (ἡ κυρίως Γκεγκεριά, τὸ Ντοναγκιά, ἡ Βόρεια ὄρεινὴ περιοχή — ἡ Malësia, ἡ ΒΔ. πεδινὴ περιοχή. II. ‘Η Τοσκονία, ἡ Μπαυσεκιά, ἡ Λιαπουριά (στὴν τελευταία συμπεριλαμβάνεται τὸ ΝΔ. τμήμα τῆς Τοσκονίας).

Ἄχάρτες.
Περίληψη στὰ γαλλικὰ καὶ ρωσικὰ.

60. **Dojaka, Abaz.** Enë dhe orendi të Labërisë, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, II / 1963, f. 50-80 [Τὰ ἀγγεῖα καὶ τὰ ἐπιπλά τῆς Λιαπουριάς...].

Τὰ σύνορα τῆς περιοχῆς ἀπὸ ἐθνογραφικὴ ἀποψη. Περιγραφή μέσων (τῆς ἐστίας), προετοιμασίας τοῦ ψωμοῦ, φαγητοῦ, γιὰ νερό, γιὰ ἀποθήκευση καὶ διαφύλαξη γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων, μέσα φωτισμοῦ καὶ ὕπνου, χειρόμυλος, ξύλινο χαβάνι (γουδί), ντουμπέκι.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Περίληψη στὰ γαλλικὰ καὶ ρωσικὰ.

61. **Gjergji, Andromaqi.** Provë për një studim etnografik në kooperativën bujqësore «Shkëndia» në rrethin e Korçës, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, II / 1963, f. 81-109 [Δοκίμιο γιὰ μία ἐθνογραφικὴ μελέτη στὸ γεωργικὸ συνεταιρισμὸ «Shkëndia» στὴν ἐπαρχία Κορυτσᾶς...].

Τὸ ἱστορικὸ τοῦ συνεταιρισμοῦ, θεμελιωμένου τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1948. Ἡ οἰκονομία τοῦ συνεταιρισμοῦ, ἡ ἐξέλιξη τῆς γεωργίας, ὁ τρόπος ὀργάνωσης τῆς δουλειᾶς. Ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ καὶ ἡ διατροφή. Οἰκία. Ἡ μορφωτικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ. Ὁ ρόλος τοῦ Κόμματος. Γενικὴ ἐξέλιξη.

Φωτογραφίες.

Περίληψη στὰ γαλλικὰ καὶ ρωσικὰ.

62. **Mitrushi, Llambrini.** Dasma në lalët e Myzeqesë, «Etnografia Shqiptare»

re», Tiranë, II / 1963, f. 175-218 [‘Ο γάμος στους Λιάλιους (Χριστιανούς) τῆς Μ ο υ ζ ε κ ι ᾱ ς...].

‘Η ἔθνογραφικὴ περιοχὴ τῆς Μουζακιάς καὶ τὰ σύνορά της. ‘Ο πληθυσμός. ‘Η ἀρραβώνα. Παραδείγματα συμβολαίων ἀρραβώνας ἀπὸ τὸν 19ο αἰώνα. Τὰ προικιά. ‘Ο καθαρισμός τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου. ‘Η ἔκθεση τῆς προίκας. Τὸ στόλισμα τῆς νύφης, ἡ φορεσιά της. ‘Ιεροτελεστίες καὶ τελετὴ.

Φωτογραφίες.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικὰ καὶ ρωσικὰ.

63. **Sako, Zihni - Kodra, Ziaudin - Ndocaj, Filip - Panajoti, Jorgo.** Folklor shqiptar, Seria I - Proza popullore, vëll. i parë, Tiranë, 450 f., botim i Institutit të Folklorit (Universiteti Shtetëror i Tiranës) [‘Αλβανικὴ λαογραφία, Σειρὰ I - Δημοτικὸς πεζὸς λόγος, τόμ. πρῶτος ... ἔκδοση ‘Ινστιτούτου Λαογραφίας (Κρατικὸ Πανεπιστήμιο Τιράνων)].

Κείμενα ποὺ ἔχουν συλλεγεῖ καὶ ἐκδοθεῖ παλαιότεν, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ 1854. Κατάταξη κατὰ τὸν συλλέκτη: G. J. von Hahn (ύλικα ἀπὸ τὴ Β. ‘Ηπειρο), H. Pedersen, A. Dozon (Β. ‘Ηπειρο), J. U. Jarnik, J. de Rada, A. Dozon (Β. ‘Ηπειρο), G. Meyer (Β. ‘Ηπειρο) κλπ. ‘Ο τόπος συλλογῆς σημειώνεται στὸ ἱστορικὸ πίνακα.

Στὴν εἰσαγωγὴ γίνεται λόγος γενικά γιὰ τὴν ἐθνικὴ παραμύθια, θρύλους, τὸν πλοῦτο καὶ τὸ ρόλο τους, τίς ἀξίες τους, τὰ κριτήρια ἐκδόσεώς τους.

64. **Agolli, Nexhat - Bogdani, Ramazan.** Njohuri të përgjithshme rreth valleve popullore shqiptare, botim i Shtëpisë Qendrote të Krijimtarisë popullore, Tiranë, 1964, 72 f. të shëptilografuara [Γενικὴ ἀνασκόπηση γύρω ἀπὸ τοὺς δημοτικοὺς ἀλβανικοὺς χοροὺς, ἔκδ. Κεντρικῆς ‘Εστίας Λαϊκῆς Δημιουργίας...].

Τί εἶναι οἱ δημοτικοὶ χοροί, ὁ πλοῦτος καὶ ὁ ρόλος τους. Τὰ εἶδη τῶν χορῶν κατὰ τὸ γένος τῶν χορευτῶν, τὸ περιεχόμενον, τὴ δομὴ τους καὶ τὸν τρόπο ἐρμηνείας. ‘Ο χορός, ἡ ποίηση καὶ ἡ μουσικὴ. Οἱ ρυθμοὶ τῶν χορῶν. ‘Επαρχιακὲς ἰδιοτυπίες.

‘Αναφέρονται καὶ χωριὰ τῆς Β. ‘Ηπείρου.

Τὸ βιβλίο ἔχει ἐκλαϊκευτικὸν χαρακτήρα.

65. **Bihiku, Ikbal.** Qilima shqiptarë, botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Historisë dhe i Gjuhësisë, Sektori i Etnografisë, Tiranë, 1964, 115 f. [‘Αλβανικοὶ τάπητες, ἔκδ. Κρατικοῦ Πανεπιστημίου Τιράνων, ‘Ινστιτούτο ‘Ιστορίας καὶ Γλωσσολογίας, Τμῆμα ‘Εθνογραφίας].

Σύντομη εἰσαγωγὴ γραμμένη ἀπὸ τὸν ἐθνογράφο Rr. Zojzi: Χαρακτηριστικὰ τῶν ἀλβανικῶν ταπητῶν. ‘Ονομασίες. Προέλευση, τεχνολογία. Καλλιτεχνικὲς ἀξίες. Μετάφραση τῆς εἰσαγωγῆς στὰ γαλλικὰ καὶ ἀγγλικά.

108 σελ. Ἐγχρωμὲς ἰχνογραφίες μετὰ τῆς κλπ. ἀπὸ τὴν Γ κ ό ρ α, Κορυτσά, Κοσσυφοπέδιο, Κούκσι, Λιαπουριά, Σκόδρα, Τίρανα.

66. **Dheri, Eftim - Daiu, Mexhit - Haxhihasani, Qemal.** Këngë popullore, botim i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Instituti i Folklorit, Tiranë, 1964, 136 f. [Δημοτικά τραγούδια, εκδ. Κρατικού Πανεπιστημίου Τιράνων, 'Ινστιτούτο Λαογραφίας...].

Ἐκλογή δημοτικῶν τραγουδιῶν διαφόρων εἰδῶν, ἐποχῶν καὶ περιοχῶν. Ἀρκετὰ προέρχονται ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο (ὑπάρχουν ἐνδείξεις).

Δίνεται τὸ κείμενο (ἢ ποίηση) καὶ ἡ μουσικὴ (σὲ νότες) κάθε τραγουδιοῦ. Κατάταξη κατὰ τὸ εἶδος. Ἀναφέρονται: ὁ συλλέκτης ὁ τραγουδιστής, ὁ τόπος συλλογῆς, ὁ μεταγραφέας μουσικῆς, ὁ ἀριθμὸς τῆς ταινίας ἡχογράφησης.

Σύντομη εἰσαγωγή γιὰ τὰ κριτήρια ἐκλογῆς, σύνταξης καὶ μουσικῆς μεταγραφῆς.

67. **Pepo, Petraq.** Materiale për historinë e krahinës së Himarës në vitet 1785-1788, «Studime Historike», Tiranë, 3 / 1964, f. 127-144 [Δεδομένα γιὰ τὴν ἱστορία τῆς περιοχῆς Χειμάρρας κατὰ τὰ ἔτη 1785-1788...].

Περιγραφή τῆς περιοχῆς Χειμάρρας. Ἡ οἰκονομία τῆς. Οἱ φορεσιές. Τὸ κυνήγι. Κοινωνικὴ ὀργάνωση. Ὁ βαθμὸς ἀνεξαρτησίας. Τὰ ὄπλα.

Τὰ συμπεράσματα βασίζονται σὲ ἱστορικὰ ντοκουμέντα, ἀτομικὲς μαρτυρίες καὶ πληροφορίες.

68. **Sokoli, Ramadan.** Kangët rituale në të kremtet vjetore të popullit tonë «Studime Filologjike», Tiranë, 4 / 1964, f. 163-199 [Τὰ τελετουργικά τραγούδια σὲ γιορτές τῆς χρονίας τοῦ λαοῦ μας...].

Ποιές εἶναι οἱ γιορτές. Ἡ ἀρχαιότητά τους καὶ ἡ ἐπίρροή τῆς ἐκκλησίας. Οἱ σκοποὶ τους.

Τὰ τραγούδια ποὺ τίς συνοδεύουν. Ἡ σημασία τους. Οἱ καλλιτεχνικὲς ἀξίες καὶ ἡ μουσικὴ τους. Ὁ ἐθνικὸς τους χαρακτήρας καὶ ἐπαρχιακὲς ἰδιαιτητές.

Παραδείγματα κυρίως ἀπὸ τὴ Βόρεια Ἀλβανία, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἠπειρο.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

69. **Domi, Mahir.** Sotir Kolea (1872-1945), «Nëndori», Tiranë, 9 / 1965, f. 131-146 [Ὁ Σωτὴρ Κολέα ...].

Τὸ λαογραφικὸ καὶ γλωσσολογικὸ ἔργο τοῦ Σ. Κολέα, ἰδιαίτερα τὸ βιβλίο του «Goja e popullit» (1944). Ἐκτιμᾷ τὴν ἀφοσίωσή του στὴ λαογραφία καὶ τὴ συλλεκτικὴ του ἐργασία, τὸν κατακρίνει γιὰ τὴν παραποίηση τῶν λαογραφικῶν ὑλικῶν.

Ὁ Κολέα ἔχει ἀσχοληθεῖ κυρίως μὲ τὴ λαογραφία τῆς Β. Ἠπείρου (στὰ ἀλβανικά).

70. **Dheri, Eftim - Daiu, Mexhit - Mustaqi, Arsen.** Këngë popullore dashurie, Tiranë, 1965, botim i Instituti të Folklorit, 90 f. [Δημοτικά ἐρωτικὰ τραγούδια ... εκδ. Ἰνστιτούτου Λαογραφίας...].

Ἐκλογή δημοτικῶν ἐρωτικῶν τραγουδιῶν ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο (στὰ ἀλβανικά). Γιὰ κάθε τραγούδι σημειώνονται: οἱ τραγουδιστές, ὁ συλλέκτης, ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος συλλογῆς, ὁ μεταγραφέας τῆς μουσικῆς, ὁ ἀριθμὸς ταινίας ἡχογράφησης —. Δίνεται ἡ ποίηση καὶ ἡ μουσικὴ (μὲ νότες).

Σύντομη εἰσαγωγή γιὰ τὸν πλοῦτο καὶ τίς ἀξίες τῶν τραγουδιῶν, γιὰ τὰ κριτήρια ἐκλογῆς, σύνταξης καὶ μουσικῆς μεταγραφῆς.

71. **Gjergji, Andromaqi.** Veshja e popullit në qytetin e Korçës gjatë shekullit XIX, «Studime Historike», Tiranë, 3 / 1965, f. 167-173 [‘Η ένδυμασία τοῦ λαοῦ στὴν πόλὴ Κορυτσά κατὰ τὸν 19ο αἰῶνα...].

Ἀντρικὲς φορεσιὲς (φουστανέλα, ντολαμάς, γούνα). Γυναικεῖα ρούχα. Διαφορὲς στὶς φορεσιὲς Χριστιανῶν καὶ Μουσουλμάνων. Ταξικὲς διακρίσεις. Ἡ ἐξέλιξις ὀρισμένων ἐξαρτημάτων. Τὰ ὕλικά κατασκευῆς τῶν ρούχων. Ἡ ἐπιρροή τῆς ἀστικῆς φορεσιᾶς στὰ χωριά.

Φωτογραφίες.

Περίληψις στὰ γαλλικά.

72. **Mitrushi, Llambrini.** Kodiku i manastirit të Shën Kozmait, «Studime Historike», Tiranë, 3 / 1965, f. 175-182 [‘Ο κώδικας τοῦ Μοναστηρίου Ἀγίου Κοσμά...].

Περιγραφή τοῦ κώδικα τοῦ Μοναστηρίου Ἀγίου Κοσμά στὸ χωριὸ Κοκόντας (Φιέρι), κώδικας ποὺ συμπεριλαμβάνει 317 συμβόλαια γάμου. Μετάφρασις ἑνὸς ἀπ’ αὐτὰ στὰ ἄλβανικά. Σύγκρισις μὲ ἔθιμα γάμου ποὺ ἔχουν ἐπιζήσει (ὁ κώδικας εἶναι γραμμένος ἐλληνικά).

Περίληψις στὰ γαλλικά.

73. **Pepo, Petraq.** Kodiku i madh i Korçës së lumit historik, «Konferenca I e Studimeve Albanologjike», Tiranë, 1965, f. 530-536 [‘Ο μεγάλος Κώδικας τῆς Κορυτσᾶς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς πόλεως καὶ τῆς πρώτης Συνδιάσκεψις Ἀλβανολογικῶν μελετῶν...].

Δεδομένα γιὰ τὴν Κορυτσά καὶ περιγραφή τοῦ κώδικα. Ἡ ὀργάνωσις τῶν Χριστιανῶν. Ἡ οἰκονομικὴ τους ζωὴ. Οἱ σχέσεις μὲ τοὺς φεουδάρχες τῆς περιοχῆς. Ἡ παιδεία καὶ ὁ πολιτισμὸς τῶν Χριστιανῶν. Κανονισμοὶ ἐπαγγελμάτων. Ἀποφάσεις τῆς χριστιανικῆς κοινότητος. Ὁ κώδικας εἶναι γραμμένος στὴν ἐλληνικὴν.

74. **Sako, Zihni.** Rreth disa elementeve të përbashkëta ndërkombëtare në përrallat shqipe dhe veçoritë e tyre kombëtare, «Konferenca I e Studimeve Albanologjike», Tiranë, 1965, f. 315-321 [Γύρω ἀπὸ ὀρισμένα κοινὰ διεθνῆ στοιχεῖα στὰ ἄλβανικά παραμύθια καὶ οἱ ἐθνικὲς τοὺς ἰδιοτυπίες, «Ἡ πρώτη Συνδιάσκεψις Ἀλβανολογικῶν μελετῶν...].

Ἡ ἀνάγκη συγκριτικῶν μελετῶν στὸ πεδίο τῶν παραμυθιῶν. Λίγα γιὰ τὸ ἱστορικὸ καὶ τὰ μειονεκτήματά τους. Κοινὰ διεθνῆ στοιχεῖα στὰ ἄλβανικά παραμύθια: Ἡ Λευκὴ Πεντάμορφη, ὁ Δράκος, ἡ Σταχτομάρω, ὁ Κοντορεβουόλης. Τὸ κοινὸ καὶ ἐθνικὸ στοιχεῖο.

Ἡ σύγκρισις γίνεται κυρίως μὲ τὰ παραμύθια βαλκανικῶν λαῶν.

Τὰ περισσότερα παραδείγματα ἔχουν παρθεῖ ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἡπειρο.

75. **Sokoli, Ramadan.** Folklori muzikor shqiptar (Morfologjia), botim i Institutit të Folklorit, Tiranë, 1965, 284 f. [Ἡ ἄλβανικὴ μουσικὴ λαογραφία (Ἡ μορφολογία), ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαογραφίας...].

Ἡ ἀνάγκη μελέτης τῆς δημοτικῆς μουσικῆς. Τὸ ἱστορικὸ της καὶ οἱ δυσκολίες.

Ἡ ποικιλία τῆς ἀλβανικῆς δημοτικῆς μουσικῆς καὶ τὰ εἶδη τῆς (ὁμοφωνία, πολυφωνία). Οἱ τύποι κάθε εἶδους ἀπὸ μορφολογική (δομική) ἀποψη. Οἱ περιοχὲς χρήσης τους. Ἡ πολυφωνία τῆς Νοτίου Ἀλβανίας καὶ οἱ ἐπαρχιακὲς ιδιοτυπίες τῆς. Τὸ προπεντατονικό καὶ πεντατονικό σύστημα. Ὁ ρόλος τοῦ κάθε τραγουδιστῆ. Ἡ ἀρχαιότητα. Ἡ ἐπιρροή σὲ ἄλλους λαοὺς.

76. **Strazimiri, Gani.** Disa tipare të arkitekturës së qytetit të Beratit, «Konferenca I e Studimeve Albanologjike», Tiranë, 1965, f. 555-561 [Χαρακτηριστικὰ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῆς πόλης Μπεράτι, «Ἡ Πρώτη Συνδιάσκεψη Ἀλβανολογικῶν μελετῶν»...].

Λίγα γιὰ τὸ ἱστορικὸ τοῦ Μπεράτι οὕ. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν διαφόρων συνοικιῶν. Τὸ κέντρο τῆς πόλης. Ἡ ἀνάπτυξη τῆς πόλης κατὰ τὸν 18ο καὶ 19ο αἰῶνα. Ἱεροὶ χώροι. Λαϊκὲς οἰκίες. Ὁ ρόλος τῆς σκάλας. Κοινὰ στοιχεῖα μὲ οἰκίες ἄλλων πόλεων καὶ χωριῶν. Σκίτσα, φωτογραφίες, πίνακες.

77. **Zojzi, Rrok.** Mbi veshjet tradicionale të popullit tonë, «Studime Historike», 4 / 1965, f. 143-158 [Γύρω ἀπὸ τὴν παραδοσιακὴς φορεσιὲς τοῦ λαοῦ μας...].

Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ποικιλία τῶν ἐνδυμασιῶν. Ἡ ἐνδυμασία τοῦ ὅρου «ἐθνικὴ ἐνδυμασία». Ταξινομήση σύμφωνα μὲ τὸ ὕψος κατασκευῆς, τὸ χῶμα, τὸ ράψιμο. Δύο βασικὰ εἶδη: με γρόνη, με τζουμπλέτα. Ἡ μορφολογία καὶ οἱ παραλλαγὲς τους: ὁ φουστάνελα, τὰ πότουριτ. Ἡ προέλευση τῶν δύο εἰδῶν (τύπων): ὁ τύπος με γρόνη εἶναι θρακο-ιλλυρικὸς, ὁ τύπος με τζουμπλέτα ἀνήκει στὸν κρητικο-μυκηναϊκὸ πολιτισμό.

78. **Çabej, Eqrem.** Albanesische Volkskunde, «Südost-Forschungen», Band. XXV, 1966, f. 333-387 [Ἡ ἀλβανικὴ λαογραφία...].

Ἡ ἀνάγκη μελέτης τῶν λαογραφικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν λαῶν, σὰν ἐνδειξὴ ἱστορικῶν σχέσεων.

Ὁ πλοῦτος, οἱ ἀξίες, ἡ ἐθνικὴ ιδιοτυπία, τὰ εἶδη τῆς ἀλβανικῆς λαογραφίας. Οἱ σχέσεις τῆς μὲ βαλκανικὲς κ.ἀ. χώρες. Ἡ ἰδιαίτερη σημασία τῶν ἀλβανο-ἐλληνικῶν λαογραφικῶν σχέσεων (δύο ἀπὸ τοὺς πιδ ἀρχαίους λαοὺς τῶν Βαλκανίων). Οἱ μέθοδοι καὶ πορεῖες συγκριτικῶν μελετῶν.

Ἔχει δυτικὴ ἀντίληψη γιὰ τὸν ὅρο «λαογραφία» (συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν ἐθνογραφία).

Πολλὰ παραδείγματα καὶ ἀναφορὲς στὴ βορειοηπειρωτικὴ λαογραφία.

79. **Dojaka, Abaz.** Dasma çame, «Studime Historike», Tiranë, 2 / 1966, f. 129-141 [Ὁ τσαμίκος γάμος...].

Οἱ συμφωνίες πρὸ τοῦ γάμου. Ὁ προξεντής. Ἡ συνάντηση τῆς ἀπόφασης γάμου. Ἡ προίκα. Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου (τὰ κυριότερα στιγμιότυπα). Κοινὰ στοιχεῖα μὲ ἄλλες περιοχὲς τῆς Ἀλβανίας καὶ ιδιοτυπίες.

Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου σὰν ἐνδειξὴ ἀλβανικῆς ἐθνικότητας.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

80. **Dheri, Eftim - Daiu, Mexhit - Mustaqi, Arsen.** 250 këngë popullore dasme, Botim i Institutit të Folklorit, Tiranë, 1966, 168 f. [250 δημοτικά τραγούδια γάμου, έκδ. 'Ινστιτούτου Λαογραφίας...].

'Ανθολογία δημοτικών τραγουδιών γάμου με την ποίηση και τη μουσική τους (σε νότες). Προέρχονται από διάφορες περιοχές, και από τη Βόρειο 'Ηπειρο.

Ταξινομήση σύμφωνα με τις φάσεις της τελετής του γάμου. Για κάθε τραγούδι σημειώνονται: ο τόπος και ο χρόνος συλλογής, ο συλλέκτης, ο πληροφορητής, ο μουσικογράφος, ο αριθμός της ταινίας ήχογράφησης του τραγουδιού.

Στη σύντομη εισαγωγή υπογραμμίζεται ο πλούτος και η ποικιλία του είδους, τα κριτήρια έκλογής και μεταγραφής των τραγουδιών.

81. **Dheri, Eftim - Daiu, Mexhit - Mustaqi, Arsen.** Këngë për Partinë, Botim i Institutit të Folklorit, Tiranë, 1966, 162 f. [Τραγούδια για το Κόμμα, έκδ. 'Ινστιτούτου Λαογραφίας...].

Περιέχει δημοτικά τραγούδια με την ποίηση και μουσική τους (σε νότες) για το Κόμμα 'Εργασίας 'Αλβανίας. Έχουν παρθεί από ήχογράφηση στην ύπαιθρο, αλλά η αυθεντικότητά τους είναι ύποπτη.

Τα τραγούδια προέρχονται από διάφορες περιοχές, και από τη Βόρειο 'Ηπειρο.

82. **Elezi, Ismet.** Sur la vendetta en Albanie, «*Etudia Albanica*», Tiranë, 1 / 1966, f. 305-318 [Γύρω από τη βεντέτα (εκδίκηση) στην 'Αλβανία...].

Οι αιτίες και οι άρχες της βεντέτας. Τα αίτια της μακροζωίας της στην 'Αλβανία. 'Ο ταξικός της χαρακτήρας. Δεδομένα από διάφορες περιοχές, και από τη Βόρειο 'Ηπειρο, για τη βεντέτα. 'Η εξάλειψή της στην 'Αλβανία.

83. **Harito, Ket.** Folklor shqipar. Seria I - Proza pullore, vëllimi III. Botim i Institutit të Folklorit, Tiranë, 1966, 580 f. ['Η 'Αλβανική Λαογραφία. Σειρά I - 'Ο πεζός λόγος, τόμ. III. Έκδοση 'Ινστιτούτου Λαογραφίας...].

'Ο τρίτος τόμος της πρώτης σειράς (Πεζός λόγος) της γενικής έκδοσης «'Η 'Αλβανική λαογραφία». Περιέχει παραμύθια που έχει συλλέξει η Καίτη Χαρίτου σε διάφορες περιοχές, μεταξύ των οποίων: Κορυτσά, Αργυρόκαστρο, Αγ. Σαράντα, Μουζεκιά.

Κατάταξη κατά τον άφηγητή. Παραλλαγές. Λεξιλόγιο, εύρητηρια.

84. **Panajoti, Jorgo.** Erë e tokës shqiptare (Ndikimi i folklorit te Çajupi), «*Drita*», 27.3.1996 [Άρωμα αλβανικής γής ('Η έπιρροή της λαογραφίας στον Τσαγιούπι)...].

'Η έπιρροή της λαογραφίας (μνημείων λόγου) στον ποιητή Αντών Ζάχο-Τσαγιούπι από τη Σέπερ του Αργυρόκαστρου (άλβανόφωνος και παράγοντας της 'Αλβανικής 'Εθνικής 'Αναγέννησης). Έπιρροή σε θέματα, πνοή, πρόσωπα, γλώσσα, προσωδία. 'Ο Τσαγιούπι θεωρείται κάτι σαν καλλιεργημένος ραψωδός.

85. **Sako, Zihni - Kodra, Ziaudin - Ndocaj, Filip - Harito, Ketj - Panajoti, Jorgo.** Folklori shqiptar, Seria I - Proza popullore, vëllimi II, lotim i Institutit të Folklorit, Tiranë 1966, 580 f. [‘Η Ἀλβανικὴ Λαογραφία. Σειρὰ I - Δημοτικὸς πεζὸς λόγος, τόμ. II, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαογραφίας...].

Τόμος τῆς πρώτης σειρᾶς (Δημοτικὸς πεζὸς λόγος) τῆς γενικῆς ἐκδόσεως «Ἡ Ἀλβανικὴ Λαογραφία».

Περιέχει παραμύθια ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἡπειρο) ποὺ εἶχαν συλλέξει Ἀλβανοὶ καὶ ξένοι λαογράφοι.

Κατάταξη κατὰ τὸν συλλέκτη, τὸν ἀφηγητὴ καὶ τὸ θέμα. Δίνονται καὶ παραλλαγές.

Λεξιλόγιο καὶ εὔρετήρια.

86. **Sako, Zihni - Kodra, Ziaudin - Ndocaj, Filip - Harito, Ketj - Panajoti, Jorgo.** Folklori shqiptar, Seria I - Proza popullore, vëllimi IV, botim i Institutit të Folklorit, Tiranë 1966, 616 f. [‘Η Ἀλβανικὴ Λαογραφία. Σειρὰ I - Δημοτικὸς πεζὸς λόγος, τόμ. IV, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαογραφίας...].

Δημοτικὰ παραμύθια ἀπὸ διάφορες περιοχὲς καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἡπειρο (Α Ὑ λ ὶ ν α, Κ ο ρ υ τ σ ᾶ, Ἄ γ. Σ α ρ ᾶ ν τ α κ.ᾶ.).

Κατάταξη κατὰ τοὺς συλλέκτες, τοὺς ἀφηγητὲς καὶ τὸ θέμα. Παραλλαγές.

Λεξιλόγιο καὶ εὔρετήρια.

87. **Sokoli, Ramadan.** Vëllat muzikore të popullit shqiptar, botim i Shtetëpisë Qendrore të Krijimitarisë Popullore, Tiranë 1966, 164 f. [Τὰ μουσικὰ ὄργανα τοῦ ἀλβανικοῦ λαοῦ, ἔκδ. Κεντρικὴς Ἑστίας Λαϊκῆς Δημιουργίας...].

Ἡ βαρύτητα τῆς ὑπόθεσης καὶ τὸ ἱστορικὸ τῆς. Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ποικιλία τῶν μουσικῶν ὀργάνων. Τὰ εἶδη τους: χορδόφωνα, μεμβρανόφωνα, ἰδιόφωνα, ἀερόφωνα.

Τεχνολογία. Μουσικὴ περιγραφή. Τόπος χρήσης. Λαϊκὲς ὀρχήστρες. Ἱστορικὴ καὶ συγκριτικὴ ἀνασκόπηση.

Ἀναφέρονται καὶ περιγράφονται ὄργανα τοῦ βορειοηπειρωτικοῦ χώρου (αὐλὸς, διάυλος, κλαρίνο, βιολί, λαβούτο, μπακλαμάς κ.ᾶ.).

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

88. **Haxhihasani, Qemal.** Tregime dhe këngë popullore për Skënderbeun, botim i Institutit të Folklorit, Tiranë 1967, 288 f. [Δημοτικὰ διηγήματα καὶ τραγούδια γιὰ τὸν Σκεντέρμπεη, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαογραφίας...].

Ἐκτενὴς ἐκδόση δημοτικῶν διηγημάτων (θρύλων, παραδόσεων, ἀπομνημονευμάτων) καὶ τραγουδιῶν γιὰ τὸν Σκεντέρμπεη (Γεώργιον Καστριώτη), τὴν ἐποχὴ καὶ τοὺς συμπολεμιστὲς του, τὰ τοπωνύμια ποὺ σχετίζονται μὲ τὸ ὄνομά του.

Ἡ ὕλη προέρχεται κυρίως ἀπὸ τὴ Βόρεια καὶ Μέση Ἀλβανία, καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς Ἀρβανίτες τῆς Ἰταλίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἡπειρο (Σ π ᾶ τ η, Π ο γ ρ α δ ῆ τ σ ι, Γ ρ ᾶ μ σ ι, Α Ὑ λ ὶ ν α).

Εἰσαγωγή γιὰ τὸν Σκεντέρμπεη καὶ τὸ ἱστορικὸ τοῦ ἔργου, γιὰ τὴν ἀπεικόνισή του στὴ λαογραφία σὰν στρατάρχην, πολιτικοῦ, τουρκοκτόνου κ.ᾶ., γιὰ τὴν ἀναλογία ἱστορικῆς

καὶ καλλιτεχνικῆς ἀλήθειας, γιὰ τοὺς λόγους ὑπεροχῆς τῶν διηγημάτων σὲ σύγκριση μὲ τὰ τραγούδια.

Λεξιλόγιο καὶ εὐρετήρια.

89. **Sako, Zihni.** Balada shqiptare e murimit dhe elementet e saj të përbashkëta me motërzime ballkanike, «Studime Filologjike», Tiranë, 2 / 1967, f. 87-92 [Ἡ ἄλβανικὴ μπαλάντα τοῦ ἐντοιχισμού καὶ τὰ κοινὰ τῆς στοιχεῖα μὲ βαλκανικὲς παραλλαγές...].

Σύντομο ἱστορικὸ τῶν μελετῶν. Κριτικὴ ἀνασκόπηση. Ἡ διάδοση τῆς μπαλάντας στὴν Ἀλβανία καὶ οἱ τύποι τῆς. Τὴν μπαλάντα θεωρεῖ ἄλβανικῆς προέλευσης, γιὰτί: ὑπάρχει ἀνάλογος θρύλος στὰ ἄλβανικά ἀπὸ τὸν 16ον αἰώνα, ἡ Ἄρτα, γιὰ τὸ γεφύρι τῆς ὁποίας γίνεται λόγος, κατοικοῦνταν ἀπὸ Ἀλβανούς, ὑπάρχουν πολλὰ ἄλβανικά ἐθνογραφικὰ στοιχεῖα.

Ἐκδοσὴ καὶ στὰ γαλλικά (Elements balkaniques communs dans la rite de la balade d'emmurement), στὸ «Studia Albanica», 2/1966, p. 207-213.

90. **Agolli, Nexhat.** Elemente të përbashkëta në fushën e valleve popullore si shprehje e unitetit kombëtar, «Konferenca II e Studimeve Albanologjike», vëllimi III, Tiranë, 1968, f. 43-46 [Κοινὰ στοιχεῖα στὸ πεδίο τῶν χορῶν σὰν ἔκφραση τῆς ἐθνικῆς ἐνότητας...].

Παράλληλα μὲ τὰς ἐπαγγελματικὲς ιδιότητες, οἱ αὐτοὶ χοροὶ ὑπάρχουν καὶ κοινὰ στοιχεῖα τοῦ μαρτυροῦν γιὰ ἐθνικὴ ἐνότητα: στὴ δομὴ (ἀρρυθμιετὴ) τῶν τρόπων σύνδεσης τῶν χορευτῶν, τοὺς ρυθμούς, τὸ μέλος κ.ἄ.

Γίνεται σύγκριση βορειοηπειρωτικῶν χορῶν μὲ χοροὺς τῆς Μέσης καὶ Βόρειας Ἀλβανίας. Ἡ ἐθνικὴ ιδιότητα τῶν χορῶν.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

91. **Çabej, Eqrem.** Gestälte des Albanischen Folksglaubens, «Studien zur Sprachwissenschaft und Kulturkunde», Innsbruck 1968, f. 279-287 [Πρόσωπα τῆς ἄλβανικῆς δημοτικῆς δαιμονολογίας...].

Σύντομο ἱστορικὸ παρόμοιων σπουδῶν. Ἐξέταση προσώπων μὲ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον: γίγαντες, νάνοι, μοῖρες, ἡ Λευκὴ Πεντάμορφη. Τὰ χαρακτηριστικά τους. Τὸ ὄνομά τους ἀπὸ γλωσσολογικὴ (ἐτυμολογικὴ) ἀποψη. Ὀνόματα μὲ ἄλβανικὴ, Ἰνδοευρωπαϊκὴ καὶ ξένη ρίζα. Σύγκριση μὲ τὰ ἀνάλογα βαλκανικὰ καὶ παγκόσμια πρόσωπα. Ἐθνικὴ ιδιότητα.

Ἐπανεκδοσὴ στὰ ἄλβανικά μὲ περίληψη στὰ γαλλικά στὸ «Gjurmine Albanologjike- Folklor dhe Etnologji», Prishtinë, II/1974 καὶ στὸ «Çështje të folklorit shqiptar», 1/1982.

92. **Dalipi, H.** Mendime për këngët e Himarës, «Zëri i Vlorës», 20.6.1968 [Στοχασμοὶ γιὰ τὰ τραγούδια τῆς Χειμάρρας...].

Ἡ πατριωτικὴ (ἄλβανικὴ) πνοὴ τῶν τραγουδιῶν τῆς Χειμάρρας (στὰ ἄλβανικά). Ἡ ποικιλία, οἱ ἀξίες, τὸ περιεχόμενο. Τὰ χαρακτηριστικά τῆς χειμαρρώτικης πολυφωνίας. Διακεκριμένοι ραψωδοὶ καὶ τραγουδιστὲς (Νέτσιο Μούκα κ.ἄ.). Τὰ τραγούδια σὰν ἀπόδειξη τῆς ἄλβανικότητος τῶν Χειμαρριωτῶν.

93. **Gjidede, Pavlo.** Një vështrim mbi ninullat e Lumit të Vlorës, «Konferenca II e Studimeve Albanologjike», vëllimi III, Tiranë, 1968, f. 69-75 [Ανασκόπηση γύρω από τὰ νανουρίσματα τοῦ Λιούμι ι Βλιώρες...].

ἽΟ πλοῦτος, ἡ ποικιλία, οἱ ἀξίες τῶν νανουρισμάτων τῆς περιοχῆς Λιούμι-ι Βλιώρες (Ποτάμι τῆς Αὐλώνας) — Αὐλώνας.

Οἱ ἱστορικές, ἐθνογραφικές, καλλιτεχνικές τους ἀξίες. ἽΗ ταξικὴ πνοή. ἽΟ πατριωτισμός τους. ἽΗ ἐξέλιξή τους.

94. **Harito, Ket.** Folklori Shqiptar. Gjëegjëza. Botim i Institutit të Foklorit, Tiranë 1968, 546 f. [Ἀλβανικὴ Λαογραφία, Αἰνίγματα. ἽΕκδ. Ἵνστιτούτου Λαογραφίας...].

Τὸ βιβλίο ἀνήκει στὴ γενικὴ ἐκδοσὴ «ἽΗ Ἀλβανικὴ Λαογραφία». Περιέχει 1500 αἰνίγματα ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο ἽΗπειρο (ὑπάρχουν οἱ ἀνάλογες ἐνδείξεις).

Ταξινομηση κατὰ τὸ ἀντικείμενο ποὺ πρέπει νὰ ὑπονοηθεῖ («ἽΟ ἄνθρωπος καὶ τὰ μέρη τοῦ σώματος», «Ζῶα καὶ πτηνά», «ἽΕργαλεῖα δουλειᾶς», «Μέσα ἐπικοινωνίας», «Φυτὰ» κ.ἄ.). Δίνονται καὶ παραλλαγές.

Στὴν εἰσαγωγὴ (γραμμένη ἀπὸ τοὺς Ζ. Σάου καὶ Κάρτη Χαρίτου) γίνεται λόγος γιὰ τὸ ρόλο τῶν αἰνιγμάτων, τὸν πλοῦτο τους, τὰ περιεχόμενα, τὴν καλλιτεχνικὴν ἀξίαν, τὴν προσωδία, τὸν ταξικὸν χαρακτήρα, τὴν ἐξέλιξή τους.

ἽΕξέλιξις καὶ ἐπεξεργασία

95. **Kruta, Beniamin.** Vështrim rreth këngës popullore polifonike të burrave në krahinën e Myzeqesë, «Studime Etnologjike», Tiranë, 3 / 1968, f. 161-206 [Ανασκόπηση τῶν δημοτικῶν πολυφωνικῶν τραγουδιῶν ἀντρῶν τῆς Μουζεκιᾶς...].

ἽΟ πλοῦτος, οἱ ἀξίες καὶ ἡ ποικιλία τῶν τραγουδιῶν. ἽΗ ὑπεροχὴ τῆς πολυφωνίας. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς πολυφωνίας (μιμητικὸς χαρακτήρας). Οἱ τύποι τῶν τραγουδιῶν ἀπὸ μουσικολογικὴ ἀποψη. Τὸ προπεντατονικὸ καὶ πεντατονικὸ σύστημα. Οἱ ρυθμοί. ἽΗ δομὴ καὶ ἐξέλιξις τῶν τραγουδιῶν. Διαφορὲς μὲ τὰ τραγούδια τῶν γυναικῶν. ἽΕπαρχιακὲς ἱδιοτυπίες. Μουσικὰ παραδείγματα. Περίληψη στὰ γαλλικά.

96. **Kuçuli, Harilla.** Mbi disa aspekte të satirës dhe të humorit në Labëri, «Konferenca II e Studimeve Albanologjike», vëllimi III, Tiranë 1968, f. 25-29 [ἽΥρὼ ἀπὸ μερικὲς ταξικὲς ἀπόψεις τῆς σάτιρας καὶ τοῦ χιούμορ στὴ Λαπούριᾶ...].

ἽΗ σάτιρα καὶ τὸ χιούμορ τῆς λιάπικης λαογραφίας. ἽΗ ταξικὴ τῆς πνοή: σκωπτικὴ διάθεση κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ λαοῦ (φευδάρχεις, ἀντιλαϊκοὶ ἐξουσιοκράτες, κυβερνητικοί, χωροφύλακες, ἐκμεταλλεῦτες, ρεβιζιονιστὲς κ.ἄ.). ἽΕκφραστικὰ μέσα σάτιρας.

97. **Mustaqi, Arsen.** Nga gjiri i popullit dole (këngë popullore për ushtrinë), botim i Institutit të Folklorit, Tiranë, 1968, 184 f. [ἽΑπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ

λαοῦ βγῆκες (Δημοτικά τραγούδια γιὰ τὸ στρατό), ἔκδ. 'Ινστιτούτου Λαογραφίας...].

Συλλογὴ «δημοτικῶν τραγουδιῶν» γιὰ τὸ «Λαϊκὸ Στρατὸ» καὶ τὸν ἡγέτη του 'Ε. Χότζα, ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τὴ Β. 'Ηπειρο (ὑπάρχουν οἱ ἀνάλογες ἐνδείξεις). Μεταξὺ ἄλλων ὑπάρχουν κείμενα γιὰ τὴν «ἐλληνικὴ μοναρχοφασιστικὴ εἰσβολή» τοῦ Αὐγούστου 1949. Λίγα τραγούδια μὲ τὴ μουσικὴ τους (σὲ νότες). Σύντομὴ εἰσαγωγή.

98. **Mustaqi, Arsen. Skënderbeu në gojën e popullit, «IO Korriku», Tiranë, 1, 6/ 1968, f. 2, 23** [‘Ο Σκεντέρμπεης στὴ λαϊκὴ παράδοση...].

‘Ο ἔθνικὸς ἥρωας τῆς 'Αλβανίας Γεώργιος Καστριώτης-Σκεντέρμπεης σὲ παλιὰ καὶ σύγχρονα δημοτικὰ δημιουργήματα (κυρίως ποίηση). Τὰ παραδείγματα παίρνονται κυρίως ἀπὸ τὴ Βόρεια, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴ Νότια 'Αλβανία.

99. **Mustaqi, Arsen - Kruta, Beniamin - Dheri, Eftim - Daiu, Mexhit. Këngë popullore historike, botim i Institutit të Foklorit, Tiranë 1968, 224 f.** [‘Ιστορικὰ δημοτικὰ τραγούδια, ἔκδ. 'Ινστιτούτου Λαογραφίας...].

‘Εκλογὴ ἀλβανικῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν μὲ τὴν ποίηση καὶ τὴ μουσικὴ τους (σὲ νότες) ἀπὸ διάφορες περιοχές (καὶ ἀπὸ τὴ Β. 'Ηπειρο καὶ καιροῦς. Ταξινομηση χρονολογικὴ.

Γιὰ κάθε τραγούδι σημειώνονται: ὁ τόπος καὶ χρόνος συλλογῆς, ὁ συλλέκτης, ὁ μεταγραφέας τῆς μουσικῆς, ὁ ἀριθμὸς τῆς ταινίας ηχογράφησης. Σύντομὴ εἰσαγωγή γιὰ τὸν πλοῦτο τοῦ εἴδους αὐτοῦ τραγουδιῶν γιὰ τὰ κριτήρια ἐπιλογῆς, ἐκδόσεως καὶ μουσικῆς μεταγραφῆς.

100. **Panajoti, Jorgo. Tradita gojore për rolin e gruas në edukimin e brezit të ri, «Studime Filologjike», Tiranë 4/ 1968, f. 163-171** [‘Η δημοτικὴ παράδοση γιὰ τὸ ρόλο τῆς γυναίκας στὴ διαπαιδαγώγηση τῆς νέας γενεᾶς...].

‘Η θέση τῆς γυναίκας στὴν οἰκογένεια. ‘Η ἐκτίμησή της σὰν μάνας, γυναίκας, ἀδερφῆς. ‘Ο ρόλος της γιὰ τὴ διαπαιδαγώγηση τῶν παιδιῶν καὶ νέων σύμφωνα μὲ τὴ λαογραφία. ‘Η ἐξάρτηση τοῦ ρόλου αὐτοῦ ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ κατάσταση τῆς γυναίκας. Οἱ τρόποι ἐξάσκησης τοῦ ρόλου ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ νανουρίσματα, τὰ λογοπαίγνια, τὰ παραμῦθια κ.ἄ.

Τὰ περισσότερα παραδείγματα παίρνονται ἀπὸ τὴν ἱστορία καὶ λαογραφία τῆς Β. 'Ηπείρου.

101. **Panajoti, Jorgo. Populli për rolin e masave në aksionin historik që udhëhoqi Skënderbeu, «Bashkimi», 11.1.1968** [‘Ο λαὸς γιὰ τὸ ρόλο τῶν πλατιῶν μαζῶν στὸ ἔργο ποὺ καθοδήγησε ὁ Σκεντέρμπεης...].

‘Η θέση τῶν πλατιῶν μαζῶν, ἐκτὸς τοῦ Σκεντέρμπεη, στὴ δημοτικὴ ποίηση καὶ στὸ δημοτικὸ πεζὸ λόγο. ‘Ο ρόλος τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων σὰν στρατιωτῶν τοῦ Σκεντέρμπεη, ἐφοδιαστές, βοηθοί, σύμβουλοι. ‘Ο Σκεντέρμπεης σὰν ἐκπρόσωπος τῶν συμφερόντων τους κατὰ τὸν ἀντισιμανικὸ πόλεμο καὶ τὸ πολιτικὸ-κοινωνικὸ του ἔργο. Τὸ ἱστορικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ στοιχεῖο στὴ λαογραφία τῆς ἐποχῆς.

102. **Sako, Zihni - Haxhihasani, Qemal - Mustaqi, Arsen. Na ndrit ylli i Partisë, botim i Institutit të Foklorit, Tiranë 1968, 114 f.** [Μᾶς φωτίζει τὸ ἄστρο τοῦ Κόμματος, ἔκδ. 'Ινστιτούτου Λαογραφίας...].

Ἐκλογή «δημοτικῶν τραγουδιῶν» ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τῆ Β. Ἡπειρο (ὑπάρχουν οἱ ἀνάλογες ἐνδείξεις), γιὰ τὸ ΚΕΑ καὶ τὸν ἡγέτη του.

103. **Sako, Zihni - Haxhihasani, Qemal - Panajoti, Jorgo.** Këngë dhe tregime popullore për gruan, botim i Institutit të Folklorit, Tiranë 1968, 117 f. [Δημοτικὰ τραγούδια καὶ διηγήματα γιὰ τὴ γυναίκα, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαογραφίας...].

Τραγούδια, παραμύθια, θρύλοι, ἀνέκδοτα, παροιμίες ποὺ ὑπογραμμίζουν τὸ θετικὸ ρόλο τῆς Ἀλβανίδας γυναίκας στὴν ἱστορική, πολιτική, κοινωνική, οἰκονομική καὶ οἰκογενειακή ζωή. Πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ προέρχονται ἀπὸ τῆ Β. Ἡπειρο.

Στὴ σύντομη εἰσαγωγή ἐξετάζεται ἡ μορφή τῆς γυναίκας στὴν ἀλβανική λαογραφία.

104. **Sako, Zihni - Haxhihasani, Qemal - Panajoti, Jorgo.** Këngë dhe tregime popullore për punën, botim i Institutit të Folklorit, Tiranë 1968, 112 f. [Δημοτικὰ τραγούδια καὶ διηγήματα γιὰ τὴ δουλειά, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαογραφίας...].

Τραγούδια, παραμύθια, θρύλοι, ἀνέκδοτα, παροιμίες, αἰνίγματα διαφόρων εἰδῶν καὶ ἐποχῶν ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν ἐργασία, τὸ ρόλο τὴν ἀνάγκη, τὴ συστηματικότητά της καὶ ποὺ κατακρίνονται ἢ τεμπελιά, ἢ ἀταξία κ.δ.

Ἡ ὕλη προέρχεται ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τῆ Β. Ἡπειρο (ὑπάρχουν οἱ ἀνάλογες ἐνδείξεις).
Σύντομη εἰσαγωγή γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῆς ἐργασίας στὴν ἀλβανική λαογραφία.

Λεξιλόγιο καὶ εὑρετήρια.

105. **Selimi, Skënder.** Vallja partizane, «Konferenca II e Studimrve Albano-logjike», vëll. III, Tiranë 1968, f. 49-54 [Ὁ παρτιζάνικος χορὸς...].

Πότε καὶ τί χόρευαν οἱ παρτιζάνοι. Ὁ ὅρος «παρτιζάνικος χορὸς». Ὁ δημοτικὸς χορὸς σὰν βάση τοῦ παρτιζάνικου. Ἡ μουσική καὶ ἡ ποίηση τοῦ χοροῦ αὐτοῦ. Τὰ νέα στοιχεῖα ποὺ δίνουν μιὰ κάποια ἄλλη πνοή.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

106. **Dojaka, Abaz.** Pozita e gruas në familje e në shopëri në krahinën e Zagories, «Studime Historike», Tiranë, 1 / 1969, f. 41-49 [Ἡ θέση τῆς γυναίκας στὴν οἰκογένεια καὶ στὴν κοινωνία στὴν περιοχή τῆς Ζαγοριάς...].

Ἡ ξενιτιά καὶ ἡ ἀπομάκρυνση τῶν ἀντρῶν τῆς Ζαγοριάς (Ἀργυρόκαστρο). Οἱ δυσκολίες τῶν γυναικῶν γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ζωῆς. Ἡ ὑποδούλωση τῶν γυναικῶν. Οἱ ἀλλαγές μετὰ τὸ Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Ἡ ἀνάγκη πλήρους χειραφέτησης τῆς γυναίκας. Περίληψη στὰ γαλλικά.

107. **Gjergji, Andromaqi.** Elemente të përbashkëta të veshjes së fiseve të ndryshme ilire dhe vazhdimësia e tyre në veshjet tona popullore, «Studime Historike», Tiranë, 2 / 1969, f. 145-154 [Κοινὰ στοιχεῖα στὶς φορεσιές τῶν διαφόρων ἱλλυρικῶν φυλῶν καὶ ἡ συνέχειά τους στὶς δημοτικές μας φορεσιές...].

Οι φορεσιές των Ἰλλυριῶν σύμφωνα με τὰ ἀρχαιολογικά δεδομένα. Ἰδιαίτερη ἐξέταση ὁρισμένων ἐξαρτημάτων: τὸ μακρὺ πουκάμισο (dalmatica), ἡ χλαμύδα, τὸ κατσούλι (cuculus), τὸ κεφαλομάντιλο, ἡ φουστανέλα. Ἀνάλογα στοιχεῖα στὶς σημερινὲς φορεσιές. Σύγκριση με φορεσιές ἄλλων λαῶν. Ἀλληλοεπιρροές.

Περὶ λήψη στὰ γαλλικά.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

108. **Haxhihasani, Qemal.** Le chant albanais au cours des âges, Instituti i Folklorit, Tiranë, 1969, 164 f. [Τὸ ἄλβανικὸ τραγούδι κατὰ τοὺς αἰῶνες, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαογραφίας...].

Ἐκλογή ἄλβανικῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν διαφόρων εἰδῶν, ἐποχῶν, περιοχῶν (καὶ ἀπὸ τῆ Β. Ἠπειρο) μεταφρασμένων στὰ γαλλικά.

Σύντομη εἰσαγωγή γραμμένη ἀπὸ τὸν Ζ. Σάκο.

Εὐρετήρια καὶ πίνακες.

109. **Haxhihasani, Qemal - Fico, Agron.** Këngë popullore të Luftës Nacionalçlirimtare dhe të periudhës së ndërtimit socialist, vëllimi i parë, Instituti i Folklorit, Tiranë 1969, 621 f. [Δημοτικὰ τραγούδια τοῦ Ἐθνικο-απελευθερωτικοῦ Ἀγῶνα καὶ τῆς περιόδου ἀναδόμησης τοῦ σοσιαλισμοῦ, τόμ. πρῶτος, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαογραφίας...].

Ὁ πρῶτος τόμος μιᾶς ἀνάκληρης σειρᾶς, μέχρι στιγμῆς ἔχουν ἐκδοθεῖ ὅντως τρεῖς μετὰ τὸν παραπάνω γενικὸ τίτλο. Περιέχει τραγούδια τοῦ Ἀγῶνα. Κατάταξη θεματική. Ἡ ἀύθεντι-
κότητα πολλῶν τραγουδιῶν εἶναι ὑπαρκτή.

Εἰσαγωγή γιὰ τὸ περιεχόμενο, τὶς ἀξίες καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν τραγουδιῶν, γιὰ τὶς σχέσεις τους με τὰ παραδοσιακὰ τραγούδια.

Λεξιλόγιο καὶ εὐρετήρια.

110. **Kruta, Beniamin - Daiu, Mexhit.** Melodi e valle popullore instrumentale, Instituti i Folklorit, Tiranë 1969, 119 f. [Δημοτικὲς μελωδίες καὶ χοροὶ ἐνῶργανοι, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαογραφίας...].

Ἐνῶργανες μελωδίες δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ χορῶν (σὲ νότες) διαφόρων εἰδῶν καὶ περιοχῶν (καὶ ἀπὸ τῆ Β. Ἠπειρο). Γιὰ κάθε μελωδία σημειώνονται: τόπος καὶ χρόνος συλλογῆς, συλλέκτης, πληροφορητής, μεταγραφέας μουσικῆς, ἀριθμὸς ταινίας ἡχογράφησης. Σύντομη εἰσαγωγή καὶ εὐρετήρια.

111. **Zografi, Janulla.** Gruaja kolonjare - luftetare për çlirim kombëtar, «Konferenca II e Studimeve Albanologjike», vëllimi II, Tiranë 1969, f. 449-451 [Ἡ Κολωνιάρικη γυναίκα σὰν ἀγωνιστὴς γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἐλευθερία...].

Λίγα γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Κολωνιάρικης. Παραδείγματα γυναικῶν-ἀγωνιστῶν, ἡ ἱστορία καὶ ὁ χαρακτήρας τους. Ἡ λαογραφία γιὰ τὶς γυναῖκες αὐτές. Τὰ λαϊκὰ ἀπομνημονεύματα. Περὶ λήψη στὰ γαλλικά.

112. **Çami, Muin - Haxhihasani, Qemal - Haskaj, Zihni - Sako, Zihni.** Kujtime dhe këngë popullore për luftën çlirimtare të viteve 1918-1920, In-

stituti i Historisë e i Gjuhësisë dhe Instituti i Folklorit, Tiranë 1970, 365 f. [Δημοτικά απομνημονεύματα και τραγούδια για τον απελευθερωτικό αγώνα στα 1918-1920, έκδ. Ίνστιτούτου Ιστορίας και Γλωσσολογίας και Ίνστιτούτου Λαογραφίας...].

Απομνημονεύματα και τραγούδια για τον αγώνα των Άλβανών κατά των ξένων μετά από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, ιδιαίτερα από τον αγώνα στην Αύλων (1920) κατά των Ιταλών.

Χρονολογική κατάταξη.

Σημειώσεις και επεξηγήσεις κυρίως με ιστορικό, αλλά και με λαογραφικό και γλωσσολογικό χαρακτήρα.

Εισαγωγή για τα ιστορικά γεγονότα της εποχής και την απεικόνισή τους στη λαογραφία.

113. **Bogdani, Ramazan.** Vallet tradicionale të rrethit të Sarandës dhe disa tipare të evolucionit të tyre, «Mësuesi», 3.11.1970 [Οι παραδοσιακοί χοροί της έπαρχίας των Άγ. Σαράντα και μερικά χαρακτηριστικά της εξέλιξής τους...].

Οι κυριότεροι παραδοσιακοί χοροί: σάμικος, λαπίζας, «στά δύο», «στά τρία», «τὸ πουλάκι», «καλαματιανός» κ.ά. Ὁ πλοῦτος τῶν χορῶν πρὸς ἐνδειξὴ τοῦ πλούτου τῆς ἀλβανικῆς λαογραφίας. Τάσεις ἐξέλιξής τους: μικτοὶ χοροὶ, ἐνθάρρυν, μουσική, γρήγοροι ρυθμοί.

114. **Haxhihasani, Qemal.** Aperçu sur le mouvement et les chans populaires des Kaçaks en Albanie, «Studia Albanica», Tiranë, 2 / 1970, p. 137-147 [Ἀνασκόπηση γύρω ἀπὸ τὸ κίνημα καὶ τὰ τραγούδια τῶν κλεφτῶν στὴν Ἀλβανία...].

Οἱ ἱστορικὲς συνθήκες τῆς γέννησης τοῦ κινήματος τῶν κλεφτῶν. Ὁ ἀντισομανικὸς καὶ ἀντιφεουδαρχικὸς χαρακτήρας τοῦ κινήματος αὐτοῦ. Ἡ ἀπεικόνισή του στὰ δημοτικὰ τραγούδια. Ἡ συνεργασία τῶν Ἀλβανῶν με ἄλλους κλέφτες (ἰδιαίτερα Ἕλληνες).

Πολλοὶ διακεκριμένοι κλέφτες καὶ τραγούδια εἶναι τῆς Β. Ἡπείρου.

115. **Tirtja, Mark.** Mbi martesat e bëra mbas Çlirimit midis personave nga besime të ndryshme, «Studime Historike», Tiranë, 2 / 1970, f. 107-120 [Γάμοι μεταξὺ ἀτόμων με διαφορετικὴ πίστη μετὰ τὴν Ἀπελευθέρωση...].

Ἡ σημασία τέτοιων γάμων κατὰ τοῦ θρησκευτικοῦ διχασμοῦ. Παραδείγματα ἀπὸ τὰ περασμένα. Ἡ κατάσταση μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση. Οἱ λόγοι γιατί τέτοιοι γάμοι εἶναι λίγοι στὴ Σκόδρα καὶ στὸ Ἀργυρόκαστρο. Ἡ αὔξηση τέτοιων γάμων μετὰ τὸ 1967 (κατάργηση τῆς θρησκείας). Τὰ ἐμπόδια καὶ ἡ ἀνάγκη καταπολέμησής τους.

Πίνακες. Περίληψη στὰ γαλλικά.

116. **Bogdani, Ramazan.** Mbi vallet e grave në fshatrat Dardhë, Sinicë, Qytezë (rrethi i Korçës), «Studime Filologjike», Tiranë, 1 / 1971, f. 101-129 [Γύρω ἀπὸ τοὺς γυναικείους χοροὺς στὰ χωριά Ντάρδα, Σινίτσα, Κυτέζα (ἐπαρχία Κορυτσᾶς)...].

Ἱστορικές καὶ ἐθνογραφικές σημειώσεις γιὰ τὴν ἐπαρχία. Οἱ περιπτώσεις χρήσης τῶν χορῶν. Ἡ στρουκτούρα τους. Ἡ μουσική καὶ τὰ τραγούδια τους. Σχέσεις μὲ ἄλλους ἀλβανικούς χορούς καὶ ἰδιωτικίες. Χοροὶ καὶ ἐνδυμασία (σχέσεις).

Φωτογραφίες.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

117. **Fico, Agron - Haxhihasani, Qemal.** Këngë popullore të Luftës Nacional-gjirimtare dhe të periudhës së ndërtimit socialist, vëllimi II, Instituti i Folklorit, Tiranë 1971, 756 f. [Δημοτικά τραγούδια τοῦ Ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ Ἀγώνα καὶ τῆς περιόδου τῆς σοσιαλιστικῆς οἰκοδόμησης...].

«Δημοτικά» τραγούδια τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου. Διάφορα εἶδη καὶ ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο). Πολλὲς παραλλαγές.

Θεματική κατάρταξη (στὸ κεφάλαιο «Ἡ υπεράσπιση τῆς πατρίδας» ὑπάρχουν τραγούδια γιὰ τὴν «Ἑλληνική μοναρχοφασιστική ἐπίθεση» τοῦ Αὐγούστου 1949).

Εἰσαγωγή γιὰ τὸ περιεχόμενο καὶ τὴν εξέλιξη τῆς δημοτικῆς ποίησης στὴ μεταπολεμικὴ περίοδο.

Λεξιλόγιο καὶ εὐρητήρια.

118. **Kamberi, Thanas.** Disa të dhëna rreth teknikën e ndërtimit të banesës gjirokastrite, «Monumentet», Tiranë, 2 / 1971, f. 157-163 [Μερικὰ δεδομένα γιὰ τὴν τεχνολογία χτισίματος τῆς δομοσκελετοειδούς οἰκίας...].

Τὰ θεμέλια, τὰ εἶδη λίθων, ἡ λάσπη, τὰ ζωνάρια τῶν τοίχων. Τὰ κεμέρια καὶ οἱ κολόνες. Οἱ κορνίζες. Τὸ σουβάτισμα. Οἱ σκεπὲς καὶ ἡ κάλυψή τους. Οἱ τεχνίτες.

Πίνακες καὶ φωτογραφίες.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

119. **Kadare, Ismail.** Autobiografia e popullit në vargje, Shtëpia Biotuese «Naim Frashëri», Tiranë 1971, 55 f. [Ἡ αὐτοβιογραφία τοῦ λαοῦ σὲ στίχους, Ἐκδ. Οἶκος «Ν. Φράσερι»...].

Στοχασμοὶ τοῦ συγγραφέα γύρω ἀπὸ τὴν ἀλβανικὴ δημοτικὴ ποίηση: τὸ ρόλο, τὲς ἀξίες, τὲς χάρες, τὴν ἱστορικοκοινωνικὴ τῆς βάση κ.ἄ.

Σὲ ἐπανεκδόση τοῦ 1981 συζητᾷ καὶ προβλήματα διαβαλκανικῶν ποιητικῶν σχέσεων. Ὑποστηρίζει τὴν ἀλβανικὴ προέλευση τῆς μπαλάντας τοῦ νεκροῦ ἀδερφοῦ καὶ τῆς μπαλάντας τοῦ γεφυριοῦ τῆς Ἀρτας. Ὑπογραμμίζει τὲς ἐθνικὲς ἰδιωτικίες τοῦ ἀλβανικοῦ ἡρωικοῦ θρυλικοῦ ἔπους.

Τὰ περισσότερα παραδείγματα παίρνονται ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο.

120. **Meksi, Aleksandër.** Arkitektura e kullës si banesë, «Monumentet», Tiranë, 1 / 1971, f. 193-198 [Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ πύργου (κούλα) σὰν οἰκίας...].

Ὁ πύργος σὰν οἰκία γνωστὴ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους. Τὰ κοινωνικὰ αἷτια τῆς γενέσεώς της σὰν οἰκία τὸν 19ον αἰώνα (ἡ ὀξυνση τῶν κοινωνικῶν ἀντιφάσεων). Δύο πύργοι στὰ βόρεια τῶν Ἀγ. Σαράντα (ἔχουν χτιστεῖ στὰ μέσα τοῦ 17ου αἰώνα).

Πίνακες καὶ φωτογραφίες.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

121. **Nova, Koço.** Hetimi dhe gjykimi i çështjeve sipas kanunit të Labërisë, «Studime Historike», Tiranë, 2 / 1971, f. 99-123 [‘Η έρευνα καὶ ἡ ἐκδί-
καση τῶν ὑποθέσεων σύμφωνα μὲ τὸν κανόνα τῆς Λ ι α π ο υ ρ ῖ ᾱ ς...].
‘Έρευνες μὲ πρωτοβουλία τῶν γερόντων. Οἱ σχέσεις μεταξύ αὐτοῦ ποὺ προκαλεῖ τὴ ζημιὰ
καὶ τοῦ ιδιοκτήτη σὰν βάση τῶν ἐρευνῶν. ‘Η ἐκδίκαση καὶ λύση τῆς ὑπόθεσης ἀπὸ τοὺς γέ-
ροντες. Οἱ ποινὲς ποὺ προβλέπει ὁ κανόνας. ‘Η ἐκτίμηση τῶν παραδόσεων.
Περὶληψη στὰ γαλλικά.
122. **Panajoti, Jorgo.** Për një vlerësim të drejtë estetik të krijimeve folklo-
rike, «Drita», 19.9.1971 [Γιὰ μιὰ ὀρθὴ αἰσθητικὴ ἀξιοποίηση τῶν λαογρα-
φικῶν προϊόντων...].
‘Η δημοτικὴ ποίηση σὰν ἀξιόλογο παράδειγμα ἰσορροπίας μεταξύ ιδέας καὶ καλλιτεχνικῆς
τῆς ἔκφρασης — Παραδείγματα κυκλοφορίας καὶ ἔκδοσης ποιημάτων σὰν δημοτικά, παρόλο
ποὺ δὲν ἔχουν καλλιτεχνικὲς ἀξίες (τὰ περισσότερα εἶναι «νέα» τραγούδια —πολλὰ ἀπὸ τὴ
Β. ‘Ηπειρος— φτιαγμένα ἀπὸ ἀνίκανους «ραψωδοὺς»). ‘Η ὑπευθυνότητα τοῦ λαογράφου καὶ
τοῦ ἐκδότη προτοῦ ὀνομάσουں κάτι «λαογραφικὸ».
123. **Panajoti, Jorgo.** Çështje të studimit të anekdotave shqiptare, «Studi-
me Filologjike», Tiranë, 3 / 1971, f. 123-147 [Προβλήματα μελέτης τῶν
ἀνακτορικῶν ἀνecdότων...].
‘Η βαρύτητα τοῦ εἶδους. ‘Η ἱκανότητα προσαρμογῆς καὶ ἐξέλιξης. Τὸ πρόβλημα ταξινόμη-
σῆς τους. Τὰ πρόσωπα (γενικὰ καὶ ἀπαρχαῖα). ‘Η εἰδίκευση στὴν ἀπεικόνιση τοῦ κωμι-
κοῦ (ἄσχημου, ὄχι λογικοῦ, ἀνώμαλου) στυλίου. Τρόποι ἐκπλήρωσης τοῦ καθηκόντος
τους: ἐπιλογή, ὕψωση μέσω τῆς ὑπερβολῆς, φαντασία. Μέσα στωπτικότητας: τὸ χιοῦμορ,
ἡ εἰρωνία, ὁ σαρκασμός. ‘Η ἰδιαίτερη γλώσσα.
Πολλὰ πρόσωπα καὶ παραδείγματα ἔχουν παρθεῖ ἀπὸ ἀνέκδοτα τῆς Β. ‘Ηπείρου.
124. **Panajoti, Jorgo.** Posi zjarri e si shkëndia (këngë popullore për rininë),
Instituti i Folklorit, Tiranë 1971, 112 f. [Σὰν φωτιά καὶ σπῖθα (Δημοτικὰ
τραγούδια γιὰ τὴ νεολαία), ἔκδ. ‘Ινστιτούτου Λαογραφίας...].
‘Εκλογή δημοτικῶν τραγουδιῶν διαφόρων εἰδῶν, ἐποχῶν καὶ ἀπαρχῶν (καὶ ἀπὸ τὴ Β. ‘Η-
πειρο) γιὰ τοὺς νέους σὰν ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας, δημιουργῶν, κοινωνικῶν παραγόντων
κ.ἄ. Λεξιλόγιο καὶ εὐρετήρια.
Σύντομη εἰσαγωγή.
125. **Riza, Emin.** Banesa e fortifikuar gjirokastrite, «Monumentet», Tiranë,
1 / 1971, f. 127-147 [‘Η ὀχυρωμένη ἀ ρ γ υ ρ ο κ α σ τ ρ ῖ τ ι κ ῆ οἰκία...].
Δεδομένα γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς πόλης. Τὰ εἶδη (ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ πιὸ ἀπλά) ὀχυρωμένης
οἰκίας. Περιγραφή τους. Τὰ χαρακτηριστικά τους (ἀμυντικὸς χαρακτήρας, ταξικὲς διαφο-
ρές). ‘Η ἐπιρροή τοῦ ἐδάφους. Οἱ χτίστες (κυρίως ἀπὸ τὴν Κ ο λ ὡ ν ι α καὶ Κ ο ρ υ τ ᾱ).
Πίνακες καὶ φωτογραφίες.
Περὶληψη στὰ γαλλικά.

126. **Agolli, Nexhat - Bogdami, Ramazan.** Vallet në krahinën e Mokrës, «Drita», 21-1-1972, f. 11 [Οἱ χοροὶ στὴν περιοχή τῆς Μόκρας...].
Σύντομη ιστορικο-ἐθνογραφικὴ ἀνασκόπηση γιὰ τὴν περὶ τῆς Μόκρας (Πογραδέτσι). Χοροὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Τὰ εἶδη τοὺς κατὰ τὴ δομὴ. «Τραγουδιστοὶ» καὶ ἐνόργανοι χοροί. Κοινὰ στοιχεῖα χορῶν στοὺς Χριστιανοὺς καὶ Μουσουλμάνους. Ἡ ἐξέλιξη τῶν χορῶν. Ἀρχαῖα στοιχεῖα.
127. **Fico, Agron - Xhajanka, Suzana.** Folklori shqiptar (për shkollat e mesme), Shtëpia Botuese e Librit Shkollor, Tiranë, 1972, 119 f. [Ἡ ἀλβανικὴ λαογραφία (γιά μεσαῖες σχολές), Ἐκδοτικὸς Οἶκος Σχολικοῦ Βιβλίου...].
Γενικὴ ἀνασκόπηση γιὰ τὰ μνημεῖα λόγου: ἡ ποικιλία, οἱ ἀξίες (ιστορικές, κοινωνικές, γλωσσολογικές, καλλιτεχνικές), τὰ εἶδη ποίησης καὶ πεζοῦ λόγου. Ἡ ἐξέλιξη τῆς ἀλβανικῆς λαογραφίας.
Παραδείγματα ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο (ὑπάρχουν οἱ ἀνάλογες ἐνδείξεις).
128. **Hoxha, Fejzi.** Mbi mjekësinë popullore të vendit tonë, «Shëndetësia Popullore», Tiranë, 2 / 1972, f. 8-10 [Περὶ ἀπὸ τὴ λαϊκὴ ἱατρικὴ τῆς χώρας μας...].
Ἡ σημασία τῆς λαϊκῆς ἱατρικῆς. Ἡ ἀνάγκη ἐξουσίας της. Παραδείγματα ἀπὸ διάφορες περιοχές (καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο) γιὰ τὴ θεραπεία ἐγκυμμάτων, πυρετοῦ, πλῆγῶν κ.τ.θ. Βότανα. Λαϊκοὶ γιατροί. Ἡ ἀνάγκη διακρίσεως ἐμπειρίας καὶ πρόληψης.
129. **Mitrushi, Llambrini.** Zakone mbi lindjen e fëmijës në lalët e Myzeqesë, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, IV / 1972, f. 106-137 [Συνήθειες γέννησης τοῦ παιδιοῦ στοὺς Λιάλιους τῆς Μοζέκι...].
Ἡ ἀξιοποίηση τοῦ παιδιοῦ καὶ ἡ στάση ἐναντὶ τῆς στεῖρας γυναίκας. Ἡ γυναίκα στὴ φάση τῆς ἐγκυμοσύνης. Ἡ προετοιμασία τῶν ρούχων γιὰ τὸ μωρό. Ἡ γυναίκα σὰν λεχών. Ἡ βάφτιση. Ἡ ἀνατροπὴ τοῦ παιδιοῦ.
Περιγράφονται συνήθειες μονάχα τῶν Λιάληδων (Χριστιανῶν) πρὶν καὶ μετὰ τὴν Ἀπελευθέρωση.
130. **Panajoti, Jorgo.** Folklori shqiptar, I - Proza popullore, vëllimi V (Anekdota), Instituti i Folklorit, Tiranë 1972, 588 f. [Ἀλβανικὴ Λαογραφία, I - Δημοτικὸς πεζὸς λόγος, τόμ. V (Ἀνέκδοτα)...].
Ὁ πέμπτος τόμος τῆς πρώτης σειρᾶς (Δημοτικὸς πεζὸς λόγος) τῆς γενικῆς ἐκδόσεως «Ἡ Ἀλβανικὴ Λαογραφία».
Ἀνέκδοτα ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο (ὑπάρχουν οἱ ἀνάλογες ἐνδείξεις), χωρισμένα σὲ τρία μέρη καὶ κεφάλαια κατὰ τὸ θέμα: Κοινωνικὲς σχέσεις (πλούσιος-φτωχός, τὸ κράτος καὶ τὰ κόμματα, ὁ κλῆρος κ.ἄ.), Οἰκογενειακὲς σχέσεις (ἀντρας-γυναίκα, γονεῖς - παιδιὰ, συγγενεῖς κ.ἄ.), Ἀτομικὰ χαρακτηριστικὰ (τεμπελιά, ἐλαφρογνωμία καὶ ἐπιπολαιότητα κ.ἄ.).

Λεξιλόγιο και εύρετήρια.

Εισαγωγή για το περιεχόμενο, τις αξίες, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, την προσαρμογή και εξέλιξη των άνευδότητων.

131. **Riza, Emin - Kamberi, Thanas.** Kullat në fshatin Goranxi, «Monumentet», Tiranë, 3 / 1972, f. 119-138 [Οι πύργοι (κοῦλες) στο χωριό Γοραντζή...].

Ἡ ἐπιπεδομετρία τριῶν τριώροφων πύργων στὴ Γοραντζή τῆς Δρόπολης. Περιγραφή τοῦ κάθε ὁρόφου καὶ τῶν συσκευῶν τους. Τὰ ὑλικά καὶ ἡ τεχνολογία κατασκευῆς. Οἰκίες φεουδαρχῶν τοῦ Ἀργυροκάστρου. Σύγκριση μὲ πύργους τοῦ Κοσσυφοπεδίου.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

132. **Riza, Emin - Strazimiri, Burhan.** Vështrim mbi arkitekturën e qytetit të Korçës, «Monumentet», Tiranë, 3 / 1972, f. 119-138 [Ἀνασκόπηση γιὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τῆς πόλης Κορυτσά...].

Οἱ τύποι οἰκιῶν τῆς Κορυτσᾶς. Ἡ κλειστά σὺν ἰδιαιτέρος τύπος. Ἡ πιὸ ἐξελιγμένη παραλλαγή της — ἡ τελευταία φάση τῆς ἀστυρ. οἰκίας τὸν περασμένο αἰώνα.

Ὁ τύπος αὐτὸς δὲν εἶναι μακεδονικῆς.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

133. **Sako, Zihni - Haxhihasani, Qemal - Fico, Agron.** Folklori shqiptar (dispençë), Universiteti Shtetëror i Tiranës, Instituti i Folklorit, Tiranë, 1972, 300 f. [Ἡ ἄλβανικὴ λαογραφία (φολκλόριο), ἐκδ. Κρατικοῦ Πανεπιστημίου Τιράνων, Ἰνστιτούτο Λαογραφίας...].

Ἐκδοση γιὰ τοὺς φοιτητὲς τῆς Φιλολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ λαογραφία (μνημεῖα λόγου) καὶ ἡ ἐπιστῆμὴ της. Ἡ ἱστορία τῆς ἄλβανικῆς λαογραφίας.

Δύο μέρη: ποίηση, πεζὸς λόγος. Τὰ εἶδη τῆς ποίησης καὶ οἱ ὑποδιαίρεσεις τους. Τὰ εἶδη τοῦ πεζοῦ λόγου καὶ οἱ ὑποδιαίρεσεις του. Τὸ περιεχόμενο καὶ οἱ καλλιτεχνικὲς ἀξίες τοῦ κάθε εἶδους.

Ἡ ταξικὴ πνοὴ τῆς λαογραφίας. «Ἀντιλαϊκά, ἀντιδραστικά» στοιχεῖα. Ἡ ἐξέλιξη τῆς λαογραφίας ὑπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ κόμματος καὶ τὴν ἐπιρροὴ νέων γεγονότων.

Πολλὰ παραδείγματα γιὰ κάθε πρόβλημα ἔχουν παρθεῖ ἀπὸ τὴ λαογραφία τῆς Β. Ἠπείρου.

134. **Sako, Zihni.** Rreth gjenezës së valles pyrrike, «Studime Filologjike», Tiranë, 4 / 1972, f. 95-98 [Γύρω ἀπὸ τὴ γένεση τοῦ Πυρρίχειου χοροῦ...].

Τὰ γραπτὰ δεδομένα γιὰ τὸ χορὸ. Ὁ χορὸς εἶναι ἱλλυρο-ἄλβανικός, γιατί: ἔχει σχέση μὲ τὸν Πύρρο τῆς Ἠπείρου (ἀπὸ ἐδῶ πῆρε τὸ ὄνομα), ὁ ὅποιος ἦταν Ἰλλυριός· σώζεται καὶ σήμερον σὺν παραλλαγῇ στὴν Ἀλβανία (ὁ λιάπικος χορὸς).

135. **Haxhihasani, Qemal.** Balada shqiptare e rinjohjes motër e vëlla dhe lidhjet e saj ballkanike, «Studime Filologjike», Tiranë, 3 / 1973, f. 125-145 [Ἡ ἄλβανικὴ μπαλάντα τῆς ἀναγνώρισης ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς καὶ οἱ διαβαλκανικὲς σχέσεις της...].

Τρεις τύποι και παραλλαγές τους στην 'Αλβανία. Τα κοινά και ιδιότυπα στοιχεία τους. 'Η αρχαιότητα της μπαλάντας (πρό του 15ου αιώνα, γιατί υπάρχει και στους 'Αρβανίτες της 'Ιταλίας). 'Ιστορικοκοινωνικά δεδομένα και καλλιτεχνικές αξίες. Τò χριστιανικό στοιχείο και τò ισλαμικό επίστρωμα (τò πρῶτο φαίνεται πιὸ καθαρά στὸν νότιο-βορειοηπειρωτικό - και ἀρβανίτικο τύπο, καθὼς και στὸν βορειοδυτικό).

Σύγκριση με βαλκανικές παραλλαγές. Δὲν συζητιέται τὸ πρόβλημα τῆς πρώτης πηγῆς.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

'Επανεκδοση στὸ «Çështje të folklorit shqiptar», 1/1982.

136. **Kruta, Beniamin.** Polifonia e Skraparit dhe disa çështje tipologjike të saj, «Studime Filologjike», Tiranë, 2 / 1973, f. 209-236 ['Η πολυφωνία τοῦ Σ κ ρ α π ἄ ρ ι και μερικὰ τυπολογικὰ προβλήματα τῆς...].

'Ιστορικο-γεωγραφικά και ἔθνογραφικά δεδομένα γιὰ τὴν περιοχή. 'Η μουσική τῆς ἀνήκει στὸ μιμητικό πολυφωνικό σύστημα (ὁ δεύτερος τραγουδιστὴς μιμεῖται με κάποιον τρόπο τὸν πρῶτο, ἐνὼ οἱ ἱσοκράτες κρατοῦν, στηρίζουν τὴ βασική μελωδία). Διακρίνονται τρεῖς βασικοὶ τύποι: πλήρης μίμηση, ὅχι πλήρης, με διαφορές. Γιὰ κάθε τύπο ὑπάρχουν παραλλαγές. 'Εξετάζονται τὰ τραγούδια ἀντρῶν και γυναικῶν, καθὼς και τὰ χορευτικά.

Μουσικά παραδείγματα.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

Συνέχεια τῆς διατριβῆς στὸ ἴδιο περιοδικό, 3/1973, f. 131-153.

137. **Panajoti, Jorgo.** Internacionalizmi proletar në këngët popullore, «Studime Filologjike», Tiranë, 2 / 1973, f. 195-207 ['Ο προλεταριακὸς διεθνισμὸς στὰ δημοτικὰ τραγούδια...].

Οἱ ἱστορικές συνθήκες (ἰδιαίτερα ὁ ἀντιτοῦρκικὸς ἀγῶνας) ποὺ ὥθησαν τοὺς βαλκανικοὺς λαοὺς σὲ ἀλληλοβοήθεια. 'Η ἀπεικόνιση τῆς ἀλληλοβοήθειας αὐτῆς στὰ τραγούδια τῶν βαλκανικῶν λαῶν (ἰδίως 'Αλβανῶν και 'Ελλήνων) κατὰ τὸν ἀντιτοῦρκικὸ ἀγῶνα και τὸ Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Οἱ περιπτώσεις ἐχθροπραξιῶν εἶναι ὅχι ὑπόθεση λαῶν, ἀλλὰ κυβερνήσεων ἢ ἀτόμων.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

138. **Panajoti, Jorgo - Kruta, Beniamin - Bogdani, Ramazan.** Vëzhgime rreth folklorit në Rrëzë e Dëshnicë, «Vatra e Kulturës», Tiranë, 4 / 1973, f. 24-28· 5 / 1973, f. 30-34· 6 / 1973, f. 18-22 ['Ερευνες γύρω ἀπὸ τὴ λαογραφία τῆς Ρέζα και Ντεσνίτσα...].

"Εκθεση λαογραφικῆς ἀποστολῆς στὶς περιοχές Ρέζα και Ντεσνίτσα τῆς Πρεμετῆς.

'Ιστορικο-γεωγραφικά και ἔθνογραφικά δεδομένα γιὰ τίς περιοχές. 'Η κατάσταση τῆς λαογραφίας τους : δημοτικὴ ποίηση και τὰ εἶδη τῆς, ὁ πεζὸς λόγος, ἡ μουσική, οἱ χοροί. 'Ο συγκρητισμὸς τους, ἡ ἱστορικὴ και ἔθνογραφικὴ βάση τους.

Σύγκριση με τὴ λαογραφία σὲ γειτονικές και ἄλλες περιοχές.

'Η ὑπαρξὴ ἑλληνικῆς λαογραφίας στὴν παραπλήσια περιοχή τῆς Καραμουρατίας (χωριὸ Βυζογίδα κ.ἄ.).

139. **Zite, Bektash - Marto, Panajot.** Vurgu i sotërn në këngët popullore, «Bashkimi», 24.3.1973 [‘Ο σημερινός Βούρκος στα δημοτικά τραγούδια...]
 ‘Ο εξαθλιωμένος προπολεμικός Βούρκος (‘Αγ. Σαραντα). Οι αλλαγές μετά την
 ‘Απελευθέρωση στον οικονομικό και πολιτιστικό τομέα (συνεταιρισμοί, σπίντια, σχολεία).
 ‘Η άπεικόνιση των αλλαγών αυτών στο δημοτικό τραγούδι σαν έκφραση χαράς του λαού και
 έμπιστοσύνης του στο κόμμα και στο δρόμο του σοσιαλισμού.
140. **Dojaka, Abaz.** Ekzogamia tek shqiptarët, «Etnografia Shqiptare», Ti-
 ranë, V / 1974, f. 42-58 [‘Η έξωγαμία στους ‘Αλβανούς...].
 ‘Η προέλευση της έξωγαμίας (παντρεϊζ έκτος φυλής) και οι κανόνες της. Τά αίτια έπιβίω-
 σής της. Διαφορετική ένταση της έξωγαμίας σε διάφορες περιοχές. Στοιχεία έπιβίωσής της
 σε περιοχές Βορρά και Νότου (όρεινή Β. ‘Ηπειρο) μέχρι άργά. Τά βασικά αίτια εξάλειψής
 της στο σοσιαλισμό.
 Πίνακες. Περίληψη στα γαλλικά.
 ‘Επανεκδοση στα γαλλικά, στο «Ethnographie Albanaise», VIII/1979, p. 73-88.
141. **Gjergji, Andromaqi.** Të dhëna mbi bujqësinë tradicionale në fshatin
 Pojan (Fier), «Etnografia Shqiptare», Tiranë, V / 1974, f. 131-154 [Δε-
 δομένα για την παραδοσιακή γεωργία στο χωριό Πόγιαν (Φίερι)...].
 Τά σύνορα του χωριού Πόγιαν (άρχαιε ‘Απολακία). Παλιές γεωργικές παραδόσεις. ‘Η
 ιδιοκτησία της γης. ‘Ο άγώνας για τη γη κατά τ. 1934-1935. Πάρε δουλεύονταν η γη.
 Τά είδη εδαφών. Γεωργικά εργαλεία. ‘Η καλλιέργεια σάριου και καλαμποκιού. Λαϊκές προ-
 λήψεις. Οι αλλαγές μετά την άπελευθέρωση.
 Πίνακες και φωτογραφίες.
 Περίληψη στα γαλλικά.
142. **Haxhiu, Figri.** Ekonomia blegtoriale në Kurvelesh gjatë shekullit XIX
 e fillimit të shekullit XX, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, V / 1974, f.
 185-194 [‘Η κτηνοτροφική οίκονομία στο Κουρβελέσι κατά τόν 19ο αιώνα
 και στις άρχές του 20ού αιώνα...].
 ‘Η περιοχή του Κουρβελέσι και οι ύποδιαιρέσεις της. Τό όρεινό έδαφος και τά λιβάδια
 του. Οι κατηγορίες κτηνοτρόφων. Καλοκαιρινά και χειμερινά λιβάδια. Παραδοσιακές πορείες
 για ξεχειμώνασμα. Στάνες. Κτηνοτροφικά έξαρτήματα. ‘Επεξεργασία του γάλακτος. Καπι-
 ταλιστικές σχέσεις στην κτηνοτροφία. ‘Αλλαγές μετά την άπελευθέρωση.
 Περίληψη στα γαλλικά.
143. **Mitrushi, Llambrini.** Zakone e rite të ceremonialit të vdekjes në Myze-
 qe, «Etnografia shqiptare», Tiranë, V / 1974, f. 257-281. [Συνήθειες και
 ιεροτελεστίες τής τελετουργίας θανάτου στη Μουζεκά...].
 Προλήψεις για την προειδοποίηση (προμήνυμα) του θανάτου. ‘Ο έτοιμοθάνατος. ‘Εθιμα
 και μοιρολόγια. ‘Η τελετουργία τής ταφής. ‘Ανάμνηση του πεθαμένου (πότε γινόταν). Τό
 πένθος και οι τρόποι έκφρασής του.
 Περιγράφεται ή κατάσταση πρό του 1967.

144. **Nushi, Jani.** Mitologji e besime në Myzeqe, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, V / 1974, f. 283-339 [Μυθολογία και προλήψεις στη Μ ο υ ζ ε κ ι ά...].
 "Τη που έχει συλλεκτηί στην ύπαιθρο για ιεροτελεστίες και προλήψεις γύρω από: την εγκυο γυναίκα, τη λεχώνα και τὰ μωρά, τὸ γάμο, τὴν οἰκογενειακὴ ζωή, τὸ θάνατο, τοὺς κακοὺς οἰωνοὺς, τὶς γιορτές, τὴ φωτιά, τὰ ζῶα καὶ τὰ πτηνά, τὶς ἀρρώστειες. Μαγεία. Δαιμονολογία.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

145. **Shkurti, Spiro.** Kultura dhe përpunimi i ullirit në fshatin Pigeras (Sarandë), «Etnografia Shqiptare», Tiranë, V / 1974, f. 155-183 [Ἡ ἐλιά καὶ ἡ ἐπεξεργασία της στὸ χωριὸ Πικέρασι Ἀγ. Σαράντα...].

Δεδομένα γιὰ τὸ χωριὸ Πικέρασι. Τὸ διάστημα αὐξησης τῶν ἐλιῶν στὸ χωριό. Τὸ μπόλιασμα. Οἱ ὑπηρεσίες. Ἡ συγκομιδὴ. Ἡ οἰκιακὴ ἐπεξεργασία καὶ οἱ ἐλαιόμυλοι. Οἱ ἐλιές σὰν ἐμπόρευμα. Βελτιώσεις μετὰ τὴν Ἀπελευθέρωση.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

146. **Tirtja, Mark.** Elemente të kulteve dhe të shqiptarët. Kulti i diellit, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, V / 1974, f. 31-42 [Στοιχεῖα ἡλιακῶν λατρειῶν στοὺς Ἀλβανούς. Ἡ λατρεία τοῦ ἡλίου...].

Δυσκολίες μελέτης τοῦ προβλήματος. Φιλολογικά καὶ δεδομένα. Ἡ λατρεία τοῦ ἡλίου στοὺς Ἀλβανούς. Ἡ λατρεία αὐτὴ σὰν στοιχεῖο τῆς ἡλιακῆς μυθολογίας. Θρύλοι γιὰ τὸν ἡλιο καὶ τὸ φεγγάρι. Γιορτές καὶ ἱεροὶ χοροὶ σὲ κορυφὲς βουνῶν. Σύμβολα τοῦ ἡλίου σὲ λαϊκὰ ἀντικείμενα.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

Παραδείγματα καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο.

147. **Gjergji, Andromaqi.** Arti fshatar dhe zejtaritë artistike në Shqipëri, «Nëndori», Tiranë, 8 / 1975, f. 163-180 [Ἡ χωριάτικη τέχνη καὶ τὰ καλλιτεχνικά ἐπαγγέλματα στὴν Ἀλβανία...].

Ἡ ἀνάγκη μελέτης τῆς λαϊκῆς τέχνης. Οἱ συνθήκες, οἱ νόμοι ἐξέλιξης τῆς τέχνης αὐτῆς, τὰ πεδία ἐκφρασῆς της, οἱ τρόποι ἐπιβίωσης.

Οἱ λαϊκοὶ καλλιτέχνες. Ἡ ξυλογλυπτική, ἡ ἀργυροχοΐα, τὸ κέντισμα. Τὰ αἷτια τοῦ ξεπεσμοῦ τους στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα μας. Οἱ ἀξίες τους. Κέντρα (καὶ Κ ο ρ υ τ σ ά, Ἀ ρ γ υ ρ ό κ α σ τ ρ ο κ.ά.).

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

148. **Haxhiu, Fiqri.** Ndikimet e orientit në veshjet popullore (veshja me citjane), «Simposium për problemet e Festivalit Folklorik Kombëtar të Gjirokastrës, Tetor 1973», Tiranë 1975, f. 185-193 [Ἡ ἐπιρροὴ τῆς Ἀνατολῆς στὶς λαϊκὲς φορεσιὲς (ἡ φορεσιὰ μὲ τουμάνια)...].

Ὑποχρεωτικὲς διακρίσεις στὶς φορεσιὲς Χριστιανῶν καὶ Μουσουλμάνων κατὰ τὴν τούρκικη

δουλεία. Ὁ ἰσλαμισμὸς καὶ τὰ ἐπακόλουθά του στὶς ἀλβανικὲς φορεσιές. Ἡ ἐξήγηση τῆς ἐπιρροῆς κυρίως στὶς γυναικεῖες φορεσιές. Τὰ τουμάνια - φορεσιὰ ξένη. Ἡ ἐξέλιξη τοὺς στὴν Ἀλβανία. Ἡ ἀνάγκη ἀντικατάστασής τους μὲ παλιές, ἐγχώριες φορεσιές.

149. **Nathanaili, Andrea.** Materiale dokumentare për institucionin e prikës në të kaluarën në qytetin e Gjirokastrës, «Studime Historike», Tiranë, 2 / 1975, f. 179-195 [Ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα γιὰ τὸ θεσμὸ τῆς προίκας στὰ περασμένα στὴν πόλη Ἀργυρόκαστρο...].

Τί ἦταν ἡ προίκα στοὺς 18ον καὶ 19ον αἰῶνα. Κανονισμοὶ σχετικὰ μὲ τὴν προίκα. Ἡ προίκα τὸ 1760. Νέοι κανονισμοὶ καὶ διορθώσεις στὰ 1769, 1813 καὶ 1836. Διακρίσεις στὴν προίκα διαφόρων κοινωνικῶν τάξεων (τέσσερις κατηγορίες).

150. **Riza, Emin.** Banesa popullore në Kurveleshin e Sipërm, «Monumentet», Tiranë, 9 / 1975, f. 141-159 [Ἡ λαϊκὴ οἰκία στὸ Ἄνω Κουρβελέσι...].

Οἰκονομικὰ δεδομένα γιὰ τὸ Ἄνω Κουρβελέσι τῆς Αὐλώνας. Ὁ χαρακτήρας τῶν οἰκιῶν. Οἱ οἰκίες στὰ χωριά Πιτσάρι, Κολώνια, Γκολέμι, Προγονάτι, Λεκντούσι, Γκουσμάρι, Ρετζίνα, Νίβιτσα, Σαλιαρία στοὺς 18ον-19ον αἰῶνα (ἰσόγειες οἰκίες καὶ μὲ δρόφους). Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τους. Τὰ ὑλικά κατασκευῆς. Οἱ χτίστες (κυρίως Κορυτσαῖοι καὶ Κολωνιάρηδες). Ἡ ἐπιρροὴ τῆς οἰκονομίας (καρπὸς καὶ κτηνοτροφία).

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.
Περὶληψὶς στὰ γαλλικά.

151. **Shkurti, Spiro.** Pozita ekonomike e bujqut çifçi në Vurg (Sarandë), «Studime Historike», Tiranë, 1 / 1975, f. 209-227 [Ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση τοῦ δουλοπάροικου στὸ Βούρκο (Ἄγ. Σαράντα)...].

Γενικά δεδομένα γιὰ τὸν Βούρκο σὰν ἐθνογραφικὴ περιοχή. Ἡ κυριαρχία τῆς γεωργίας. Τὸ ἐνοίκιασμα τῆς γῆς. Οἱ ὅροι ἐνοικιάσματος. Οἱ ὑποχρεώσεις τοῦ γεωργοῦ. Ἡ οἰκονομικὴ διάκριση. Νέα γεωργικὰ ἐπαγγέλματα.

Πίνακες, φωτογραφίες.

Περὶληψὶς στὰ γαλλικά.

152. **Kamberi, Thanas.** Vendbanimet dhe banesat fshatare në Dropullin e Poshtëm, «Monumentet», Tiranë, 12 / 1976, f. 173-182 (Οἱ τόποι κατοικίας καὶ οἱ χωριάτικες οἰκίες στὴν Κάτω Δρόπολη...).

Δεδομένα γιὰ τὴν μετακίνηση μερικῶν χωριῶν ἀπὸ πρὶν ὁρεινὰ σὲ πρὶν χαμηλὰ μέρη (Δεβιτσιάνη, Γοραντζή κ.ἄ.). Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν χωριάτικων σπιτιῶν. «Κάθετα» σπίτια. Περιγραφή τοῦ ἐσωτερικοῦ τους.

153. **Lazimi, Latif.** Çardaku në banesën beratase, «Monumentet», Tiranë, 11 / 1976, f. 173-189 [Τὸ ἐξώστεγο στὶς οἰκίες τοῦ Μπερατίου...].

Γενικά χαρακτηριστικὰ τῶν διώροφων οἰκιῶν τοῦ Μπερατίου. Ἡ ἐξέλιξη τοῦ ἐξώστεγου σὲ σχέση μὲ τὴν ἐξέλιξη τῆς οἰκίας. Τὰ εἶδη τοῦ ἐξώστεγου. Τὸ μέγεθος καὶ ὁ ρόλος τοῦ ἐξώστεγου.

Σκίτσα και φωτογραφίες.

Περίληψη στα γαλλικά.

154. **Luka, Kolë.** Gjurmime të toponomastikës mesjetare në trevën e Sopotit, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, 8 / 1976, f. 159-175 [Έρευνες γύρω από τα μεσαιωνικά τοπωνύμια της περιοχής του Σοπότι...].

Ένα δημοτικό διήγημα για 6 χωριά των 'Α γ. Σ α ρ ά ν τ α. Τα τοπωνύμια τους σε μεσαιωνικά γραπτά. Οι μετακινήσεις των αναφερόμενων χωριών (Φτέρα, Μπόρσι, Σοπότι, Τσιόραϊ, Λαζαράτι, Βάκαϊ). Ίχνη του μεσαίωνα σε μικροτοπωνύμια της περιοχής. 'Η ιστορική τύχη των χωριών.

Περίληψη στα γαλλικά.

Έπανεκδοση στα γαλλικά, στο «Ethnographie Albanaise», VIII / 1979, p. 196-218.

155. **Shtylla, Valter.** Disa ura të vjetra prej guri në vendin tonë, «Monumentet», Tiranë, 11 / 1976, f. 223-233 [Μερικές παλιές πέτρινες γέφυρες στη χώρα μας...].

Περιγραφή μερικών πέτρινων γεφυρών του 18ου και 19ου αιώνα. Οι γέφυρες σώζονται ακόμα και είναι: κοντά στη Σκόδρα (το Μεσαίο γεφύρι), το Γεφύρι της Κορλότσας, της Γλύτσας, της Σούχας, της Γκροβίτσας, του Σούμπασι (τά 5 τελευταία στο 'Αργυρόκαστρο).

Σκίτσα και φωτογραφίες.

Περίληψη στα γαλλικά.

Ο ίδιος, στο ίδιο περιοδικό (14/1977, σ. 101-123), γράφει και για τέτοιες γέφυρες της Πρεμετής.

156. **Zojzi, Rrok - Dojaka, Abaz - Qatipi, Hasan.** Arti popullor shqiptar, Tiranë, 1976, 162 f., Akademia e Shkencave [Η λαϊκή τέχνη στην 'Αλβανία... έκδ. 'Ακαδημίας 'Επιστημών].

Λεύκωμα. Εισαγωγή για τον πλούτο, την ποικιλία και τις αξίες της λαϊκής τέχνης, καθώς και για τα κριτήρια επιλογής (6 πρώτες σελ.). 156 σελ. έγχρωμες φωτογραφίες (πανοράμια, οικίες, φορεσιές, ξύλινα και μεταλλικά σκεύη, ύφαντουργικά, κεραμικά κ.ά.). Έπεξηγήσεις φωτογραφιών (πολλές από τη Β. 'Ηπειρο).

Η εισαγωγή και οι επεξηγήσεις δίνονται σε τρεις γλώσσες: αλβανικά, αγγλικά, γαλλικά.

157. **Anamali, Skënder.** Arkeologjia dhe traditat popullore bujqësore, «Konferenca Kombëtare e Studimeve Etnografike» (28-30 qeshor 1976), Tiranë, 1977, f. 319-326 [Η αρχαιολογία και οι λαϊκές γεωργικές παραδόσεις...].

Η γεωργία στους ελεύθερους χωρικούς της Ίλλυρίας προ της ρωμαϊκής κατοχής (3ος αιώνας) κατά τα αρχαιολογικά ευρήματα στη Γκόσα (Δυρράχιο), Σομίζα (Κορτσά), Κάστρο του Πόγρδετσι. Γεωργικά εργαλεία των αιώνων V-VII σ' αυτές τις περιοχές. Η αρκετά εξελιγμένη γεωργία στις ελεύθερες Ίλλυρικές κοινότητες της περιόδου αυτής.

158. **Bihiku, Ikbal.** Arti popullor shqiptar. Punime leshi në vegje, Akademia e Shkencave, Tiranë, 1977, 91 f. [‘Η αλβανική λαϊκή τέχνη, έκδ. ‘Ακαδημίας ‘Επιστημῶν...].

Λεύκωμα με σχήματα και φωτογραφίες για παραδοσιακά μάλλινα ύφαντά διαφόρων ειδῶν, χρωμάτων, περιοχῶν (και από τη Β. ‘Ηπειρο).

Εισαγωγή: ἡ θέση τῶν ὑφαντικῶν στὴ λαϊκὴ τέχνη. Παραδόσεις και ἐπαρχιακὲς ιδιοτυπίες. ‘Η δουλειὰ τῆς γυναίκας στὸν ἀργαλειό. ‘Η ἐξέλιξη τῆς τεχνολογίας. Καλλιτεχνικὲς ἀξίες. Μέσα ἐπεξεργασίας και βαφῆς. ‘Η ὑφαντουργία σὰν ἐπάγγελμα. Παραδείγματα και ἀπὸ τη Β. ‘Ηπειρο.

‘Επεξηγήσεις φωτογραφιῶν.

‘Η εισαγωγή και οἱ ἐπεξηγήσεις δίνονται σὲ τρεῖς γλώσσες: ἀλβανικά, ἀγγλικά, γαλλικά.

159. **Çabej, Eqrem.** Disa aspekte të kulturës popullore shqiptare» në vështrim gjuhësor, «Konferenca Kombëtare e Studimeve Etnografike (28-30 qershor 1976), Tiranë, 1977, f. 95-110 [Γλωσσολογικὴ ἀνασκόπηση ὀρισμένων ἀπόψεων τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ...].

‘Ο ἀλβανικὸς λαϊκὸς πολιτισμὸς — μέρος τοῦ βαλκανικοῦ πολιτισμοῦ. ‘Ο χώρος δημιουργίας και τὰ εἶδη του. ‘Η ἀνάγκη ἀνασκόπησης τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ ἀπὸ διάφορες ἐπιστῆμες: γλωσσολογία, ἐθνογραφία, ἐθνολογία. ‘Η ἐπίδραση μεταξὺ δανειζομένων και ἐγχώριων στοιχείων. Σχέσεις ὀνομασίας και περιεχομένου ἐνῶ ἀντικείμενου. Στοιχεῖα ἐνῶς πολιτισμοῦ σὲ τοπωνύμια, φορεσιές, τρόφιμα. ‘Επαρχιακὲς (και βορειοηπειρωτικὲς) ιδιοτυπίες.

‘Επανεκδόση στὰ γαλλικά, στὸ «Studia Albanica», 1/1977, σ. 3-22.

160. **Dhamo, Dhorka.** Elementi etnografik në pikturën mesjetare të Onufrit e të Nikollës, «Konferenca Kombëtare e Studimeve Etnografike (28-30 qershor 1976)», Tiranë 1977, f. 493-502 [‘Εθνογραφικὰ στοιχεῖα στὴ ζωγραφικὴ τοῦ ‘Ονούφριου και τοῦ Νικόλα...].

Τὰ πεδία ποὺ ἐκφράζεται περισσότερο τὸ ἐθνογραφικὸ στοιχεῖο στὶς ζωγραφιὲς τῶν δυὸ μεγάλων καλλιτεχνῶν τοῦ Μεσαίωνα, οἱ ὁποῖοι ἔχουν δράσει κυρίως σὲ βορειοηπειρωτικὲς περιοχές. Οἱ χαρακτῆρες τῶν βοσκῶν τους (ἡ φορεσιά, ἡ κλίτσα, τὸ σακκούλι, τὸ νεροκολόκυθο). Τὰ μαντήλια τῶν γυναικῶν και ἡ ἀναλογία τους με λαϊκὰ ἀντικείμενα τῆς Μουσικῆς, Ντοῦμ, Σπῆς. ‘Η ἐπιρροὴ τῶν λαϊκῶν φορεσιῶν στὴν ἐθνογραφία ρούχων τῶν ἁγίων, στὰ χρώματα κ.ά.

‘Επανεκδόση στὰ γαλλικά, στὸ «La Conférence Nationale des Études Ethnographiques», 1977, p. 539-648.

161. **Dhima, Aleksandër.** Résultats préliminaires des études ethno-anthropologiques du peuple albanais, «Studia Albanica», Tiranë, 2 / 1977, p. 187-198 [Προκαταρκτικὰ ἀποτελέσματα στὶς ἐθνο-ανθρωπολογικὲς σπουδὲς τοῦ ἀλβανικοῦ λαοῦ...].

Οἱ πρώτες προσπάθειες γιὰ ἀνθρωπολογικὲς ἐρευνες στὴν ‘Αλβανία (1974), στὴν Πόυκα

(Borrás). 'Ιστορικά δεδομένα για την περιοχή. Στην περιγραφή τῶν ἀνθρωπολογικῶν στοιχείων ἔχει ἀκολουθηθεῖ ἡ γεωγραφικὴ καὶ ἐθνολογικὴ πορεία.

'Ομοιότητες καὶ ἀλλαγές μετὸν πληθυσμὸ τοῦ Σ κ ρ α π ᾶ ρ ι. 'Ο διναρικός τύπος τῶν δύο περιοχῶν.

162. **Shuteriqi, Dhimitër S.** Autorë dhe tekste, Shtëpia Botuese «Naim Frashëri», Tiranë 1977, 424 f. [Συγγραφεῖς καὶ κείμενα, 'Εκδ. Οἶκος «Ν. Φράσερι»...].

Διατριβές φιλολογικοῦ χαρακτήρα. Μεταξὺ ἄλλων: «Τὸ πρῶτο γνωστὸ δημοτικὸ τραγούδι γιὰ τὸν Σκεντέρμπεη», «'Ενα ἀνώνυμο τραγούδι γιὰ τὸν Σκεντέρμπεη», «Οἱ ἀρχές τῆς ἀλβανικῆς λαογραφίας». ('Αναφέρεται ὁ Jean-Jaques Foresié, 1582, ὁ ὁποῖος μαρτυρᾷ πὺς ἔχει ἀκούσει στὴ Φιλιππούπολη ἕνα δημοτικὸ χορωδιακὸ τραγούδι ἀπὸ 'Ελληνες γιὰ τὸν Σκεντέρμπεη, τὸν Κομνηνὸ καὶ ἄλλους δεσπότες), «'Ο Τσαγιούπι μας» (ὁ ποιητὴς 'Αντὼν Ζάχο ἀπὸ τὴ Σ έ π ε ρ η τῆς Ζ α γ ο ρ ι ᾶ ς - 'Α ρ γ υ ρ ὀ κ α σ τ ρ ο).

163. **Gjergji, Andromaqi.** Klasifikimi i veshjeve popullore shqiptare, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, IX / 1978, f. 3-56 ['Ἡ ταξινόμηση τῶν ἀλβανικῶν λαϊκῶν φορεσιῶν...].

'Ἡ βαρύτητα τῆς ταξινόμησης καὶ τὸ ἱστορικὸ τῆς λαϊκῆς ταξινόμησης. Α. 'Αντρικὲς φορεσιές: 1) με φουστάνελα, 2) με μακριὰ πουκάμισο καὶ ντολαμά, 3) με στενὰ ποτούρια (τιρκ.), 4) με βράκια, 5) με κοντά, πλατιά ποτούρια. Β. Γυναικεῖες φορεσιές: 1) με ἱσομυλάτα (μακρὺ μαλλινὸ φουστάνι), 2) με μακρὺ πουκάμισο καὶ ποδιά, 3) με μακρὺ πουκάμισο καὶ δυὸ ποδιές, 4) με φαρδιές ποδιές, 5) με μακριὰ ἐσώβρακα.

'Επανεκδόση στὰ γαλλικά, στὸ «Ethnographie Albanaise», IX/1978, p. 3-35.

164. **Halimi - Statovski, Drita.** Të dhëna etnografike për shqiptarët në disa udhëpërshkrime angleze të shekujve XVIII-XIX, «Gjurmime Albano-logjike - Folklor dhe Etnologji», Prishtinë, VII / 1978, f. 101-113 ['Εθνογραφικά δεδομένα γιὰ τοὺς 'Αλβανοὺς σὲ μερικὲς περιγραφές 'Αγγλων τῶν αἰῶνων 18ου-19ου...].

Παρουσίαση με σχόλια τῶν δεδομένων τοῦ R. Chandler, L. Broughton (Hobhouse), M. Leake, E. Spenser, M. Mackenzie, A. P. Ibry, Knight καὶ Ch. Eliot.

Στὰ γραπτὰ τοὺς ὑπάρχουν δεδομένα καὶ γιὰ τὴν Β. 'Ἡπειρο.

Περὶληψή στὰ γαλλικά.

165. **Onuzi, Afërdita.** Disa të dhëna mbi punimin e baltës në fshatin Bradvicë (Korçë) dhe në qytetin e Kavajës, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, IX / 1978, f. 313-331 [Δεδομένα γιὰ τὴν ἐπεξεργασία τοῦ πηλοῦ στὴν Μ π ρ α ν τ β ῖ τ σ α (Κ ο ρ υ τ σ ᾶ) καὶ στὴν Καβάγια...].

Βάσει γραπτῶν καὶ προφορικῶν πληροφοριῶν, γίνεται λόγος γιὰ τὴν παραδοσιακὴ ἐπεξεργασία τοῦ πηλοῦ (προετοιμασία, ἐργαλεῖα, σκεύη).

166. **Riza, Emin.** Gjirokastra - qytet muze, Shtëpia botuese «8 Nëntori»,

Tiranë 1978, 190 f. [Τὸ Ἀργυροκάστρο - πόλη μουσεῖο, Ἐκδοτικὸς Οἶκος «8 Νοέμβρη»...].

Λεύκιωμα. Φωτογραφίες Ἀργυροκάστρου μετὰ τὴν κατάταξη: Οἱ ἀρχὲς καὶ ἡ ἐξέλιξη τῆς πόλης, ἡ ἀργυροκαστρίτικη οἰκία, οἱ ἐπιδιορθώσεις, ἱστορικὰ κτήρια.

Εἰσαγωγή γιὰ τὴν ἱστορικο-ἀρχιτεκτονικὴ ἐξέλιξη τῆς πόλης.

167. **Adhami, Stilian.** Marrëdhëniet ekonomike, shoqërore dhe kulturore midis Vithkuqit dhe Voskopojës në shekullin e lulëzimit të tyre, «Monumentet», Tiranë, 17 / 1979, f. 71-81 [Οἱ οἰκονομικὲς, κοινωνικὲς καὶ πολιτιστικὲς σχέσεις μετὰ τοῦ Βιθκούκι καὶ τῆς Μοσχόπολης στὴν ἐποχὴ τῆς ἀνθηθῆς τους...].

Ἱστορικὰ δεδομένα γιὰ τὸ Βιθκούκι καὶ τὴ Μοσχόπολη. Οἱ σχέσεις τους, ἰδιαίτερα κατὰ τὸν 17ο καὶ 18ο αἰώνα: ἀνταλλαγὲς προϊόντων, πανηγύρια, συμπεθεριές, κουμπιριές, σχολεῖα, φορεσιές. Ἡ μεγαλύτερη ἀνάπτυξη τῆς Μοσχόπολης. Φιλίες γνωστῶν ἀνδρῶν τῶν δύο πόλεων. Ἀλληλοβοήθεια.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

168. **Çipa, Aristidh.** Qartësitë e jetës dhe të këngës, «Drita», 9.12.1979, f. 12 [Ἡ διαύγεια τῆς ζωῆς καὶ τοῦ τραγουδιῆς...].

Τὸ ἱστορικὸ καὶ ἡ δραστηριότητα τοῦ δημοτικοῦ καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος τοῦ χωριοῦ Τύλλο-Βερίη, τὸ ρεπερτοάριό του καὶ οἱ ἐπιτυχίες του. Ὁ ρόλος τοῦ ἀνταδῶν Letter Çipa. Τὸ χειμαρρῶδες ὕψος καὶ οἱ ἰδιαιτερότητες τοῦ συγκροτήματος. Σὰν μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ἐπιτυχίες σημειώνεται τὸ τραγούδι γιὰ τὴ σοσιαλιστικὴ ζωὴ καὶ τὸ κόμμα (KEA).

169. **Jani, Alqi - Vasili, Kosma.** [Moj] Kalaja shekullore, Shtëpia botuese «Naim Frashëri», Tiranë 1979, 196 f. [Μωρὲ αἰώνιο Κάστρο, Ἐκδ. Οἶκος «Ν. Φράσερι» ...].

Ἀνθολογία δημοτικῶν τραγουδιῶν (στὰ ἀλβανικά) ἀπὸ τὴν ἐπαρχία Ἀργυροκάστρου. Χρονολογικὴ κατάταξη. Τὰ περισσότερα τραγούδια εἶναι τῆς περιόδου μετὰ τὸ 1939, γι' αὐτὸ καὶ μετὰ ὑποπτῇ αὐθεντικότητα.

170. **Jorgaqi, Frederik.** Lufta Antifashiste Nacionalçlirimtare në këngët mallakastriote, «Nëndori», Tiranë, 10 / 1979, f. 191-199 [Ὁ Ἀντιφασιστικὸς Ἐθνικοαπελευθερωτικὸς Ἀγὼνας στὰ μαλακαστριώτικα τραγούδια...]. Ἡ Μαλακάστρα στὸν Ἐθνικοαπελευθερωτικὸ Ἀγὼνα. Τὸ δημοτικὸ τῆς τραγούδι γιὰ τὸν Ἀγὼνα αὐτὸν (γεγονότα, μάχες, πρόσωπα, ὁ καθοδηγητικὸς ρόλος τοῦ Κόμματος καὶ τοῦ Ἐ. Χότζα), οἱ καλλιτεχνικὲς τους ἀξίες, σχέσεις μετὰ τὴν παράδοση καὶ νεοτερισμοί. Δὲν ἀμφισβητεῖται ἡ αὐθεντικότητά των τραγουδιῶν, ἡ ὁποία, στὴν πραγματικότητα, εἶναι ὑποπτῇ.

171. **Karauli, Miranda.** Një panoramë e valleve të grave dhe të burrave të qytetit të Gjirokastrës, «Koreografia», Tiranë, 1 / 1979, f. 116-131 [Πανόραμα τῶν ἀντρικῶν καὶ γυναικείων χορῶν τῆς πόλης τοῦ Ἀργυροκάστρου...].

Ἡ θέση τοῦ χοροῦ στὴν καλλιτεχνικὴ ζωὴ τοῦ Ἀργυροκάστρου. Τὰ εἶδη τῶν χορῶν (κατὰ τὴ δομὴν, τὴ μουσικὴν, τὸ θέμα). Οἱ περιπτώσεις χρήσης τους. Ὁ λιάπικος χαρακτήρας καὶ οἱ ιδιαιτερότητες τους. Οἱ φορεσιὲς σὰν ἐξάρτημα τοῦ χοροῦ. Γνωστοὶ χορευτές. Καλλιτεχνικὲς ἀξίες. Ἐξέλιξη.

172. **Koçi, Pandeli - Vozga, Ramazan.** Ballëllart e mal më këmbë, Shtëpia Botuese «Naim Frashëri», Tiranë, 1979, 240 f. [Μὲ τὸ μέτωπο ψηλὰ καὶ σὰν βουνὸ στὰ πόδια, Ἐκδ. Οἶκος «Ν. Φράσερι»...].

Ἀνθολογία δημοτικῶν τραγουδιῶν ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ Λαογραφικὸ Φεστιβάλ τοῦ Ἀργυροκάστρου (1978). Θεματικὴ κατάταξη. Ὑπάρχουν τραγούδια παραδοσιακὰ ἀλλὰ καὶ «νέα», καὶ παραποιημένα σύμφωνα μὲ τὴ νέα, σοσιαλιστικὴ πνοή.

Πολλὰ προέρχονται ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο.

173. **Merja, Zenel.** Kush është gjallë, në këmbë, «Fitorja», Sarandë, 7.2.1979 [Ὅποιος εἶναι ἐν τῇ ζωῇ — πρέπει νὰ στέκει στὰ πόδια...].

Ὁ πόλεμος τοῦ Λικούσι (1878) στὸ δημοτικὸ τραγούδι. Κατὰ τὸν συγγραφέα, ὁ πόλεμος αὐτὸς ἦταν ἀντίσταση τῶν Ἀλβανῶν γὰρ τὴν ἀπερὰσπιση τῶν χωμάτων τους ἐναντία στὶς ἑλληνικὲς σωβινιστικὲς βλέψεις, στὴν ἑλληνικὴ ἐισβολή. Αὐτὰ λέει καὶ τὸ τραγούδι. Τὰ τραγούδια ὅμως ποὺ προβάλλονται, δὲν μοιάζουν νὰ εἶναι ὅλα τοῦ καιροῦ τους καὶ καθαρὰ δημοτικά.

174. **Minga, Josif.** Vetë kënga folklorike enoimoh, ne duhet t'i përgjigjemi asaj, «Përpara», Korçë, 18.7.1979. [Τὸ ἴδιο τὸ δημοτικὸ τραγούδι ἐξελισσεται, ἐμεῖς πρέπει νὰ τοῦ ἀνταποκριθούμε...].

Στοιχεῖα καὶ μορφὲς ἐξέλιξης τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ τῆς Κορυτσᾶς. Ἡ ἀνάγκη μελέτης καὶ κατανόησης τοῦ γεγονότος αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν ὁργάνωση ἐκδηλώσεων καὶ ὅταν γράφει κανεὶς καλλιτεργημένη μουσική.

175. **Panajoti, Jorgo.** Iniciativa krijuese individuale në artin popullor, «Drita», Tiranë, 29.7.1979, f. 3, 14 [Ἡ ἀτομικὴ δημιουργικὴ πρωτοβουλία στὴ λαϊκὴ τέχνη...].

Τὸ καλλιτεχνικὸ λαογραφικὸ προτσὲς σὰν διαδικασία συνεργασίας τοῦ ὁμαδικοῦ καὶ ἀτομικοῦ στοιχείου. Ὁ ρόλος τοῦ δεύτερου καὶ ἡ ὑπεροχὴ τοῦ πρώτου. Ἐξέταση τοῦ Λαογραφικοῦ Φεστιβάλ (1978) κατὰ τὴν ἀναλογία τῶν δύο αὐτῶν στοιχείων καὶ διάκριση: παραδοσιακῶν δημιουργημάτων, δημιουργημάτων ποὺ σέβονται τὴν πρέπουσα ἀναλογία μεταξὺ τῶν δύο προαναφερομένων στοιχείων, δημιουργήματα ποὺ δὲν ἀκολουθοῦν τὴν ἀρχὴ αὐτὴ (ὑπερέχει τὸ ἀτομικὸ στοιχεῖο) καὶ γι' αὐτὸ δὲν μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν σὰν δημοτικά.

Πολλὰ παραδείγματα ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο.

Ἐκτενέστερη ἐπ'ἀνέκδοση, στὸ «Probleme... të folklorit», Tiranë 1980, σ. 24-30.

176. **Panajoti, Jorgo - Hyso, Riza.** Folklori shqiptar (Tekst për shkollat e emesme), Shtëpia Botuese e Librit Shkollor, Tiranë 1979, 144 f. [Ἡ Ἀλ-

βανική Λαογραφία (Βιβλίο για σχολεῖα μέσης ἐκπαίδευσης), Ἐκδ. Οἶκος Σχολικοῦ Βιβλίου...].

Μέρος πρῶτο: Γενικά γιὰ τὴ λαογραφία (ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου, τὰ συστατικά της, τὰ χαρακτηριστικά της γνωρίσματα, ἡ ἱστορία τῆς λαογραφίας σὰν ἐπιστήμη). Μέρος Δεύτερο: Ἡ ποίηση (ἐπική, λυρική, ἐπικο-λυρική). Μέρος τρίτο: Ὁ πεζὸς λόγος καὶ τὰ εἶδη του. Μέρος τέταρτο: δημοτικὴ μουσικὴ. Μέρος πέμπτο: χοροί. Μέρος ἕκτο: Δημοτικὸ δράμα.

Παραδείγματα. Παραδείγματα λογοτεχνικῆς ἀνάλυσης.

Τὰ περισσότερα παραδείγματα ἀπὸ τὴ Β. Ἡπειρο.

Εἶναι ἡ δευτέρη ἐκδοση (ἡ πρώτη τὸ 1976). Οἱ ἐκδόσεις 3-6 εἶναι πρὸ ἐκτεταμένες, συμπληρωμένες καὶ ἐπεξεργασμένες. Ἡ πρὸ νέα καὶ πρὸ ὁλοκληρωμένη ἐκδοση εἶναι αὐτὴ τοῦ 1992.

177. **Suli, Leonard.** Puset çisternë të vjetër në fshatrat Dhrovjan i Sipërm dhe Dhrovjan i Poshtëm, «Monumentet», Tiranë, 17 / 1979, f. 121-132 [Τὰ πηγάδια-στέρνες στὰ χωριά Ἀνω καὶ Κάτω Δρόβιανη...].

Τὸ ὀρεῖνὸ ἔδαφος τῆς Δ ρ ό β ι α ν η ς καὶ ἡ ἀνάγκη πηγαιδίων-στερνῶν. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τους καὶ τὰ ὑλικά ὑδροδότησης στὴ Δρόβιανη.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

178. **Shkurti, Spiro.** Një vështrim mbre vëshjet e Vurgut në fund të shekullit XIX dhe në fillim të shek. XX. «Ethnografia Shqiptare», Tiranë, X / 1979 [Ἀνασκόπηση γύρω ἀπὸ τὰ φορεσιὰς τοῦ Βούρκου στὰ τέλη τοῦ 19ου καὶ στὶς ἀρχὲς τοῦ 20ου αἰώνα...].

Λίγα γιὰ τὸν Β ο ῦ ρ κ ο (Ἰ Ἀ γ. Σ α ρ ά ν τ α ρ). Περιγραφή τῶν γυναικείων φορεσιῶν (μὲ διπλάρι, μὲ τσιπούνη, μὲ ἀλατζιά, μὲ μακρὺ τσιπούνη) καὶ τῶν ἀντρικῶν (μὲ φουστανέλα, μὲ ποτούρια, μὲ κυλότα).

Φωτογραφίες.

Ἐπανέκδοση στὰ γαλλικά, στὸ «Ethnographie Albanaise», X/1982, p. 147-186.

179. **Bogdami, Ramazan.** Koreografia popullore Lunxhërisë (rrethi i Gjirokastrës), «Studime Filologjike», Tiranë, 2/1980, f. 83-112 [Ἡ λαϊκὴ χορογραφία τῆς Λ ι ο υ ν τ ζ ε ρ ι ᾶ ς (ἐπαρχία Ἀ ρ γ υ ρ ο κ ᾶ σ τ ρ ο υ)...].

Ἡ περιοχὴ τῆς Λιουντζεριᾶς, τὰ χωριά της. Λίγα γιὰ τὴ λαογραφία τῆς Λιουντζεριᾶς. Ἡ θέσις τῶν χορῶν. Περιγραφή τῶν γυναικείων καὶ ἀντρικῶν χορῶν κατὰ τὰ εἶδη τους (σύμφωνα μὲ τὴ δομὴ, τὸ θέμα, τὴ μουσικὴ). Ἡ κυριαρχία τοῦ ἀσύμμετρου. Ὁ ρόλος τῆς φορεσιᾶς στὸ χορό. Οἱ περιπτώσεις χρήσης τῶν χορῶν. Τὸ ἐθνικὸ καὶ ἐπαρχιακὸ στοιχεῖο.

Φωτογραφίες καὶ σκίτσα.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

180. **Çabej, Eqrem.** Le petit Konstandin et le retour d'Ulysse, «Les lettres albanais», Tiranë, 2/1980, p. 242-247 [Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Μικρὸς καὶ ἡ ἐπιστροφή τοῦ Ὀδυσσεύα...].

Διαβαλκανικά στοιχεῖα στὴ δημοτικὴ ποίηση σὰν ἀποτέλεσμα διαβαλκανικῶν ἱστορικο-

κοινωνικών σχέσεων. Παράδειγμα ό «Τριομερήτικος γαμπρός». Οι τύποι και οι παραλλαγές του στην 'Αλβανία. Τό μουσουλμάνικο έπίστρωμα. Τό παλιό χριστιανικό ύπόστρωμα, πού διαφυλάσσεται κυρίως στη Β. 'Ηπειρο και στους 'Αρβανίτες της 'Ιταλίας. Οι σχέσεις με τόν όμηρικό μύθο τού 'Οδυσσέα και της Πηνελόπης. 'Αλβανικές ιδιοτυπίες. 'Η ανάγκη συγκριτικών μελετών.

181. **Çuka, Pano.** Njëpër vite me këngë, «Nëndori», Tiranë, 7/1980, f. 192-202 [Μέ τραγούδια στους χρόνους...].

Λίγα δημοτικά τραγούδια της Δ ρ ό π ο λ ης μεταφρασμένα στα άλβανικά και με σχόλια. Τά περισσότερα είναι της περιόδου τού Β' παγκοσμίου πολέμου και μεταπολεμικά.

182. **Fetiu, Sadri.** Aspekte krahasimtare të këngës popullore «Gjergj Elez Alia», «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1980, f. 93-103 [Συγκριτικά στιγμιότυπα τού δημοτικού τραγουδιού «Γκέργκι 'Ελέζ 'Αλία»...].

'Η ανάγκη συγκριτικών μελετών χωρίς προλήψεις. Τό αναφερόμενο τραγούδι στην 'Αλβανία (οι παραλλαγές του και ή σχέση με άλβανικά παραμύθια). Κοινά σημεία με άλλες βαλκανικές παραλλαγές (σέρβικες, βοσνιακές, έλληνικές) και οι ιδιοτυπίες του στο περιεχόμενο και στη μορφή. 'Η θρυλική του άρχή. 'Η άλβανικότητα τού.

183. **Kallamata, Vlash.** Një valle folklorike burimore me interes të veçantë (vallja dyshe myzeqare e burrave) «Nëndori», Tiranë, 7/1980, f. 141-148 [Ένας αυτόχthonας λαογραφικός χορός με εξαιρετικό ενδιαφέρον ('Ε δυ-
AKAΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

πλός μουζεκιάρικος χορός τών άντρών)...].

Λίγα για τή Μ ο υ ζ ε κ ι ά και τούς χορούς της. 'Η ιδιαίτερη δημοτικότητα τού αναφερόμενου χορού. Λεπτομερής περιγραφή του (χόρευεται από δύο άτομα και συνοδεύεται από ομάδα ίσοκρατών. Οι δύο πρώτοι τραγουδούν πολυφωνικά). 'Η παλαιότητα τού χορού. 'Η σχέση του με τó ίδιότυπο περιβάλλον. 'Η εξέλιξή του. Οι καλλιτεχνικές του άξίες.

184. **Kruta, Beniamin.** Polifonia çame dhe disa çështje të etnogjenezës së saj, «Probleme të zhvillimit të folklorit bashkëkohor», Tiranë, 1980, f. 89-100 ['Η τσάμικη πολυφωνία και μερικά προβλήματα της έθνογένεσής της...].

'Η Τ σ α μ ο υ ρ ι ά σάν έθνογραφική περιοχή. 'Η δημοτική της πολυφωνική και όμοφωνική μουσική. 'Η κυριαρχία της πρώτης. 'Ο μιμητικός της χαρακτήρας, πού τή διακρίνει από τή λιάπικη πολυφωνία. Τύποι και παραλλαγές σέ άντρες και γυναίκες. 'Η έπιρροή της τόσκικης πολυφωνίας (Κ ο ρ υ τ σ ά, Κ ο λ ι ώ ν ι α, Π ρ ε μ ε τ ή, Μ ο υ ζ ε κ ι ά κ.ά.). Μουσικά παραδείγματα.

185. **Kruta, Beniamin.** Vështrim i përgjithshëm i polifonisë shqiptare dhe disa çështje të gjenezës së saj, «Kultura popullore», Tiranë, 1/1980, f. 45-63 [Γενική άνασκόπηση της άλβανικής πολυφωνίας και μερικά προβλήματα της γένεσής της...].

'Η δημοτική πολυφωνία σάν άξιόλογο μέρος της άλβανικής μουσικής. 'Ο χώρος χρήσης της.

Γενικά χαρακτηριστικά. Δύο τύποι: λαϊκός και τόσκιος. 'Ιστορικά και αρχαιολογικά δεδομένα. 'Η άλβανική πολυφωνία σάν εθνικό, αυτόχθονο προϊόν, χωρίς την επιρροή της βυζαντινής πολυφωνίας.

186. **Loli, Kosta.** Orkestrinat popullore të Jugut në Festivalin Folklorik Kom-bëtar 1978, «Probleme të zhvillimit të folklorit bashkëkohor», Tiranë, 1980, f. 137-141 [Οι λαϊκές ορχήστρες του Νότου στο 'Εθνικό Λαογραφικό Φεστιβάλ 1978...].

'Ο ρόλος των ορχηστρών στα προγράμματα των συγκροτημάτων Κορυτσάς, Πρεμετής, Αργυροκάστρου, Αγ. Σαράντα κτλ. Οι τύποι ορχηστρών. Παράδοση και εξέλιξη. Γνωστοί οργανοπαίχτες.

187. **Nako, Reshide.** Familja e re fshatare socialiste në Vinçan, «Korça», 2/1980, f. 88-92 ['Η νέα σοσιαλιστική χωριάτικη οικογένεια στο Βιντσιάν...]. Το χωριό Βιντσιάν και το ιστορικό του. Οι αλλαγές μετά την άπελευθέρωση σέ όλους τους τομείς, και στην οικογένεια: χειραφέτηση της γυναίκας, πολύ λίγα διαζύγια, έλλειψη πατριαρχικών θεσμών, νέες καλοεπιπλωμένες διαζεύξεις, μεγαλύτερη άπασχόληση των άντρων.

188. **Panajoti, Jorgo.** Raporti midis kolektives dhe individuale në krijimtarinë e një rapsodi popullore, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1980, f. 47-61 [Σχέσεις μεταξύ του ομαδικού και ατομικού στοιχείου στα δημιουργήματα ενός λαϊκού ραψωδού...].

Σχέσεις ως προς τα θέματα, πρόσωπα, γεγονότα κ.ά. στα ποιητικά δημιουργήματα του Σελίμ Χασάνι (Αύλων).

189. **Proгри, Fiqri.** Motivet popullore në veshjet e grave të Hoçishtit e të Qytezës, «Korça», 1980, f. 81-87 [Λαϊκά μοτίβα στις γυναικείες φορεσιές του Χοτσίστ και της Κυτέζα...].

Λίγα για τις φορεσιές των χωριών Χοτσίστ και Κυτέζα της Κορυτσάς. Οι καλλιτεχνικές τους αξίες, ιδιαίτερα σχετικά με τα χρώματα και τα κοσμήματα. Μερικά λαϊκά μοτίβα: ο σταυρός, το κυπαρίσσι, ο άετός κ.ά.

'Ο εθνικός χαρακτήρας των μοτίβων αυτών.

190. **Riza, Emin.** Arkitektura e banesës popullore në zonën e Bregut të Detit (Labëri), «Monumentet», Tiranë, 19/1980 ['Η αρχιτεκτονική της λαϊκής οίκιας στην περιοχή Μπρέγκου ι Ντέτιτ (Λιαπουριά)...].

Λίγα για την περιοχή, ή οποία συμπεριλαμβάνει κυρίως τη Χεϊμάρα. Τύποι οικιών. 'Η δομή τους. 'Η επιρροή του έδάφους, του ιστορικο-κοινωνικού και γεωγραφικού περιβάλλοντος. 'Η επιρροή της ξενιτιάς. 'Εθνικά και ιδιότυπα στοιχεία.

Σκίτσα και φωτογραφίες.

Περίληψη στα γαλλικά.

191. **Rrapaj, Fatos M.** Te Sheshi i Flamurit, Shtëpia Botuese «Naim Frashë-

ri», Tiranë, 1980, 169 f. [Στην Πλατεία τῆς Σημαίας, 'Εκδ. Οἶκος «Ν. Φρά-
σερι»...].

'Ανθολογία δημοτικῶν τραγουδιῶν (κυρίως ἱστορικῶν) ἀπὸ τὴν ἐπαρχία τῆς Α ὕ λ ὡ ν α ς.
Τὰ περισσότερα σχετίζονται μὲ γεγονότα τοῦ 19ου καὶ 20οῦ αἰῶνα. Χρονολογικὴ κατάρταξη.
Πολλὰ δὲν δείχνουν νὰ εἶναι καθαρῶς δημοτικά.

192. **Stiko, Nikoleta.** Këngët popullore korçare të kurbetit, «Korça», Tiranë, 2/1980, f. 32-47 [Τὰ δημοτικὰ κορυτσαίικα τραγούδια τῆς ξενιτιᾶς...].

Τὸ ἱστορικὸ τῆς ξενιτιᾶς ἀπὸ τὴν Κορυτσᾶ (οἱ ἀρχές, οἱ αἰτίες, οἱ δρόμοι τῆς ξενιτιᾶς).
'Ο πλοῦτος καὶ ἡ ποικιλία τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν ξενιτιᾶς. Τὸ περιεχόμενο, τὰ χαρα-
κτηριστικά καὶ οἱ καλλιτεχνικὲς τους ἀξίες. Οἱ ἐπαρχιακὲς ἰδιοτυπίες. Πρόσωπα καὶ χαρα-
κτῆρες.

193. **Shituni, Spiro.** Tipare dalluese të polifonisë labe, «Nëntori», Tiranë, 9/1980, f. 159-168 [Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς λιάπικης πολυφωνίας...].

Λίγα γιὰ τὴ Λιαπουριά σὰν ἐθνογραφικὴ περιοχή. 'Η λιάπικη πολυφωνία σὰν ἰδιό-
μορφος τύπος πολυφωνίας. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς γνωρίσματα: ἀπαγγελματικὸς χαρα-
κτήρας, προπεντατονία, ὄχι καθαρὴ ἀρμονία, πρῶτο ἄκρας, ὀριστικοὶ ρυθμοί. 'Ιδιοτυπίες χω-
ριῶν καὶ μικροπεριοχῶν, παραλλαγές.
Παραδείγματα.

194. **Sholla, Pavlo.** Rreth folklorit muzikor të Korçës, «Korça», Tiranë, 2/1980, f. 18-31 [Γύρω ἀπὸ τὴ δημοτικὴ μουσικὴ τῆς Κορυτσᾶς...].

'Ο ρόλος τῆς δημοτικῆς μουσικῆς στὴν καλλιτεχνικὴ ζωὴ τῆς Κορυτσᾶς. 'Η χωριάτικη
καὶ ἀστικὴ μουσικὴ. 'Η πολυφωνία καὶ ἡ ὁραφῶνα. 'Η κορυτσαία πολυφωνία σὰν πολυ-
φωνία μιμητικοῦ χαρακτήρα. Τύποι καὶ παραλλαγές. Σχέσεις χωριάτικης καὶ ἀστικῆς μου-
σικῆς. 'Εθνικὰ καὶ ἐπαρχιακὰ στοιχεῖα. 'Ανάγκη παραπέρα ἔρευνας.

195. **Tirta, Mark.** Veshjet e Labërisë dhe probleme të ruajtjes së origjinalite-
tit të tyre, «Probleme të zhvillimit të folklorit bashkëkohor», Tiranë, 1980, f. 189-198 [Οἱ φορεσιῆς τῆς Λιαπουριάς καὶ προβλήματα διαφύλαξης
τῆς ἰδιοτυπίας τους...].

Δεδομένα γιὰ τὴ Λιαπουριά. Οἱ σχέσεις τῆς λιάπικης φορεσιᾶς μὲ τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα
κ.ἄ. 'Η ἔντονη τούρκικη ἐπιρροή, ἰδιαίτερα στὶς φορεσιῆς τῶν γυναικῶν (τὰ τουμάνια).
Περιγραφὴ ἀντρικῆς καὶ γυναικείας φορεσιᾶς. 'Η ἀνάγκη ἀποκατάστασης τῶν ξένων στοι-
χείων μὲ παλιά, ἐγχώρια.

195. **Thomo, Pirro.** Korça në gjysmën e dytë të shekullit XIX, «Korça», Ti-
ranë, 2/1980, f. 133-142 ['Η Κορυτσᾶ στὸ δεύτερο ἡμισυ τοῦ 19ου αἰῶνα...].

Κυρίως ἀρχιτεκτονική, ἀλλὰ καὶ οἰκονομικο-πολιτιστικὴ ἀνασκόπηση. Τὰ πρῶτα βήματα
τῆς Κορυτσᾶς σὰν πόλης. Τὸ κέντρο καὶ οἱ συνοικίες τῆς. Τὸ παζάρι. Οἱ τύποι οἰκιῶν. Τὸ
πολεοδομικὸ τῆς σχέδιο. 'Η οἰκονομικὴ καὶ πολιτιστικὴ τῆς ἀνάπτυξη. 'Η ἐπιρροή τῆς ξε-
νιτιᾶς.

197. **Çeko, Lefter.** Kostumi i gruas së Karroqit, «Fitorja», Sarandë, 14.2. 181 [Ἡ γυναικεία φορεσιά τοῦ Καρροκίου...].

Λίγα γιὰ τὸ χωριὸ Κ α ρ ρ ό κ ι (ἐλληνόφωνες) τῶν Ἀ γ. Σ α ρ ά ν τ α. Περιγραφή τῆς γυναικείας φορεσιάς (τῆς γιορτινῆς καὶ καθημερινῆς, χειμωνιάτικης καὶ καλοκαιρινῆς). Κοινὰ στοιχεῖα μὲ τὶς φορεσιὲς τῆς περιοχῆς καὶ ἰδιουτυπίες. Παλιὰ στοιχεῖα καὶ ἐξέλιξη.

198. **Filja, Hysen.** Gjurmë të lashta në këngët e burrave të Labërisë, «Studi-me Filologjike», Tiranë, 1/1981, f. 125-130 [Ἰχνη ἀρχαιότητος στὸ ἀντρί-κειο τραγούδι τῆς Λιαπουριᾶς...].

Ἡ βαρύτητα καὶ οἱ ἀξίες τῆς πολυφωνίας τῆς Λ ι α π ο υ ρ ι ᾶ ς. Ἡ συντηρητικότητά της. Παλιὰ στοιχεῖα στὸ τραγούδι τῶν ἀντρῶν (προπεντατονικὴ κλίμακα, ἐλλειπὴς ἁρμονία, ἕνας ἰδιαίτερος τύπος πολυφωνίας στὸ χωριὸ Ν τ ο υ κ ά τ ι, τὸ ἐπικὸ βάθος κλπ.). Τὸ παλιὸ στοιχεῖο σὰν μάρτυρας αὐτοχθονίας. Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

199. **Haxhihasani, Qemal.** Thimi Mitko-Vepa, botim i Institutit të Kulturës Popullore, Tiranë, 1981, 756 f. [Εὐθύμιος Μήτκος - Ἔργα...].

Συλλογὴ ὁλόκληρου τοῦ ἔργου τοῦ γνωστοῦ κρητιστοῦ λαογράφου Εὐθ. Μήτκου (19ος αἰώνας). Περιέχει λαογραφικά, ἱστορικά, κοινωνιολογικά συγγράμματα, ποιήματα, ἐπιστολές (συμπεριλαμβάνεται καὶ «Ἡ Ἀλβανικὴ Μάσκα» - 1878).

Εἰσαγωγὴ γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Μήτκου.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

Λεξιλόγιο, πίνακες καὶ εὐρετήρια.

200. **Haxhihasani, Qemal - Dule, Miranda.** Epika historike, 2, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1981, 762 f. [Ἡ ἱστορικὴ ἐπικὴ ποίηση, ἀρ. 2, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Ἀνήκει στὴ γενικὴ ἔκδοσις «Ἡ Ἀλβανικὴ Λαογραφία», στὴν τρίτη σειρὰ — Δημοτικὴ ἐπικὴ ποίηση. Συμπεριλαμβάνει ἱστορικὰ τραγούδια τῆς περιόδου 1831-1912 ἀπὸ διάφορες περιοχές (καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο) μὲ θεματικὴ καὶ χρονολογικὴ κατάρταξη.

Εἰσαγωγὴ γιὰ τὰ ἱστορικὰ γεγονότα τῆς περιόδου καὶ τὴν ἀπεικόνισή τους στὸ τραγούδι, γιὰ τὴν ἔννοια τοῦ ὅρου «ἱστορικὰ τραγούδια», γιὰ τὰ κριτήρια ἔκδοσης.

Λεξιλόγιο, πίνακες, εὐρετήρια.

201. **Hoxha, Ibrahim.** Këngë popullore çame, Shtëpia Botuese «Naim Frashëri», Tiranë, 1981, 150 f. [Δημοτικὰ τσάμικα τραγούδια, Ἐκδ. Οἶκος «Ναῖμ Φράσερι...].

Δημοτικὰ τραγούδια διαφόρων εἰδῶν καὶ ἐποχῶν, κυρίως ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Κ ο ν ί σ - π ο λ η ς, μὲ θεματικὴ καὶ χρονολογικὴ κατάρταξη. Ἡ ἔκδοσις ἔχει ἐκλαϊκευτικὸ χαρακτήρα.

202. **Jorgaqi, Frederik - Margilaj, Nikolla.** Zemrat me diell mbushur, Shtëpia Botuese «Naim Frashëri», Tiranë, 1981 [Καρδιὲς γεμάτες ἥλιο, Ἐκδ. Οἶκος «Ν. Φράσερι»...].

Ἐκλογὴ δημοτικῶν τραγουδιῶν (διαφόρων εἰδῶν καὶ ἐποχῶν) ἀπὸ τὴν περιφέρεια τοῦ Φ ί ε ρ (Μ ο υ ζ ε κ ι ά).

Κατάταξη θεματικο-χρονολογική.

Ἡ συλλογή ἔχει ἐκλαϊκευτικό χαρακτήρα.

203. **Miso, Pirro.** Roli dhe funksioni muzikor i llautës, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1981, f. 83-105 [Ὁ μουσικὸς ρόλος καὶ ἡ λειτουργία τοῦ λαβούτου...].

Τὸ λαβούτο σὰν δημοτικὸ μουσικὸ ὄργανο, γνωστὸ σὲ ὁλόκληρη τὴ Β. Ἠπειρο. Κυρίως χρησιμοποιεῖται μαζὶ μὲ ἄλλα ὄργανα στὶς λαϊκὲς ὀρχήστρες. Ὁ τρόπος κατασκευῆς του. Τὰ μουσικὰ του χαρακτηριστικά. Ἡ προέλευσή του.

Σκίτσα, φωτογραφίες, μουσικὰ παραδείγματα.

204. **Panajoti, Jorgo.** Fjalët e urta popullore dhe aktualiteti, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1981, f. 17-31 [Οἱ δημῳδαὶ παροιμίαι καὶ ἡ ἐπικαιρότητα...].

Ἡ ἱκανότητα προσαρμογῆς τῶν παροιμιῶν, κυρίως ἐξ αἰτίας τῆς γενικῆς τους ἔννοιας. Τρόποι προσαρμογῆς: ἐπιλογή, διασκευή (φυσικὴ καὶ σημασιολογική), ἀναπαραγωγή. Οἱ ἱστορικοκοινωνικὲς, καλλιτεχνικὲς καὶ γλωσσολογικὲς ἀρχὲς ποὺ διευθύνουν τὴ διαδικασία αὐτή. Παραδείγματα γιὰ κάθε περίπτωση (πολλὰ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο).

205. **Panajoti, Jorgo - Gjergji, Andromaqi.** Nga dhitari i një ekspedite, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1981, f. 197-215. [Ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο μιᾶς λαογραφικῆς ἀποστολῆς...].

Ἐκθεση γιὰ μιὰ πολυμελὴ λαογραφικὴ ἀποστολὴ στὴν περιοχή τῆς Σπάτης: ἡ κατάσταση τῆς λαογραφίας, τὰ πεδία ποὺ ἐρευνήθηκαν, τὰ ἀποτελέσματα, οἱ δυσκολίες καὶ οἱ λαογραφικὲς ἐκπλήξεις τῆς ὑπαίθρου, οἱ σχέσεις μὲ τοὺς πληροφορητὲς, ὁ τρόπος χρήσης τῶν σύγχρονων μέσων ἀτάγραφῆς.

206. **Riza, Emin.** Qyteti-muze i Gjirokastrës, Tiranë, 1981, 346 f. [Ἡ πόλη — μουσεῖο τοῦ Ἀργυροκάστρου...].

Μονογραφία. Ἱστορικὰ καὶ φιλολογικὰ δεδομένα γιὰ τὸ παρελθὸν τοῦ Ἀργυροκάστρου. Ἡ ἐξέλιξή του καὶ ἡ κατάστασή του σήμερα. Ἡ ἱστορικὴ, κοινωνικὴ, πολιτιστικὴ σταδιοδρομία του. Διακεκριμένοι ἄντρες. Οἱ οἰκίαι καὶ τὰ ἱστορικὰ μνημεῖα. Ἡ πολεοδομία του. Κοινὰ γνωρίσματα μὲ ἄλλες ἀλβανικὲς καὶ βαλκανικὲς πόλεις. Ἰδιωτυπίαι.

207. **Shituni, Spiro.** Kënga polifonike e Himarës, «Drita», Tiranë, 20.12.1981, f. 11 [Τὸ πολυφωνικὸ τραγούδι τῆς Χειμάρρας...].

Ἡ πολυφωνία τῆς Χειμάρρας σὰν πολυφωνία λιάπικη. Οἱ ἱδιωτυπίαι σχετίζονται μὲ τὸν ἰδιαιτέρου ρόλου μιᾶς τέταρτης φωνῆς (ἐκείνου ποὺ «σηκώνει» τὸ τραγούδι, δηλ. τραγουδᾷ σὲ πιὸ ψηλὲς νότες), τίς ἰδιαιτερότητες τοῦ μέλους καὶ τῆς ἀρμονίας. Αὐτὸ εἶναι γεγονὸς ἐσωτερικῆς ἐξέλιξης.

208. **Shkurti, Spiro.** Kontribut për hartën kostumologjike të rrethit të Sarandës, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, XI/1981, f. 69-97 [Συμβολὴ γιὰ τὸν κουστουμολογικὸ χάρτη τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Σαράντα...].

Λίγα γιὰ τὴν ἐπαρχία καὶ τίς ἐθνογραφικὲς τῆς περιοχῆς. Οἱ ἰδιαιτερότητες τῆς κάθε πε-

ριοχής. Τὰ κουστούμια τους: άντρικά, γυναικεϊά. Ταξιόνηση τών κουστουμιών σύμφωνα με τὰ ύλικά κατασκευής, τή δομή τους, τὰ βασικά τους χαρακτηριστικά, τίς περιπτώσεις χρήσης, τοῦ ρόλου τους.

Ἐπανεκδοση στό γαλλικά, στό «Ethnographie Albanaise», XI/1981.

209. **Vasili, Kozma - Mustaqi, Arsen.** *Lirika popullore*, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1981, 645 f. [Ἡ δημοτική λυρική ποίηση, Ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Ἀνήκει στήν τέταρτη σειρά (Lirika popullore — Ἡ δημοτική λυρική ποίηση) τῆς γενικῆς ἐκδόσεως «Ἀλβανική Λαογραφία». Συμπεριλαμβάνει τραγούδια τῆς ξενιτιάς καί τών νιζάμηδων (ἐπιστράτευσης τών Ἀλβανῶν ἀγοριῶν) ἀπό διάφορες περιοχές, ἰδίως ἀπό τή Β. Ἠπειρο (ύπάρχουν ἐνδείξεις). Δομή: Μέρος Α' (τραγούδια ξενιτιάς: τὸ ξεκίνημα τοῦ ξενιτή, ἡ ζωὴ τῆς οἰκογένειας, ὁ γυρισμός) καί Μέρος Β' (τραγούδια νιζάμηδων: τὸ ξεκίνημα, ἡ ζωὴ τοῦ στρατιώτη, ἡ ζωὴ τῆς οἰκογένειας).

Εἰσαγωγή γιά τίς οικονομικο-κοινωνικές συνθήκες τῆς δημιουργίας τών τραγουδιῶν, τὸ περιεχόμενο, τὰ γνωρίσματα καί τίς ἀξίες τους.

Λεξιλόγιο, πίνακες, εὐρετήρια.

210. **Agolli, Dritëro.** *Krijimtaria e Naimit dhe folklori*, «Çështje të folklorit shqiptar», Tiranë, 1/1982, f. 405-414 [Τὸ ἔργο τοῦ Ναίμ καί ἡ λαογραφία...].

Ἡ ἐπιρρὰ τῆς δημοτικῆς ποίησης, κυρίως τῆς γενέτεράς τοῦ ποιητῆ Ναίμ Φράσери (Πρέρετι), μετὰ τὴν πτώση τῆς τεχντροπίας, τὴν βίωσιν τὰ πρᾶγματα καί τὰ πρόσωπα, τὸ στίχο καί τὰ σχήματα λόγου. Ἐπὶ ἐξηγείται ἐν μέρει ἡ δημοτικότητα τοῦ ποιητῆ.

211. **Agolli, Nexhat.** *Vallja e Osman Takës*, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1982, f. 121-134 [Ὁ χορὸς τοῦ Ὁσμὰν Τάκα...].

Ποιὸς ἦταν ὁ Ὁσμὰν Τάκα καί τί λέει ἡ παράδοση στὴ γενέτερά τοῦ (Κονίσπολη). Περιγραφή τοῦ χοροῦ καί τῆς μουσικῆς του. Ὁ χορὸς καί στὴν Ἑλλάδα. Τὰ αἷτια τῆς δημοτικότητάς του. Διακεκριμένοι χορευτὲς του. Ἡ παράδοση στό χορὸ καί ἡ ἐξέλιξή του.

212. **Çetta, Anton.** *Disa të dhëna mbi zhvillimin strukturor të baladës shqipe*, «Çështje të folklorit shqiptar», Tiranë, 1/1982, f. 242-259 [Δεδομένα γιά τὴ δομικὴ ἐξέλιξη τῆς ἀλβανικῆς μπαλάντας...].

Περικομμένη ἐπανεκδοση διατριβῆς κοσσυφοπεδίου λαογράφου γιά τὴν ἔννοια τοῦ ὅρου «μπαλάντα», τίς ἀρχὲς τοῦ εἶδους, τὴν ἐξέλιξή του, τὸν πλοῦτο τών ἀλβανικῶν δημοτικῶν παραλογῶν. Τὴν δομικὴ τους ἐξέλιξη τὴν βλέπει ὡς ἐξέλιξη ἀπὸ τὸ ἀπλὸ στό πρὶν περίπλοκο. Μεταξὺ ἄλλων φέρνει ὡς παράδειγμα τὴν μπαλάντα ἀδελφοκτονίας, συγκρίνοντάς τὴν με ἄλλες βαλκανικὲς παραλλαγές. Παραλλαγές Β. Ἠπείρου.

213. **Daja, Feri.** *Këngë popullore djepi*, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1982, 140 f. [Δημοτικὰ νανουρίσματα, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Ἐκλογή νανουρισμάτων ἀπὸ διάφορες περιοχές (καί ἀπὸ τή Β. Ἠπειρο). Παρουσιάζονται μετὰ τὴν ποίηση καί τὴ μουσική τους (σὲ νότες). Θεματικὴ κατάταξη. Γιά κάθε τραγούδι σημειώνονται: τόπος καί χρόνος συλλογῆς, συλλέκτης, τραγουδιστής, μεταγραφέας τῆς μουσικῆς.

Σύντομη εισαγωγή για τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ εἴδους καὶ τὰ κριτήρια ἐπιλογῆς καὶ μεταγραφῆς.

214. **Dojaka, Abaz.** Veshjet popullore në rrethin e Kolonjës, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, XII/1982, f. 3-26 [Οἱ λαϊκὲς φορεσιὲς στὴν ἐπαρχία τῆς Κολώνιας...].

Ἡ Κολώνια σὰν ἐθνογραφικὴ περιοχὴ. Οἱ ἀντρικὲς (μὲ φουστανέλα, ποτούρι, κυλό-
τα) καὶ γυναικεῖες (κυρίως μὲ «μολοκόφι») φορεσιὲς καὶ τὰ ἐξαρτήματά τους. Ἡ ἐπιρροὴ
τῆς ξενιτιάς. Κοινὰ στοιχεῖα μὲ γειτονικὲς περιοχὲς καὶ ἰδιαιτερότητες. Ἡ ἐξέλιξη τῶν φο-
ρεσιῶν καὶ ἡ σύγχρονη κατάστασή τους. Ἡ τεχνολογία τους.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Ἐπανεκδόση στὰ γαλλικά, στὸ «Ethnographie Albanaise», XII/1982.

215. **Haxhihasani, Qemal.** Balada shqiptare e rinjohjes motër e vëlla dhe lidhjet e saj ballkanike, «Çështje të folklorit shqiptar», Tiranë, 1/1982, f. 148-174 [Ἡ ἀλβανικὴ μπαλάντα τῆς ἀναγνώρισης ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς καὶ οἱ διαβαλκανικὲς τῆς σχέσεις...].

Τρεῖς τύποι καὶ παραλλαγὲς τῆς μπαλάντας στὸν Ἀλβανό. (Ὁ βορειοηπειρωτικὸς τύ-
πος, μὲ χριστιανικὸ ὑπόστρομα, σχετίζεται περισσότερο μὲ τὸν ἰταλοαρβανίτικο καὶ βορειο-
δυτικὸ τύπο). Τὸ μουσουλμανικὸ ὑπόστρομα τῆς μπαλάντας. Ἡ παλαιότητά της. Τὰ ἱστο-
ρικο-ἐθνογραφικὰ στοιχεῖα. Ἡ στρωματούρα τοῦ κάθε τύπου καὶ οἱ ἰδιαιτερότητες τῶν πα-
ραλλαγῶν. Διαβαλκανικὲς σχέσεις καὶ ἐθνικὲς ἰδιαιτερότητες.

Περὶ ληψὴ στὰ γαλλικά.

216. **Haxhihasani, Qemal.** Balada popullore shqiptare, Shtëpia Botuese «Naim Frashëri», Tiranë, 1982, 184 f. [Ἀλβανικὲς δημοτικὲς μπαλάντες, Ἐκδ. Οἶκος «Ναῖμ Φράσερι»...].

Ἀνθολογία ἀλβανικῶν δημοτικῶν παραλογῶν διαφόρων εἰδῶν, ἐποχῶν, περιοχῶν (καὶ ἀπὸ
τὴ Β. Ἠπειρο). Θεματικὴ κατάταξη.

Εἰσαγωγή γιὰ τὴν ἔννοια τοῦ ὅρου «μπαλάντα», τοὺς τύπους μπαλαντῶν στοὺς Ἀλβανούς,
τὴν παλαιότητα τοῦ εἴδους, τὶς ἀξίες τους, τὶς σχέσεις μὲ μπαλάντες ἄλλων λαῶν καὶ τὶς ἐθνι-
κὲς ἰδιαιτερότητες.

Λεξιλόγιο καὶ εὐρετήρια.

Εἰκονογράφηση G. Leka.

217. **Nuraj, Lilo.** Punimi i gjeshtës për veshje e shtroje në Velçë (Vlorë), «Etnografia Shqiptare», Tiranë, XII/1982, f. 247-254 [Ἡ ἐπεξεργασία τοῦ σπάρτου γιὰ ρούχα καὶ στρώματα στὴ Βέλτσια (Ἀυλώνα)...].

Ἡ τεχνολογία προετοιμασίας σπάρτινης κλωστής. Ἡ τεχνολογία ὕφανσης. Εἶδη ρούχων καὶ
στρωμάτων. Χρώματα. Μοτίβα.

Ἐπανεκδόση στὰ γαλλικά, στὸ «Ethnographie Albanaise», XII/1982.

218. **Nushi, Jani.** Mbledhës të folklorit, 1, Folklor nga krahina e Myzeqesë,

Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1982, 464 f. [Συλλέκτες τῆς λαογραφίας, Ἄρ. 1, Λαογραφία ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Μουζεκιᾶς, Ἰνστιτούτο Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς (τόμος) τῆς σειρᾶς «Συλλέκτες τῆς Λαογραφίας», ποὺ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν. Συμπεριλαμβάνει λαογραφικά (τραγούδια διαφόρων εἰδῶν, παραμύθια, θρύλοι, παροιμίες, αἰνίγματα κλπ.) ποὺ ἔχει συλλέξει στὴ Μουζεκιὰ ὁ παλιὸς δάσκαλος Γιάννης Νούσης. Ἐπιμέλεια καὶ εἰσαγωγή Kozma Vasil, Aneta Teta, Ptoleme Nushi. Ταξινομήση κατὰ εἶδος. Λεξιλόγιο καὶ εὐρετήρια.

219. **Panajoti, Jorgo.** Këngë popullore të rrethit të Korçës, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1982, 719 f. [Δημοτικὰ τραγούδια τῆς ἐπαρχίας Κορυτσᾶς, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Δημοτικὰ τραγούδια διαφόρων εἰδῶν καὶ περιοχῶν τῆς ἐπαρχίας Κορυτσᾶς: I. Μπαλάντες. II. Ἱστορικὰ τραγούδια (καὶ κλέφτικα). III. Λυρικὰ τραγούδια (νανουρίσματα, γάμου, μοιρολόγια, ἔρωτικά, κοινωνικά, ιεροτελεστικά, παιδικὰ).

Εἰσαγωγή γιὰ τὴ δημοτικὴ ποίηση τῆς ἐπαρχίας. Ἱστορικὸ τῶν ἐκδόσεών της, ρόλος της στὴν καλλιτεχνικὴ ζωὴ τῆς ἐπαρχίας, θέματα καὶ προβλήματα, δυναμικότητα τοῦ κάθε εἶδους, βασικὰ τῆς χαρακτηριστικὰ (βαθὺς θυσιμὸς, ἰσορροπία, πολυτέλεια, εὐρύτητα, σωφροσύνη), κίβητ' στοιχεῖα μὲ τὴν ποίηση κοινῶν περιοχῶν. Λεξιλόγιο καὶ εὐρετήρια.

220. **Papleka, Ndoc.** Etika shqiptare në hapësirën e një balade të moçme, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1982, f. 139-147 [Ἡ ἄλβανικὴ ἠθικὴ στὸ χῶρο μιᾶς παλαιᾶς μπαλάντας...].

Ἐξετάζεται ἓνας τύπος μπαλάντας γιὰ τὸ θάνατο νέου ἄντρα. Παραλλαγὲς κατὰ περιοχὲς (καὶ τῆς Βορείου Ἡπείρου). Στοιχεῖα ποὺ μαρτυροῦν τὴν παλαιότητά της. Ἱστορικὰ καὶ ἔθνογραφικὰ στοιχεῖα. Καλλιτεχνικὲς ἀξίες. Εὐγενικὴ συμπεριφορὰ πρὸς τὴ γυναῖκα τοῦ νεκροῦ.

221. **Stahl, Paul H.** Strukturat e vjetra shoqërore shqiptare në kuadrin e shoqërive ballkanike dhe evropiane (shek. XIX), «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1982, f. 105-112 [Παλιὲς ἄλβανικὲς κοινωνικὲς δομὲς στὰ πλαίσια τῶν βαλκανικῶν καὶ εὐρωπαϊκῶν κοινωνιῶν (19ος αἰώνας)...].

Πατριαρχικὲς οἰκογένειες, φυλετικοὶ καὶ φατριαστικοὶ ὀργανισμοί, καπετανάτα κ.ἄ. σὲ διάφορες περιοχὲς (καὶ στὴ Β. Ἡπειρο). Σχέσεις μὲ ἀνάλογους ὀργανισμοὺς στὰ Βαλκάνια καὶ στὴν Εὐρώπη. Ἀλβανικὲς ἰδιαιτερότητες.

Ἐπανεκδόση στὰ γαλλικά, στὸ «Culture Populaire Albanaise», 1983.

222. **Thomo, Pirro.** Banesat e hapura në qytetin e Korçës dhe disa probleme të restaurimit të tyre, «Monumentet», Tiranë, 1/1982, f. 91-103 [Οἱ ἀνοιχτὲς οἰκίαι τῆς πόλης Κορυτσᾶς καὶ μερικὰ προβλήματα σχετικὰ μὲ τὴν ἐπιδιώρθωσή τους...].

Χαρακτηριστικά γνωρίσματα τῶν «άνοιχτῶν» σπιτιῶν τῆς Κορυτσᾶς (πόλης). Τὸ ποσοστὸ τους σὲ σύγκριση μὲ ἄλλους τύπους οἰκιῶν. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τους. Τὰ ὕλικά καὶ ἡ τεχνολογία κατασκευῆς τους. Διακόσμηση μὲ ξύλο, πέτρα κ.ἄ. Ἡ παλαιότητά τους. Ἡ ἀνάγκη καὶ οἱ ἐπιστημονικοὶ τρόποι ἐπιδιώρθωσης γιὰ διαφύλαξη σὰν πολιτιστικὰ μνημεῖα.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

223. **Vasili, Kozma - Gërcaliu, Mustafa.** Këngë popullore për Luftën Antifashiste Nacionalçlirimtare dhe ndërtimin socialist, vëllimi i pestë, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1982, 884 f. [Δημοτικὰ τραγούδια γιὰ τὸν Ἀντιφασιστικὸ Ἐθνικοαπελευθεωτικὸν Ἀγῶνα καὶ τὴν οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ, ἔκδοση Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ, τόμος πέμπτος...] Τραγούδια γιὰ τὸ Κόμμα Ἑργασίας Ἀλβανίας, γιὰ τὸν Ἀγῶνα καὶ τὴ μεταπολεμικὴ περίοδο (γεγονότα, πρόσωπα), ἐνάντια στὸ ρεβιζιονισμὸ καὶ ἱμπεριαλισμὸ.

Εἰσαγωγή γιὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ βιβλίου.

Λεξιλόγιο καὶ εὐρετήρια.

Στὰ πλαίσια τῆς σειρᾶς αὐτῆς καὶ μὲ τὰ ἴδια (ἢ σχεδὸν τὰ ἴδια) θέματα καὶ κριτήρια ἔχουν ἐκδοθεῖ ἀργότερα καὶ ἄλλοι τρεῖς τόμοι (1982, 1986, 1988).

224. **Ciko, Dhimitër.** Zhvillimi i mobilitetise në Korçë në fund të shekullit XIX – fillim i shekullit XX, «Ethnografia Shqiptare», Tiranë, 13/1983, f. 281-291 [Ἡ ἐξέλιξη τῆς ἐπιπλοποιίας στὴν Κορυτσᾶ στὰ τέλη τοῦ 19ου καὶ στίς ἀρχές τοῦ 20ου αἰῶνα...].

Τὰ αἷτια ἐξέλιξης τῆς ἐπιπλοποιίας στὴν Κορυτσᾶ. Παραδόσεις καὶ στοιχεῖα ἐξέλιξης (στὰ εἶδη παραγωγῆς, ἐργαλεῖα, διακόσμηση, ὕλικά, τεχνολογία). Ἐπιρροὲς καὶ ἐσωτερικὴ ἐξέλιξη. Γνωστοὶ τεχνίτες (ἀνάλυση τῆς ἐργασίας τοῦ Κυριάκου Θέμελη).

Περίληψη στὰ γαλλικά.

Ἐπανέκδοση στὰ γαλλικά, στὸ «Ethnographie Albanaise», 13/1983.

225. **Elezi, Ismet.** E drejta zakonore penale e shqiptarëve, Shtëpia Botuese «Naim Frashëri», Tiranë, 1983 [Τὸ ἐθιμικὸ ποινικὸ δίκαιο τῶν Ἀλβανῶν, Ἐκδ. Οἶκος «Ναῖμ Φρέσερι»...].

Γενικά γιὰ τὸ ἐθιμικὸ ποινικὸ δίκαιο: οἱ ἀρχές του, τὸ περιεχόμενό του, ὁ χαρακτήρας του, τὰ αἷτια ἐπιβίωσης μέχρι ἀργὰ στοὺς Ἀλβανούς.

Κανονισμοὶ (ἄγραπτοι νόμοι) τοῦ ἐθιμικοῦ ποινικοῦ δικαίου γιὰ οἰκογενειακὲς καὶ κοινωνικὲς ὑποθέσεις, σύμφωνα μὲ τοὺς ἐθιμικοὺς κώδικες (kanun) τοῦ Λέκ Ντουκαγκλίνη, Σκεντέρμπεη, Ἰντριζ Σούλι (Λιαπουριά).

Πρακτικὲς διαδικασίες καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ ἐθιμικοῦ ποινικοῦ δικαίου. Ὁ σχετικὰ θετικὸς ρόλος του καὶ τὰ μειονεκτήματα.

226. **Haxhihasani, Qemal.** Epika historike, 1, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1983, 494 f. [Ἡ ἱστορικὴ ἐπικὴ ποίηση, 1, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

‘Ο πρώτος τόμος τῆς τρίτης σειρᾶς [Epika historike — Ἐπική ἱστορική ποίηση] τῆς γενικῆς ἐκδόσεως «Ἀλβανικὴ Λαογραφία». Συμπεριλαμβάνει ἱστορικά δημοτικά τραγούδια ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο) τῆς περιόδου 1389-1830. Θεματικὴ καὶ χρονολογικὴ κατάταξη.

Γενικὴ εἰσαγωγή γιὰ τὰ ἱστορικά τραγούδια καὶ γιὰ ἐκεῖνα τῆς συγκεκριμένης περιόδου. Λεξιλόγιο καὶ εὐρετήρια.

227. **Haxhihasani, Qemal - Luka, Kolë - Uçi, Alfred - Treska, Misto.** Chanson-nier Epique Albanaise, Institut de la Culture Populaire, Tirana, 1983, 456 pp. [Ἀλβανικὰ ἐπικά τραγούδια, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...]. Ἀνθολογία ἀλβανικῶν ἐπικῶν τραγουδιῶν μεταφρασμένων στὰ γαλλικά. Τραγούδια διαφόρων εἰδῶν (θρυλικά, ἱστορικά, μπαλάντες), ἐποχῶν καὶ περιοχῶν (καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο). Εἰδολογικὴ κατάταξη.

Εἰσαγωγή γιὰ τὸν πλοῦτο καὶ τίς ἀξίες τῶν ἀλβανικῶν ἐπικῶν τραγουδιῶν, καθὼς καὶ γιὰ τὰ κριτήρια ἐκδόσεως τοῦ βιβλίου.

Εὐρετήρια.

228. **Karkanaqe, Pëllumb.** Zeja e dërtitës në të kaluarën në Shqipëri, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, 1/1983, f. 363-381 [Τὸ ἐπάγγελμα τῆς νεροτρουβιᾶς στὰ περασμένα στὴν Ἀλβανία...].

Εἶδη νεροτρουβιῶν σὲ διάφορες περιοχὲς (καὶ στὴ Β. Ἠπειρο) καὶ καιροὺς. Ἡ τεχνολογία κατασκευῆς καὶ λειτουργίας τους. Εἶδη ὕφαντων ποὺ ἐπεξεργάζονταν καὶ ἡ τεχντροπία ἐπεξεργασίας. Ἡ κατάρρευση τοῦ ἐπαγγέλματος μετὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς σύγχρονης τεχνολογίας. Περὶληψη στὰ γαλλικά.

229. **Kruta, Beniamin.** Polifonia dyzërëshe e Toskërisë, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1983, f. 33-58 [Ἡ διφωνικὴ πολυφωνία τῆς Τοσκαριᾶς...].

Ἡ Τ ο σ κ α ρ ι ᾶ σὰν ἐθνομουσικολογικὸς χῶρος. Τὸ πολυφωνικὸ τῆς σύστημα καὶ οἱ ἰδιαιτερότητές του. Ἡ διφωνία σὰν πρώτη φάση πολυφωνίας. Ἡ διφωνία σὲ ἄντρες καὶ γυναῖκες. Τύποι καὶ παραλλαγές διφωνικῶν τραγουδιῶν. Σχέσεις μετὰ τὴν ὁμοφωνία καὶ τὴν ἐξελιγμένη πολυφωνία. Σχέσεις μετὰ τὴν λιάπικη διφωνία.

Μουσικὰ παραδείγματα.

230. **Miso, Pirro.** Bakllamaja në muzikën tonë popullore, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1983, f. 59-72 [Ἡ μπακλαμάς στὴ δημοτικὴ μας μουσική...].

Ἡ τεχνολογία κατασκευῆς τοῦ μπακλαμά. Μουσικολογικά του δεδομένα. Προέλευση καὶ ἐθνικὲς ἰδιαιτερότητες. Ἡ λειτουργία του σὰν ξεχωριστοῦ ὄργανου καὶ σὲ λαϊκὲς ὀρχήστρες. Τὰ τραγούδια ποὺ συνοδεύει συνήθως. Οἱ περιοχὲς χρήσεως του (κυρίως στὴν Β. Ἠπειρο). Γνωστοὶ μπακλαματζήδες.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Παραδείγματα (μετὰ νότες).

231. **Muka, Ali.** Vendbanimet dhe ndërtimet popullore në Shpat, «Etnogra-

fia Shqiptare», Tiranë, 13/1983, f. 197-254 [Δημοτική διαμονή και κτήρια στη Σπάτη...].

Ἡ Σπάτη σάν ἰδιαίτερη ἐθνογραφικὴ περιοχὴ. Τόποι διαμονῆς (χωριά, συνοικίες) καὶ στρουχτούρα τους. Οἱ οἰκίες καὶ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τους. Ἄλλα δημοτικὰ κτήρια (ἐκκλησίες, στάβλοι, ἀποθήκες, σχολεῖα, μύλοι κ.ἄ.). Παράδοση καὶ ἐξέλιξη. Χτίστες. Σχέσεις μὲ ἄλλες περιοχὲς καὶ ἰδιοτυπίες.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Περὶληψὴ στὰ γαλλικά.

Ἐπανεκδόση στὰ γαλλικά, στὸ «Ethnographie Albanaise», 13/1983.

232. **Panajoti, Jorgo.** Balada popullore dhe historia, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1983, f. 163-189 καὶ 2/1983, f. 187-202 [Ἡ δημοτικὴ μπαλάντα καὶ ἡ ἱστορία...].

Τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς μπαλάντας καὶ οἱ διαφορὲς μὲ τὰ ἄλλα ἀφηγηματικὰ εἶδη τῆς δημοτικῆς ποίησης. Ἰδιαιτερότητες σχετικὰ μὲ τὴν ἀπεικόνιση τῆς ἱστορίας. Τύποι μπαλαντῶν ὡς πρὸς τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα τῶν ἱστορικῶν στοιχείων. Μέθοδοι καὶ κατευθύνσεις μελέτης τῆς ἱστορίας τῆς μπαλάντας. Ἐπαρχιακὲς ἰδιοτυπίες καὶ μελέτη παραδειγμάτων (καὶ ἀπὸ τῆ Β. Ἠπειρο).

Ἐπανεκδόση στὰ γαλλικά, στὸ «Culture Populaire», 1984.

233. **Panajoti, Jorgo - Xhagolli, Agron.** Ejalet e urta të popullit shqiptar. Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1983, 1980 f. [Παροιμίες τοῦ ἀλβανικοῦ λαοῦ...].

Παροιμίες διαφόρων εἰδῶν, ἐποχῶν καὶ περιοχῶν (καὶ ἀπὸ τῆ Β. Ἠπειρο). Δίνονται καὶ ἐνδιαφέρουσες παραλλαγές, καθὼς καὶ ἀναφορὲς σὲ προηγούμενες ἐκδόσεις. Κατάταξη ἐννοιοθεματικὴ.

Εἰσαγωγὴ γιὰ τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ εἰδους, τὶς σχέσεις καὶ τὶς διαφορὲς μὲ ἄλλα μνημεῖα λόγου (ἰδίως μὲ τὰ «μικρά»), τὰ κριτήρια ταξινόμησης.

Λεξιλόγιο, πίνακες, εὔρετήρια.

234. **Pepo, P. - Prifti, V.** Veshjet popullore në zonën e Vithkuqit, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1983, f. 161-168 [Οἱ λαϊκὲς φορεσιὲς στὴν περιοχὴ τοῦ Βυθκούκι...].

Τὸ Βυθκούκι σάν ἰδιαίτερη ἐθνογραφικὴ περιοχὴ. Οἱ ἀντρικές καὶ γυναικεῖες φορεσιὲς (καθημερινὲς καὶ ἐπίσημες), τὰ ἐξαρτήματα καὶ ἡ διακόσμησή τους. Τεχνολογία κατασκευῆς.

Ἐξέλιξη. Σχέσεις μὲ ἄλλες περιοχὲς καὶ ἰδιαιτερότητες.

Φωτογραφίες.

235. **Rrapaj, Fatos M.** Mbledhës të folklorit 3, Këngë popullore nga Çamëria, Tiranë, 1983, 848 f. [Συλλέκτες Λαογραφίας 3, Δημοτικὰ τραγούδια ἀπὸ τὴν Τσαμουριά, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Συλλογὴ δημοτικῶν τραγουδιῶν διαφόρων εἰδῶν (ἐπικά, λυρικά, μπαλάντες) καὶ ἐποχῶν ἀπὸ τὴν Τσαμουριά (Κονίσπολη, Φιλιάτες, Ἠγουμενίτσα κ.ἄ.).

Ειδολογική και χρονολογική κατάταξη.

Ἄρκετά τραγούδια δὲν δείχνουν νὰ εἶναι δημοτικά (π.χ. μιὰ μπαλάντα γιὰ τὸν Πύρρο τῆς Ἑπείρου).

236. **Shkodra, Zija.** Shkolla popullore e ndërtuesve të Oparit, «Drita», Tiranë, 28.8.1983, f. 10-11 [Τὸ λαϊκὸ σχολεῖο τῶν οἰκοδόμων τοῦ Ὁπάρι...]. Τὸ Ὁπάρι (Κορυτσά) σὰν ἰδιαίτερη ἐθνογραφικὴ περιοχὴ. Λίγα γιὰ τὴν ἱστορία του. Παραδοσιακὴ προετοιμασία (ἐκμάθηση) χτιστῶν, λιθογλύπτων, ξυλογλύπτων, ζωγράφων.

237. **Shkupi, Fatbardha.** Zbukurimorja e ndërtimtarisë së kultit në qytetin e Vithkuqit gjatë shekujve XVIII-XIX, «Monumentet», Tiranë, 2/1983, f. 123-137 [Τὸ διακοσμητικὸ στοιχεῖο τῶν οἰκοδομημάτων λατρείας στὴν πόλη Βυθκούκι κατὰ τοὺς αἰῶνες 18ο-19ο...].

Λίγα γιὰ τὴν ἱστορία, τὸν πολιτισμὸ, τὴν παράδοση τοῦ Βυθκούκι (Κορυτσά) σὰν περιοχῆς καὶ πόλης. Τὰ οἰκοδομήματα λατρείας (κυρίως ἐκκλησίες καὶ μοναστήρια). Ἡ διακόσμησή τους μὲ γλυπτικά (πέτρα, ξύλο), ἐπιγραφές. Τὰ μοτίβα τῶν διακοσμητικῶν. Οἱ καλλιτεχνικὲς τους ἀξίες.

Φωτογραφίες.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

238. **Thomo, Pirro.** Vështrim historiko-arkitektonik mbi pazarin e Korçës, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, 12/1983, f. 141-179 [Ἱστορικο-ἀρχιτεκτονικὴ ἀνασκόπηση γιὰ τὴν ἀγορὰ τῆς Κορυτσᾶς...].

Λίγα γιὰ τὴν Κορυτσά στοὺς τρεῖς τελευταίους αἰῶνες. Ἡ ἀγορὰ τῆς (τὸ παζάρι) σὰν οἰκονομικὸ καὶ πολιτιστικὸ κέντρο. Οἱ ἀρχές, ἡ ἐξέλιξη, ἡ τύχη τῆς ἀγορᾶς. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῆς δομῆς καὶ τὰ οἰκοδομήματα. Ἡ ἀνάγκη γρήγορης καὶ ἐπιστημονικῆς ἐπισκευῆς τῆς. Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

239. **Xhagolli, Agron.** Truall me këngë, botim i Shtëpisë Qendrore të Krijimtarisë Popullore, Tiranë, 1983, 263 f. [Ἑδαφος μὲ τραγούδια, ἔκδ. Κεντρικῆς Ἑστίας Λαϊκῆς Δημιουργίας...].

Ἑκλογὴ δημοτικῶν τραγουδιῶν ἀπὸ τὸ Ἑθνικὸ Λαογραφικὸ Φέστιβαλ τοῦ Ἀργυροκάστρου (1983). Κατάταξη κατὰ ἐπαρχίες. Μουσικὴ μεταγραφή.

Εὔρετήρια.

240. **Dodona, Eftim.** Si lindi «dora e drunjtë» — pollamarka, «Përpara», Korçë, 1.2.1984 [Πῶς γεννήθηκε τὸ «ξύλινο χέρι» — ἡ πολυμάρκα...].

Οἱ γεωργικὲς παραδόσεις στὸ Ντεβόλι (Κορυτσά). Ἱστορικὰ δεδομένα καὶ λαϊκὲς παραδόσεις σχετικὰ μὲ τὴν ἐφεύρεση ἑνὸς γεωργικοῦ ἐργαλείου ποὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ θέρισμα σταριοῦ καὶ ονομάζεται «ξύλινο χέρι» ἢ «πολυμάρκα» (ἴσως ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ λέξη «παλάμη», μιὰ ποὺ τὸ ξύλινο χερούλι τοῦ ἐργαλείου κρατιέται μὲ τὴν παλάμη).

241. **Κώτσιας, Βασίλης.** Μὲ τὸ ἀκριβὸς μας Κόμμα (Λαϊκὰ μειονοτικὰ τραγούδια), Ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ναῖμ Φράσερι», Τίρανα, 1984, 141 σ.
Τραγούδια (κυρίως ἀπὸ τὴ Δ ρ ό π ο λ η) γιὰ τὸν Ἑθνικοσπαρταριστικὸν Ἀγῶνα καὶ τὴ μεταπολεμικὴ περίοδο, ποὺ ἔχουν στὸ κέντρο τὸ Κόμμα Ἑργασίας Ἀλβανίας καὶ τὸν Ἑ. Χότζα.
Ἡ αὐθεντικότητά τους φαίνεται ὑποπτη.
242. **Loli, Kosta.** Kabaja me saze, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1984, f. 63-85 [Ὁ καμπὰς μὲ λαϊκὲς ὀρχήστρες...].
Χαρακτηριστικὰ τοῦ μουσικοῦ δημοτικοῦ εἶδους καμπά, ποὺ ἐπιχωριάζει κυρίως στὴ Β. Ἡπειρο. Ἡ ἐπιρροή τῆς ποιμενικῆς ζωῆς. Τὰ ὄργανα ὀρχηστρῶν ποὺ παίζουν καμπά. Γνωστοὶ ὄργανοπαῖχτες. Οἱ καλλιτεχνικὲς ἀξίες τοῦ εἶδους καὶ οἱ αἰτίες τῆς δημοτικότητάς του. Μουσικολογικὴ ἀνάλυση παραδειγμάτων διαφόρων τύπων.
243. **Sako, Zihni.** Studime për folklorin, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1984, 362 f. [Λαογραφικὲς μελέτες, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].
Συλλογὴ λαογραφικῶν μελετῶν (κυρίως ποίησις καὶ μνημεῖα λόγου) ποὺ ἔχουν γραφτεῖ καὶ ἐκδοθεῖ πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ συγγραφέα. Μὲ τὴ βιβλιογραφία μας σχετίζονται διατριβὲς κ.ἄ. ὅπως: Εἰσαγωγὴ στὴν Ἀλβανικὴ λαογραφία, Ἡ μπαλάντα τῆς ἐντοίχισης κλπ., ποὺ σημειώθηκαν παραπάνω.
244. **Suli, Leonard.** Banesa e vjetër (shafarë e zonës së Vurgut, «Pasuri e trashëguar në shekuj», Tiranë, 1984, f. 127 [Ἡ παλιὰ χωριάτικη οἰκία τοῦ Βούρκου...].
Ὁ Β ο ὕ ρ κ ο ς σὰν ἐθνογραφικὴ περιοχή. Ἡ μεγάλη φτώχεια καὶ καταπίεση στὰ περασμένα. Περιγραφὴ τυπικοῦ φτωχόσπιτου καὶ ἄλλων τύπων οἰκίας. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, ἡ τεχνολογία κατασκευῆς τῶν οἰκίδων.
245. **Shituni, Spiro.** Kënga polifonike e Gjirokastrës, «Nëntori», Tiranë, 9/1984, f. 33-41 [Τὸ πολυφωνικὸ τραγούδι τοῦ Ἀ ρ γ υ ρ ο κ ά σ τ ρ ο υ...].
Τὸ ἀργυροκαστρίτικο τραγούδι σὰν τύπος λιάπικου τραγουδιοῦ μὲ τίς ἰδιαιτερότητές του (ἀργροὶ ρυθμοί, μακρόσυρτες μελωδίες, βαθιοὶ τόνοι κ.ἄ.). Καλλιτεχνικὲς ἀξίες. Γνωστοὶ τραγουδιστές.
Μουσικολογικὴ ἐξέταση παραδειγμάτων.
246. **Aliu, Skënder.** Aspekte të kulturës ilire në krahinën e Kolonjës në shek. VII-V p.e.s., «Iliria», Tiranë, 2/1985, f. 271-280 [Στοιχεῖα τοῦ ἱλλυρικοῦ πολιτισμοῦ στὴν περιοχή τῆς Κ ο λ ώ ν ι α ς στοὺς αἰῶνες 7-5 π.Χ....].
Ἡ ἐποχὴ τοῦ χαλκοῦ, γνωρίσματα τῆς ἐποχῆς τοῦ σιδήρου. Οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη, πολιτισμός, ἀντιλήψεις, κατὰ τὰ εὐρήματα σὲ ἐπίπεδους καὶ ὁμαδικούς τάφους στὰ χωριά Μ π ο ρ ό β α, Μ α λ ί σ τ ι, Β ρ ε π ό κ α, Κ ί ν α μ η. Σχέσεις μὲ τὴν Ἑλλάδα: Εἰσαγωγὴ μεταλλικῶν δοχείων κ.ἄ.

Σκίτσα και φωτογραφίες.

Περίληψη στα γαλλικά.

247. **Bido, Agim.** Vlera artistike të veshjes për gra të Muzinës «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1985, f. 151-158 [Οι καλλιτεχνικές αξίες της γυναικείας φορεσιάς της Μουζίνας...].

Λίγα για τη Μουζίνα (Ἄ γ. Σ α ρ ά ν τ α) και τις φορεσιές της. Ἡ γυναικεία επίσημη και καθημερινή φορεσιά. Ἡ διακόσμηση: μοτίβα (πιτνά, ζῶα, φυτά), χρώματα, συνδυασμός μοτίβων και χρωμάτων, τεχνολογία και τέχνη. Σχέσεις με άλλα χωριά και ιδιαιτερότητες.

Σκίτσα και φωτογραφίες.

Ἐπανεκδόση στα γαλλικά, στο «Culture Populaire», 1986.

248. **Bihiku, Ikbāl.** Qëndisjet në veshjet popullore të qytetit, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, 14/1985, f. 211-222 [Τὰ κεντήματα στις λαϊκές αστικές φορεσιές...].

Ἡ αίσθηση τοῦ ὡραίου στις αστικές φορεσιές. Ἡ τεχνολογία, ἡ τέχνη, τὰ μοτίβα τῶν κεντημάτων. Ἡ φύση, ἡ γεωργία, ἡ κτηνοτροφία σὰν βασικὲς πηγὲς μοτίβων. Τὰ ὕλικά ποὺ χρησιμοποιοῦνται, τὰ χρώματα καὶ οἱ συνδυασμοὶ τους.

Μεταξὺ πῶν πάλαιον ποὺ διακρίνονται ἀναφέρονται καὶ Μ π ε ρ ά τ ι, Κ ρ ο ρ υ ε σ ή, Ἄ ρ γ υ ρ ε ρ σ ι ρ ο.

Σκίτσα και φωτογραφίες.

Περίληψη στα γαλλικά.

Ἐπανεκδόση στα γαλλικά, στο «Ethnographie Albanaise», 14/1985.

249. **Bihiku, Ikbāl.** Thurjet me shtiza dhe zbukurimi i tyre, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1985, f. 73-82 [Τὰ πλεξίματα με βελόνες καὶ ἡ διακόσμησή τους...].

Παραδόσεις στο πλέξιμο με βελόνες (καλτσοβελόνες) σὲ διάφορες περιοχές (καὶ στὴ Β. Ἠ-πειρο). Ἡ τεχνολογία, ἡ τέχνη, τὰ μοτίβα, οἱ κλωστές, τὰ χρώματα. Ἡ ψυχὴ τῶν γυναικῶν στα πλεχτά.

Σκίτσα.

250. **Dhima, Aleksandër.** Ecuria kohore e tipareve antropologjike në Kolonjë, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, 14/1985, f. 295-323 [Ἡ πορεία κατὰ καιροὺς τῶν ἀνθρωπολογικῶν γνωρισμάτων στὴν Κολώνια...].

Ἡ ἐξέλιξη τῶν ἀνθρωπολογικῶν γνωρισμάτων στὴν Κ ο λ ώ ν ι α σύμφωνα με τὰ ἀρχαιολογικά εὐρήματα, τὰ γραπτὰ δεδομένα, τὲς παρατηρήσεις στὴν ὕπαιθρο. Ἡ κυριαρχία τοῦ ἱλλυρικοῦ διναρικοῦ τύπου.

Πίνακες, σκίτσα, φωτογραφίες.

Περίληψη στα γαλλικά.

Ἐπανεκδόση στα γαλλικά, στο «Ethnographie Albanaise», 14/1985.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

251. **Hyso, Riza.** Mbi incizimet e para të folklorit shqiptar, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1985, f. 171-177 [Σχετικά με τις πρώτες ήχογραφήσεις της άλβανικής λαογραφίας...].
 'Ηχογραφήσεις δημοτικών κορυτσαϊκών τραγουδιών και μελωδιών από την «Columbia» γύρω στα 1920. 'Η δημοτικότητα των ήχογραφημάτων. Οί τραγουδιστές και οργανοπαίχτες. Σύγκριση με τη σύγχρονη λαογραφία της Κορυτσάς.
252. **Panajoti, Jorgo.** Prozë popullore, Shtëpia Botuese e Librit Shkollor, Tiranë, 1985, 228 f. [Δημοτικός πεζός λόγος, 'Εκδοτικός Οίκος Σχολικού Βιβλίου...].
 'Ανθολογία δημοτικών πεζογραφημάτων από διάφορες περιοχές (και από τη Β. 'Ηπειρο). Ειδολογική κατάταξη. Παραμύθια (φανταστικά, νοβελίστικα, σατιρικά, μύθοι), ανέκδοτα, θρύλοι, παροιμίες, αινίγματα.
 Λογοτεχνικές αναλύσεις.
 Γενική εισαγωγή και εισαγωγικά σημειώματα για κάθε είδος.
253. **Panajoti, Jorgo.** Veçori të poezisë popullore të një krahine, «Nëntori», Tiranë, 7/1985, f. 147-157 [Χαρακτηριστικά της δημοτικής ποίησης μιάς περιοχής...].
 Λογοτεχνική ανασκόπηση της δημοτικής ποίησης της Σπάτης ('Ελμπασάν) μετά έρευνών στην υπαίθρο, η δυναμικότητα του κάθε είδους, οι αξίες, η τεχνολογία ή γλώσσα, ο στίχος, οι ιδιομορφίες σχετικά με τις ιστορικές, γεωγραφικές, εθνολογικές, θρησκευτικές ιδιομορφίες (στενή σχέση με τη φύση, μια κάποια πρωτόγονη, άφελής πνοή και τεχνολογία, ή άρμονία μέσα στην ποικιλία, ο βαθύς ενθροπισμός, ή άκραία λιτότητα κ.ά.).
254. **Suli, Leonard.** Arkitektura e banesës popullore në Rrëzomën e Delvinës, «Monumentet», Tiranë, 1/1985, f. 105-136 ['Η αρχιτεκτονική της λαϊκής οικίας στα Ριζά του Δελβίνου...].
 'Η περιοχή των Ριζών από ιστορική, οικονομική, γεωγραφική, εθνολογική άποψη. Τύποι και παραλλαγές οικιών. Τεχνολογία της κατασκευής τους, αρχιτεκτονική δομή, διακόσμηση. Κοινά στοιχεία με άλλες περιοχές και ιδιομορφίες. Οικοδόμοι.
 Σκίτσα και φωτογραφίες.
 Περίληψη στα γαλλικά.
255. **Shituni, Spiro.** Stile muzikore të polifonisë labe, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1985, f. 27-41 [Μουσικά στυλ στη λιάπικη πολυφωνία...].
 'Η έννοια του όρου «στυλ». Κοινά γνωρίσματα της πολυφωνίας στη Λιαπούρια. 'Ιδιαιτυπίες στα στυλ μικροπεριοχών, χωριών, συγκροτημάτων, ατόμων. Μουσικολογική ανάλυση παραδειγμάτων.
256. **Tirta, Mark.** Reforma Agrare dhe lëvizjet e popullsisë fshatare, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1985, f. 43-62 ['Η 'Αγροτική Μεταρρύθμιση και οί μετακινήσεις του χωριάτικου πληθυσμού...].

Ἡ βαρύτητα τῆς Ἀγροτικῆς Μεταρρύθμισης τοῦ 1946. Διαφορὲς μεταξὺ ὀρεινῶν καὶ πεδινῶν περιοχῶν. Μετακινήσεις ἀπὸ ἔλλειψη γῆς. Κοινωνικά προβλήματα. Ἐπιμελίες πληθυσμῶν. Ὁ κίνδυνος ἐγκατέλειψης ὀρεινῶν περιοχῶν (καὶ βορειοηπειρωτικῶν) καὶ τὰ μέτρα ἀντιμετώπισής του.

Πίνακες καὶ στατιστικές.

257. **Thomo, Pirro.** Tiparet urbanistike dhe arkitektonike të fshatit Dardhë - Korçë, «Etnografia Shqiptare», Tiranë, 14/1985, f. 139-184 [Πολιοδομικά καὶ ἀρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά τοῦ χωριοῦ Ντάρδα - Κορυτσά...].

Ἡ Ν τ ὶ ρ δ α ἀπὸ ἱστορικὴ, γεωγραφικὴ, οικονομικὴ, πολιτιστικὴ καὶ ἐθνογραφικὴ ἀποψη (οἱ ἀρχές καὶ ἡ ἐξέλιξίς της). Πολιοδομία: τὸ κέντρο (ἐκκλησία, σχολεῖο), οἱ λιθόστρωτοι δρόμοι, οἱ συνοικίες. Ἡ τεχνολογία κατασκευῆς, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, ἡ διακόσμηση, τὰ ἐξαρτήματα καὶ τὸ ἐσωτερικὸ τῶν σπιτιῶν. Ἡ ἐπίπλωσή τους. Ἡ ἐπιρροὴ τῆς ξενιτιάς καὶ τῶν σχέσεων μὲ ἄλλους λαούς.

Σκίτσα, φωτογραφίες, ντοκουμέντα.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

Ἐπανεκδόση γαλλικά, στὸ «Ethnographie Albanaise», 14/1985.

258. **Valle folklorike nga Festivali Folklorik Kombëtar Gjirokasrër, Shtëpia Qendrore e Krijimitarisë Popullore, Tiranë, 1985, 165 f.** [Δημοτικοὶ χοροὶ ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ Λαογραφικὸ Φεστιβάλ τοῦ Ἀργυροκάστρου - 1983, ἔκδοσι Κεντρικῆς Ἑστίας Λαϊκῆς Δημογραφίας...].

Ἐκλογή χορῶν ἀπὸ τὸ ἀναφερόμενο φεστιβάλ. Περιγραφή, σχήματα καὶ μουσικὴ τῶν χορῶν. Κατάταξη σύμφωνα μὲ τὶς ἐπαρχίες (καὶ αὐτὲς τῆς Β. Ἠπείρου), ὅπως παρουσιάστηκαν ἀπὸ τὰ ἀντιπροσωπευτικὰ τους συγκροτήματα.

Μεταξὺ ἄλλων: λιάπικος, μουζεκιάρικος, τσάμικος, τοῦ Ἰσοῦφ Ἀράπη, ντεβολίτικος.

Μερικοὶ χοροὶ εἶναι κάπως διαφοροποιημένοι, ἀκολουθώντας τὶς ἀπαιτήσεις τῆς σκηνῆς.

259. **Arapi, Fatos.** Këngë të moçme shqiptare. Shtëpia Botuese «Naim Frashëri», Tiranë, 1986, 287 f. [Παλιὰ ἀλβανικὰ τραγούδια, Ἐκδ. Οἶκος «Ναῖμ Φράσερι»....].

Συλλογὴ μὲ μελέτες (τρεῖς) γύρω ἀπὸ τὴν ἀλβανικὴ δημοτικὴ ποίηση. Μὲ τὴν βιβλιογραφία μας σχετίζεται ἡ διατριβὴ «Σημειώσεις γύρω ἀπὸ τὸ τραγούδι τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ στὴν ἀλβανικὴ δημοτικὴ παράδοση» (σ. 5-111).

Ὁ θρύλος στὴν Εὐρώπῃ καὶ στὰ Βαλκάνια. Ἡ ἱστορία τῆς μελέτης του. Θετικὰ καὶ ἀρνητικὰ σημεῖα στὶς μέχρι τώρα ἔρευνες. Οἱ τύποι τοῦ τραγουδιοῦ στὰ Βαλκάνια. Οἱ δύο τύποι στοὺς Ἀλβανούς, ὁ πρῶτος τύπος (ἡ ἀνάσταση ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς μάνας) στὴ Β. Ἠπειρο.

Ἡ προτεραιότητα τοῦ τύπου ποὺ κυριαρχοῦν οἱ σχέσεις ἀδελφῆ-ἀδελφός. Ὑπαινιγμοὶ γιὰ ἀλβανικὴ προέλευση τῆς μπαλάντας, ἀλλὰ καὶ ἀποδοχὴ τῆς ἰδιαιτέρας συμβολῆς κάθε λαοῦ. Στὸ τέλος τοῦ βιβλίου δίνονται ἀντιπροσωπευτικὲς ἀλβανικὲς παραλλαγές (σ. 235-286).

260. **Çausholli, Agim - Kadia, Refik.** Përqsaje të disa elementeve të epikës

sonë legjendare me ato të baladave angleze dhe skoceze, «Çështje të folklorit shqiptar», Tiranë, 2/1986, f. 459-467 [Προσέγγιση στοιχείων της έπικης θρυλικής μας ποίησης με στοιχεία άγγλικών και σκωτσέζικων παραλογών...].

Παραδείγματα παραπλήσιων σημείων και προσπάθειες επεξήγησής τους: άναγνώριση άντρα-γυναίκας («Hind horn»), άδελφού-άδελφής («Babylon, or Bonnie Banks of For-die»), άρπαγή νέας, άδελφοκτονία κ.ά. Διαφορές. Σύγκριση με διαβαλκανικές (και έλληνι-κές) παραλογές. Παραδείγματα και από τη Β. Ήπειρο.

261. **Doja, Albert.** Pasqyrimi poetik i zbukurimit në ceremonial të dasmës, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1986, f. 37-61 [Ή ποιητική άπεικόνιση της διακόσμησης στην τελετή του γάμου...].

Ή προετοιμασία για την τελετή του γάμου στη Ν τ ά ρ δ α της Κο ρ υ τ σ ά ς: ή διακό-σμηση οικιών, δρόμων κλπ., το στόλισμα της νύφης και του γαμπρού, ή φορεσιά των φίλων και συγγενών. Ή άπεικόνιση της διακόσμησης αυτής στο τραγούδι. Ή αισθητική συνείδη-ση των τραγουδιστών.

Ήπανεκδοση στα γαλλικά, στο «Culture Populaire», 1987.

262. **Dhrimo, Ali.** Rreth toponimisë së Ishatit Corraj, «Kultura Popullore», Tiranë, 4/1986, f. 15-24 [Γύρω από την οπωνυμία του χωριού Τσιόρραϊ...]. Σύντομη ιστορικο-εθνογραφική άνασκόπηση του χωριού Τ σ ι ό ρ ρ α ι και των περιχωρίων («Α γ. Σ α ρ ά ν τ α»). Μακροτοπωνυμία και μικροτοπωνυμία και προσπάθειες για έτυμο-λογική επεξήγηση (μέσω της άλβανικής, ρομινικής, σλάβικης, τούρκικης κλπ.). Τά τοπω-νύμια σαν μαρτυρία αυθεντικότητας.

263. **Kamani, Hilë.** Mbi origjinën dhe motivet e këngëve legjendare shqiptare dhe boshnjake për Gjergj Elez Alinë, «Çështje të folklorit shqiptar», Ti-ranë, 2/1986, f. 395-406 [Γύρω από την προέλευση και τὰ μοτίβα των θρυ-λικών άλβανικών και βοσνίων άσμάτων για τόν Γκέργκι Έλεζ Άλία...].

Ήποκειμενικότητες όρισμένων συγκριτικών μελετών για τὸ θέμα. Διαφορές μεταξύ «Άρ-ρωστος Ντότσι» και «Γκέργκι Έλεζ Άλία». Στή βοσνία παραλλαγή ὁ Γκέργκι ύπηρε-τεῖ τὸ Σουλτάνο, ἐνῶ στήν άλβανική — ὄχι. Τὸ ὄνομα τοῦ ἥρωα εἶναι άλβανικής καταγωγής. Ή άλβανική παραλλαγή εἶναι πιὸ παλιὰ (σύγκριση και με έλληνικές παραλλαγές για τόν "Άγιο Γεώργιο).

Περίληψη στα γαλλικά.

264. **Kruta, Benjamin.** Vështrim tipologjik i polifonisë labe, «Kultura Popul-lore», Tiranë, 2/1986, f. 3-36 [Τυπολογική άνασκόπηση της λιάπικης πολυ-φωνίας...].

Οἱ τύποι των πολυφωνικών τραγουδιών της Λ ι α π ο υ ρ ι ᾶ ς. Ὁ τύπος τριφωνίας χωρίς ἴσο (πρὸ ἴσου) σαν τύπος ιδιόμορφος στο χωριό Ν τ ο υ κ ᾶ τ (Α ὕ λ ὶ ν α). Μουσικολο-γική εξέταση τοῦ τύπου αὐτοῦ (μόνον στους άντρες) και άνάλυση παραδειγμάτων. Σκέψεις

για την αρχαιότητα και την αυθεντικότητα του τύπου. Σύγκριση με στοιχεία πολυφωνίας προ Ίσου.

Έπανεκδοση γαλλικά, στο «Culture Populaire», 1987.

265. **Mizis, Kostas.** Përkime ndërmjet këngëve akritike dhe epikës heroike shqiptare, «Çështje të folklorit shqiptar», Tiranë, 2/1986, f. 236-239 [Αναλογίες μεταξύ άκριτικών τραγουδιών και άλβανικής ήρωικής ποίησης...]. Σχέσεις μεταξύ των λαών των Βαλκανίων και οι συνθήκες δημιουργίας των ήρωικών άσμάτων. Η ανάγκη αντικειμενικών συγκριτικών μελετών. Παραδείγματα έλληνο-αλβανικών ποιητικών σχέσεων: «Το Άρμουρόπουλο», «Κόρη και Σαρακηνός», «Ο Διγενής άκάλεστος σέ γάμο», «Το τραγούδι του Πορφύρη». Αναλογίες σε ποιητικά έκφραστικά μέσα. Διαφορές. Ορισμένα από τα τραγούδια που συγκρίνονται υπάρχουν και στη Β. Ήπειρο («Κόρη και Τουρκός», «Ο Γιάννος άκάλεστος σέ γάμο»). Περίληψη στα γαλλικά.

266. **Panajoti, Jorgo.** Epika heroike legjendare dhe proza popullore, «Çështje të folklorit shqiptar», 2/1986, f. 214-235 [Η ήρωική έπική ποίηση και ό δημοτικός πεζός λόγος...].

Η ανάγκη μελέτης της λαογραφίας ξεκινάται από τα έσωτερικά της στοιχεία. Η ανάγκη συγκριτικών μελετών για τις σχέσεις ποιητικής-πεζού λόγου. Ομοιότητες ή παραλληλισμοί σε θέματα, πρότυπα, σκηνές, υποθέσεις, πρόσωπα, εικαστικά μέσα, άρχαια δημιουργία, έθνικά τοπικά (patterns), σχήματα λόγου, ρυθμικά κ.λ. Διακρίνονται τέτοια στοιχεία ίνδοευρωπαϊκά, ευρωπαϊκά, διαβαλκανικά, έλληνο-αλβανικά, έθνικά. Τα παραδείγματα παίρνονται και από τη Β. Ήπειρο.

267. **Shituni, Spiro - Xhagolli, Agron.** Këngë polifonike labe, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1986, 633 f. [Πολυφωνικά λιάπικα τραγούδια...]. Άνθολογία πολυφωνικών τραγουδιών διαφόρων ειδών και εποχών από τη Λιπούρια. Δίνεται ή ποίηση και ή μουσική τους (σε νότες). Μουσικολογική κατάταξη (κατά τύπους τραγουδιών). Για κάθε τραγούδι σημειώνονται: τραγουδιστής, συλλέκτης, τόπος και χρόνος συλλογής, καταγραφέας μουσικής, αριθ. ταινίας ήχογράφησης. Λεξιλόγιο, εύρετήρια.

Σύντομη εισαγωγή για το πολυφωνικό λιάπικο τραγούδι και τα κριτήρια έκδοσης.

268. **Shituni, Spiro - Daja, Ferial - Pano, Natasha.** Këngë e melodi nga festival folklorike kombëtare, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1986, 420 f. [Δημοτικά τραγούδια από τα λαογραφικά έθνικά φεστιβάλ, Έκδοση Ίνστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού...].

Έκλογη δημοτικών τραγουδιών διαφόρων ειδών, εποχών και περιοχών (και από τη Β. Ήπειρο) από τα φέστιβαλ (κυρίως 1973 και μετά). Δίνεται ή ποίηση και ή μελωδία των τραγουδιών, καθώς και ή μουσική μελωδιών που έχουν παίξει ξεχωριστά όργανα ή όρχηστρες. Μουσικολογική κατάταξη. Ένδείξεις για συλλέκτες, τραγουδιστές, όργανοπαίχτες, τόπους προέλευσης, μεταγράφους και καταγραφείς μουσικής, ταινίες ήχογράφησης.

Σύντομη εισαγωγή για τὰ κριτήρια ἐπιλογῆς, ταξινόμησης, μεταγραφῆς.

269. **Shkodra, Zija.** Panairët tregëtare në juridiksionin e Pashallëkut të Janinës, «Studime Historike», Tiranë, 3/1986, f. 157-168 [Τὰ ἐμπορικὰ πανηγύρια ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ πασαλικοῦ Ἰωαννίνων...].

Ἱστορικὴ καὶ ἐθνογραφικὴ πλαισίωση τοῦ προβλήματος. Ρόλος καὶ λειτουργία τῶν πανηγυριῶν (κανόνες). Διαβαλκανικὰ καὶ ἐθνικὰ στοιχεῖα. Κέντρα πανηγυριῶν (Ἰωάννινα, Ἀργυροκάστρο, Δέλβινο κ.ά.).

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

270. **Shkupi, Fatbardha.** Zbukurimorja e disa banesave gjirokastrite, «Monumentet», Tiranë, 2/1986, f. 99-125 [Ἡ διακόσμηση ὀρισμένων ἀργυροκαστρίτικων οἰκιῶν...].

Λίγα γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὶς ἰδιοτυπίες τῶν ἀργυροκαστρίτικων οἰκιῶν. Ἡ διάθεση τῶν κατοίκων γιὰ τὸ ὅμορφο. Τρόποι ἐξωραϊσμοῦ: ζωγραφίες, γλυπτικά σὲ ξύλο καὶ πέτρα, ἀνάγλυφ. Τὰ μοτίβα, τὰ χρώματα, οἱ καλλιτεχνικές τους ἀξίες.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

271. **Agolli, Nexhat.** Vallja e kënduar labe, «Skëna dhe Ekran», Tiranë, 1/1987, f. 45-46 [Ὁ τραγουδιστὸς λαϊκὸς χορὸς...].

Οἱ δημοτικοὶ χοροὶ στὴν Αἰαπωναία. Πρωταρχικὰ τοῦ λαϊκοῦ χοροῦ. Τὰ χαρακτηριστικά του γνωρίσματα ὡς πρὸς τὴ δομὴ, τὰ βήματα, τὸν τρόπο ἐπικοινωνίας τῶν χορευτῶν, τὶς μελωδίες, τὸ ρόλο τοῦ χοροφῶτου, τὰ τραγούδια ποὺ χρησιμοποιοῦνται. Παλιὰ ἐπικά στοιχεῖα.

272. **Bogdani, Ramazan.** Vëzhgime rreth valleve, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 403-428 [Παρατηρήσεις γύρω ἀπὸ τοὺς χορούς...].

Γενικά γιὰ τοὺς δημοτικοὺς χορούς τῆς Σπάτης. Ἀντρικοὶ καὶ γυναικεῖοι χοροί. Οἱ περιπτώσεις χρήσης τους. Οἱ κυριότεροι τύποι καὶ τὰ χαρακτηριστικά τους. Τραγουδιστοὶ καὶ ἐνόργανοι χοροί. Ὁ ρόλος τῶν φορεσιῶν. Παράδοση καὶ ἐξέλιξη.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

273. **Daja, Ferial.** Vështrim muzikor për këngët rituale të pranverës, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 351-366 [Μουσικὴ ἀνασκόπηση τῶν ἱεροτελεστικῶν τραγουδιῶν τῆς ἀνοιξῆς...].

Οἱ γιορτὲς τῆς ἀνοιξῆς στὴ Σπάτη (Πρῶτὴ Μέρα τῆς Ἀνοιξῆς, Ἅγιος Γεώργιος) καὶ ὁ τρόπος γιορτασμοῦ τους στὰ περασμένα. Τὰ τραγούδια ποὺ συνόδευαν τὶς ἱεροτελεστικές πράξεις κατὰ τὶς γιορτὲς. Οἱ μελωδίες τῶν τραγουδιῶν (μουσικὴ ἀνάλυση παραδειγμάτων).

Περὶληψη στὰ γαλλικά.

274. **Dojaka, Abaz.** Struktura e brendshme dhe organizimi i familjes së sotme, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 195-206 [Ἡ ἐσωτερικὴ δομὴ καὶ ἡ διοργάνωση τῆς σύγχρονης οἰκογένειας...].

Τὸ ἐθνογραφικὸ ἱστορικὸ τῆς οἰκογένειας στὴ Σ π ά τ η. Παραδοσιακοὶ κανόνες καὶ ἐξέλιξη. Ἡ κατάρρευση τῆς πατριαρχικῆς οἰκογένειας, στοιχεῖα ἐπιβίωσής της. Σχέσεις μεταξύ τῶν μελῶν. Οἰκογενειακὸς καὶ κοινωνικὸς βίος τῆς γυναίκας.

Πίνακες.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

275. **Gjergji, Andromaqi.** Disa të dhëna për popullsinë e zonës së Delvinës në shek. XVI, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1987, f. 195-198 [Δεδομένα γιὰ τὸν πληθυσμὸ τῆς περιοχῆς τοῦ Δελβίνου τὸν 16ον αἰῶνα...].

Ξεκινώντας ἀπὸ τὴν ἀνθρωπωνυμία καὶ τοπωνυμία τούρκικων καταλόγων τοῦ 16ου αἰῶνα, συμπεραίνει πῶς τὴν ἐποχὴ ἐκείνῃ ὁ πληθυσμὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Δελβίνου ἦταν μικτὸς ἀπὸ θρησκευτικὴ ἄποψη καὶ μὲ ἀλβανικὴ ἐθνικότητα.

276. **Gjergji, Andromaqi.** Organizimi i territorit të fshatrave, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 63-82 [Ἡ διοργάνωση τοῦ ἐδαφικοῦ χώρου τῶν χωριῶν...].

Τὰ χωριὰ τῆς Ἀ ν ω Σ π ά τ η ς καὶ τὰ συνοριακά. Μετακίνηση καὶ ἐγκατάσταση χωριῶν. Ἡ διοργάνωση τοῦ ἐδαφικοῦ χώρου καὶ τοῦ χωριοῦ: γῆ γιὰ οἰκοδομήσεις καὶ κήπους, καλλιεργήσιμη (γεωργικὴ) γῆ, λιβάδια. Τὸ ἐδαφικὸ ἐδαφὸς τῆς Ἀ ν ω Σ π ά τ η ς. Ἡ ἀναδιοργάνωση τοῦ ἐδαφικοῦ μετὰ τὴν καλλεχρ(στονική).

Πίνακες, φωτογραφίες.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

277. **Kondi, Mitat** (συλλέκτης). Mbledhja e folklorit, 5, Këngë popullore nga rethina e Kardhiqit dhe Rrëzomës, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1987, 626 f. [Συλλέκτες Λαογραφίας, 5, Δημοτικὰ τραγοῦδια ἀπὸ τὴν περιοχὴ Καρδίκι καὶ Ρίζωμα, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Συλλογὴ δημοτικῶν τραγοῦδιῶν ἀπὸ τὸ Κ α ρ δ ί κ ι (Τ ε π ε λ έ ν ι) καὶ Ρ ί ζ ω μ α (Ἀ γ. Σ α ρ ά ν τ α). Τὰ τραγοῦδια εἶναι διαφόρων εἰδῶν (σχεδὸν ὅλων ὅσα γνωρίζει ἡ λαογραφία) καὶ ἐποχῶν (18ος-20ος αἰῶνας, τὰ ἱστορικά). Εἰδολογικὴ καὶ χρονολογικὴ κατὰταξη. Τὰ περισσότερα εἶναι ἄγνωστα ἢ λίγα γνωστά.

Λεξιλόγιο, εὐρετήρια.

Σύντομη εἰσαγωγή γιὰ τὴν περιοχὴ, τὸ τραγοῦδι της, τὸ συλλέκτη, τὰ κριτήρια ἐπιλογῆς.

278. **Kotherja, Hqmet.** Zakone martese, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 231-243 [Ζακόνια γάμου...].

Ἔθιμα γάμου τῆς Ἀ ν ω Σ π ά τ η ς στὰ περασμένα: συμπεθερίο, συμβόλαια, προίκα, προετοιμασία γιὰ ἀρραβῶνες, τελετὴ ἀρραβῶνων καὶ γάμου. Τὸ ἰδιόμορφο τῆς περιοχῆς πού σχετίζεται κυρίως μὲ τὸ Χριστιανισμὸ της. Κοινὰ στοιχεῖα μὲ γειτονικὲς περιοχές. Νέες ἐξελίξεις.

Πίνακες καὶ φωτογραφίες.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

279. **Kruta, Beniamin.** Vështrim për polifoninë, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 301-309 [Ματιές στην πολυφωνία...].

Μουσικολογική ανασκόπηση της πολυφωνίας της Α ν ω Σ π ά τ η ς: δίφωνη και τρίφωνη πολυφωνία, τύποι πολυφωνίας και παραλλαγές σε άντρικά και γυναικεία τραγούδια, χορούς και ένόργανες μελωδίες, ή πολυφωνία της Σπάτης σαν τόσκινης πολυφωνίας, στοιχεία αρχαιότητας, σχέσεις και διαφορές με άλλες περιοχές. Μουσικολογική ανάλυση παραδειγμάτων.

Περίληψη στα γαλλικά.

280. **Miso, Pirro.** Vegla popullore muzikore, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 367-382 [Μουσικά δημοτικά όργανα...].

Μουσικολογική ανασκόπηση των μουσικών οργάνων της Σ π ά τ η ς: Ιστορικά δεδομένα και μαρτυρίες του λαού, τα όργανα που επιβίωσαν, οι τύποι των οργάνων, περιγραφή της τεχνολογίας κατασκευής τους, των γνωρισμάτων, της λειτουργίας τους. Αναφέρονται: αὐλός, γκάιντα, ντέφι, όρχήστρες, γιογκάρι (έπιμένει ιδίως στο τελευταίο, σαν χαρακτηριστικό και παλιό όργανο της περιοχής, που πάει να εξαφανιστεί).

Σκίτσα, φωτογραφίες, μεταγραφές ένόργων μελωδιών.

Περίληψη στα γαλλικά.

281. **Muka, Ali.** Banesa popullore e Shpatit, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 95-120 [Η δημοδής οίκια στη Σπάτη...].

Ιστορικά δεδομένα και παρατηρήσεις στην ύπαιθρο, παράδοση και νέες εξελίξεις. Τύποι σπιτιών και παραλλαγές: γενικά γνωρίσματα αρχιτεκτονική, επίπλωση, έξωραϊσμός, έξαρτήματα. Τεχνολογία οικοδόμησης και οικοδομικών. Σχέσεις με άλλες περιοχές και ιδιαιτερότητες. Σκίτσα, φωτογραφίες.

Περίληψη στα γαλλικά.

282. **Onuzi, Afërdita.** Tekstile popullore, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, 163-188 [Λαϊκά ύφαντά...].

Μάλλινα, βαμπακερά, σπάρτινα, μεταξωτά ύφαντά της Σ π ά τ η ς. Είδη, τεχνολογία, χρώματα, καλλιτεχνικές αξίες, μοτίβα. Παράδοση και εξέλιξη. Έπιρροή της σύγχρονης τεχνολογίας.

Σκίτσα, φωτογραφίες.

Περίληψη στα γαλλικά.

283. **Panajoti, Jorgo.** Çështje të poezisë popullore, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 245-279 [Προβλήματα της δημοτικής ποίησης...].

Τò δημοτικό τραγούδι της Σ π ά τ η ς στην καλλιτεχνική ζωή της περιοχής. Οι πηγές του. Τὰ είδη του και ή δυναμικότητα του κάθε είδους. Σχέσεις με την ποίηση γειτονικών περιοχών και ιδιαιτερότητες. Στοιχεία αρχαϊκού υποστρώματος. Σχέσεις ποίησης και ιστορίας, έθνογραφίας, θρησκείας, κλίματος, εδάφους. Λογοτεχνική ανάλυση αντιπροσωπευτικών παραδειγμάτων.

Ποιητικά δείγματα.

Περίληψη στα γαλλικά.

284. **Selimi, Yllka.** Zakone të jetës familjare, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 217-230 [Συνήθειες τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς...].

Ἔθιμα ἀρραβόνων, γάμου, τοκετοῦ, λύπης, οἰκογενειακῶν γιορτῶν, διαφύλαξης υγείας κ.ἄ. στὴ Σ π ά τ η. Παραδόσεις καὶ ἐξελίξεις. Σχέσεις μὲ τὸ μικροκλίμα (ἱστορικό, θρησκευτικό, γεωγραφικό κλπ.). Θετικά καὶ ἀρνητικά, γενικά καὶ ἰδιότυπα στοιχεία.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

285. **Starova, Tomorr** (συλλέκτης). Mbledhës të folklorit, 6, Këngë popullore nga rrethi i Pogradecit, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1987, 485 f. [Συλλέκτες τῆς λαογραφίας, 6, Δημοτικά τραγούδια τῆς ἐπαρχίας Πογραδέτσι, Ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Συλλογὴ δημοτικῶν τραγουδιῶν τοῦ Πο γ ρ α δ έ τ σ ι. Διάφορα εἶδη καὶ ἀπὸ διάφορες ἐποχές. Εἰδολογικὴ καὶ χρονολογικὴ κατάταξη. Δίνεται ἡ ποίηση καὶ ἡ μελωδία τῶν τραγουδιῶν.

Εἰσαγωγή (ἀπὸ τὸν συντάκτη καὶ ἐπιμελητὴ τῆς ἔκδοσης R. Hyso) γιὰ τὸ τραγούδι τοῦ Πογραδέτσι, τὸ συλλέκτη, τὰ κριτήρια ἔκδοσης, Λεξιλόγιο καὶ εὐρετήρια.

286. **Shituni, Spiro.** Dukuri novatore në muzikë, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 387-401 [Νέες ἐξελίξεις στὴ μουσική...].

Λίγα γιὰ τὰ χαρακτηριστικά γνωρίσματα τῆς δημοτικῆς μουσικῆς τῆς Σ π ά τ η. Νέες ἱστορικο-κοινωνικὲς ἐξελίξεις καὶ νῆες μουσικὲς ἐξελίξεις μετὰ τὸν Δεύτερον Παγκόσμιο Πόλεμο (ὑπογραμμίζονται νέοι ρυθμοί, τὸν ποικίλων μορφῶν, ἐνόργανες μελωδίες κλπ.). Μουσικολογικὴ ἀνάλυση παραδειγμάτων, σύγκριση μὲ τὴν προπολεμικὴ παράδοση.

287. **Shkurti, Spiro.** Bujqësia tradicionale - mbjellja e drithrave, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 83-94 [Ἡ παραδοσιακὴ γεωργία — ἡ σπορὰ τῶν σιτηρῶν].

Ἡ σπορὰ τῶν σιτηρῶν προπολεμικά στὴν Ἀ ν ω Σ π ά τ η. Καιρὸς τῆς σπορᾶς. Εἶδη σπαρτῶν. Προετοιμασία σπόρου, γῆς, ἐργαλείων. Συνήθειες καὶ προλήψεις σχετικὰ μὲ τὴν σπορά. Παρακολούθηση τῶν σπαρτῶν. Νέες ἐξελίξεις καὶ τεχνολογία, ἰδίως μετὰ τὴν κολεχτιβοποίηση.

Φωτογραφίες.

Περίληψη στὰ γαλλικά.

288. **Shkurti, Spiro.** Delvina dhe rrethina e saj në shek. XV-XVI, «Kultura Popullore», Tiranë, 2/1987, f. 95-112 [Τὸ Δέλβινο καὶ ἡ περιοχὴ τοῦ στοὺς αἰῶνες 15ο-16ο...].

Ἡ ἐπέκταση τῆς περιοχῆς τοῦ Δ ε λ β ί ν ο υ. Ἱστορικὰ δεδομένα. Ἡ οἰκονομικὴ, ἐθνογραφικὴ, δημογραφικὴ, πολιτιστικὴ τοῦ κατάστασι στοὺς ἀναφερόμενους αἰῶνες σύμφωνα μὲ τούρκικους καταλόγους καὶ ἄλλα γραπτὰ δεδομένα. Τὸ βάρος τῆς τούρκικης κατοχῆς καὶ ἡ ἀρχὴ ὑποχώρησης τοῦ παραδοσιακοῦ στοιχείου.

289. **Shkurti, Spiro.** Vurgu. Vështrim etnografik (monografi). Botim i Institutit të Kulturës Popullore, Tiranë, 1987, 231 f. [‘Ο Βούρκος. Έθνογραφική άνασκόπηση (μονογραφία). "Έκδοση 'Ινστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...]. 'Ιστορική άνασκόπηση: 'Ο Β ο ὕ ρ κ ο ς σάν ἱλλυρική περιοχή (άναφορά στο Θουκυδίδη), ἡ ἔλλειψη πλουσιών δεδομένων από τήν ἱλλυρική εποχή μέχρι τόν 17ον αἰώνα, ὁ Βούρκος σάν περιοχή κατοικημένη κυρίως από 'Αλβανούς τόν 17ον καί 18ον αἰώνα, ἐρχομός 'Ελλήνων στήν περιοχή (άναφορά στους Rouqueville, Τσελεπή, Π. 'Αραβαντινό, τούρκικους καταλόγους). 'Η γεωργία καί ἡ κατάσταση τῶν γεωργῶν πρὶν καί μετὰ τόν Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Οἱ φορεσιές: άντρικές (με φουστάνελα, ποτούρι, κυλότες) καί γυναικεῖες (με διπλάρι καί ἄλαντζιά). Οἱ οἰκίες: τὰ ἐξαρτήματα, τὸ ἐσωτερικό. 'Αλλαγές μετὰ τόν Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Πίνακες, σκίτσα, φωτογραφίες.
290. **Tirta, Mark.** Shpati në vështrim etnokulturor, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 11-28 [‘Η Σπάτη από εθνοπολιτιστική άπόψη...]. 'Ιστορικά δεδομένα γιά τή Σ π ά τ η (παλιά τῆς ὀνομασία, ἀλλαγὴ τῆς ὀνομασίας κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους καί τῆς τούρκικης κατῆξης, ἐτυμολογία τοῦ σύγχρονου ὀνόματος, μετακινήσεις σπάρων τῆς περιοχῆς). 'Η παλιά Σπάτη σάν οἰκονομικὸ, θρησκευτικὸ, πολιτιστικὸ κέντρο. 'Εξελίξεις κατὰ καιροὺς, ἰδίως μετὰ τὸν Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. 'Η κρυπτανυμία. Τὰ κυριότερα χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα σάν εθνογραφικὴ περιοχή. Μικροπεριοχές, χωριά καί ἐξέλιξή τους.
291. **Tirta, Mark.** Ndënjësi dhe lëvizje të popullsisë në Shpat të Elbasanit, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 29-62 [Διαμονὴ καί μετακινήσεις πληθυσμοῦ στὴ Σπάτῃ τοῦ 'Ελμπασάν...]. Διάθεση γιά παντοτινὴ διαμονὴ καί ἀντίφαση μετὰ τίς συνθῆκες (τὸ ὀρεινὸ ἔδαφος τῆς "Α ν ω Σ π ά τ η ς). 'Επιμονὴ γιά ἐπωφέλεια ἀπὸ τίς συνθῆκες κατὰ τὴν τουρκοκρατία. Διάθεση γιά μετακινήσεις (ζητώντας γῆ, ἐργασία κ.ἄ.) μετὰ τὸ 1912, ἰδίως μετὰ τὸ 1945. Μετακινήσεις γιά πολιτιστικο-εκπαιδευτικούς λόγους. 'Αντιμετώπιση τοῦ κινδύνου ἐγκατάλειψης τῆς περιοχῆς. Πίνακες, στατιστικές. Περίληψη στὰ γαλλικά.
292. **Thomo, Pirro - Martini, Gjergji.** Teknologjia popullore, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 120-162 [Λαϊκὴ τεχνολογία...]. 'Ο ρόλος τῆς λαϊκῆς τεχνολογίας στὴ Σ π ά τ η τῶν περασμένων. 'Επιρροὴ τῆς ἐξελιγμένης τεχνολογίας. Στοιχεῖα ἐπιβίωσης τῶν παραδόσεων. 'Αναλυτικὴ περιγραφὴ ἀλευρόμλου καί συσκευῆς νεροπρίνου. Σκίτσα καί φωτογραφίες. Περίληψη στὰ γαλλικά.

293. **Xhagolli, Agron.** Vështrim i përgjithshëm për prozën popullore, «Shpati i Sipërm», Tiranë, 1987, f. 281-300 [Γενική άνασκόπηση του πεζού δημοτικού λόγου...].

‘Ο δημοτικός πεζός λόγος στην καλλιτεχνική ζωή της “Ανω Σπάτης. ‘Η δυναμικότητα του κάθε είδους. Τά αίτια άποχώρησης του φανταστικού παραμυθιού. Καλλιτεχνικές άξίες και ιδιοτυπία του πεζού λόγου. ‘Ιστορικά, γλωσσικά και έθνογραφικά στοιχεία.

Δείγματα για κάθε είδος.

Περίληψη στα γαλλικά.

294. **Zdruli, Koci** (συλλέκτης). Mbledhës të folklorit, 4, Folklor nga Devolli i Sipërm, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1987, 563 f. [Συλλέκτες της λαογραφίας, 4, Λαογραφία από το “Ανω Ντεβόλι, έκδ. ‘Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού...].

Συλλογή δημοτικών τραγουδιών (έπικά, λυρικά, μπαλάντες), παραμυθιών, μύθων, θρύλων, άνεκδότων, παροιμιών, αινιγμάτων από το “Ανω Ντεβόλι (Ντάρδα, Κυτέζα, Σινίτσα κ.ά.). Τά περισσότερα είναι τραγούδια γάμου και έρωτικά.

Ειδολογική κατάταξη. Μερικά τραγούδια δίνονται με τη μελωδία τους.

Εισαγωγή από τον συντάκτη και επμελήτη της έκδοσης Riza Hyso για το τραγούδι κλπ. της περιοχής, τις άξίες του βιβλίου, την έρευνα του συλλέκτη.

Δείγματα, έρευνα.

295. **Dhima, Aleksandër.** Vështrim antropologjik në zonën e Vakëfeve, «Et-nografia Shqiptare», 16/1988, f. 247-268 [Ανθρωπολογική άνασκόπηση της περιοχής των Βακουφιών...].

‘Η επέκταση της περιοχής Βακουφιών (Βυθκούκι, Τρέσκα, Τρεμπίτσα, Στρατομπέρδα - Κορυτσά). Λίγα για την Ιστορία και την έθνογραφία της.

Παρατηρήσεις και μετρήσεις σκελετών αρχαιολογικών χώρων και σύγχρονων ανθρώπων στην ύπαιθρο.

‘Η Ιλλυρική συνέχεια των ανθρωπολογικών γνωρισμάτων. ‘Η κυριαρχία του διναρικού τύπου. Στοιχεία πολιτισμού και εξέλιξης στα πλαίσια του Ιλλυρο-αλβανικού φύλου.

Πίνακες, στατιστικές, σκίτσα, φωτογραφίες.

Περίληψη στα γαλλικά.

296. **Gjergji, Andromaqi.** Veshjet shqiptare në shekuj (monografi), Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1988, 288 f. [Οί άλβανικές φορεσιές στους αιώνες (μονογραφία), έκδ. ‘Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού...].

Εισαγωγή για το σκοπό του έργου και το Ιστορικό του θέματος, για το ρόλο, τη σημασία και τις μεθόδους μελέτης των φορεσιών, για τά δεδομένα.

Τά κριτήρια ταξινόμησης των φορεσιών. Τύποι άντρικής και γυναικείας φορεσιάς. ‘Η φορεσιά με φουστάνελα, ποτούρι, κυλότες, τζουμπλέτα (είδος μακριού μάλλινου φουστανιού), πουκάμισο, άλατζιά, διπλάρη κ.ά. Τά έξαρτήματα, παραλλαγές, τόπος χρήσης, διακόσμηση, καλλιτεχνικές άξίες, τεχνολογία κατασκευής, εξέλιξη κάθε τύπου και παραλλαγής.

Συγκρίσεις μέσα και έξω 'Αλβανίας.

Ἡ μελέτη συμπεριλαμβάνει καὶ τὶς φορεσιὲς τοῦ βορειοηπειρωτικοῦ λαογραφικοῦ χώρου. Σκίτσα, φωτογραφίες.

297. **Haxhihasani, Qemal - Vasili, Kozma.** *Lirika popullre 1*, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1988, 796 f. [Ἡ δημοτικὴ λυρική ποίηση 1, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Ὁ πρῶτος τόμος τῆς τέταρτης σειρᾶς (*Lirika popullre* — Δημοτικὴ λυρική ποίηση) τῆς γενικῆς ἐκδόσης «Ἡ ἀλβανικὴ λαογραφία». Συμπεριλαμβάνει τραγούδια ἱεροτελεστικά καὶ ἐργασίας ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἡπειρο).

Κατάταξη σύμφωνα μὲ τὶς ἐτήσιες παραδοσιακὲς γιορτὲς καὶ δουλειὲς (στὴ γεωργία, κτηνοτροφία, οἰκία).

Εἰσαγωγή ἀπὸ τὸν Q. Haxhihasani γιὰ τὴν λυρική ποίηση στὴ γενικότητα καὶ γιὰ τὴν ἱεροτελεστικὴ καὶ δουλειᾶς ξεχωριστά.

Λεξιλόγιο, εὐρετήρια, λίγα δείγματα τραγουδιῶν μὲ τὴ μελωδία τους.

298. **Νίκας, Βασίλης.** *Δημοτικὰ τραγούδια τῆς Ἑλληνικῆς Μειονότητας*, Ἐκδοτικὸ «Ναῖμ Φράσερι», Τίρανα, 1988, 444 σελ. Επιμέλεια καὶ σημειώσεις Σταύρου Ντάγιου, εἰσαγωγή Φώτου Μάλλια.

Συλλογὴ τραγουδιῶν ἀπὸ τὴ Δρόπολη τῶν Βαλκάνων, τὰ Ριζὰ (Φελλόχο). Κατάταξη: Α' Ὀρχοί, Β' Ἱστορικὰ καὶ κληρονομικά τραγούδια, Γ' Τραγούδια τῆς ἐξενίκης, Δ'. Λυρικά τραγούδια. Ε'. "Ἄλλα μετὰ τὸν παρελθόντος. ΣΤ'. Τοῦ Ἑθνικοαπελευθερωτικοῦ Ἀγώνα καὶ τῆς σοσιαλιστικῆς οὐδεύουσας. Ἀρκετὰ τραγούδια δὲν δείχνουν νὰ εἶναι δημοτικά (ιδίως στὸ τελευταῖο κεφάλαιο), ἐνῶ ἄλλα εἶναι παραποιημένα.

Στὴν εἰσαγωγή γίνεται λόγος γιὰ τὸν πλοῦτο, τὴν ποικιλία, τὶς ἀξίες, τὴν ἐξέλιξη τῆς δημοτικῆς ἐλληνικῆς ποίησης στὴν Ἀλβανία.

299. **Panajoti, Jorgo - Bogdani, Ramazan.** *Larisë: Një sofër e folklorit grek* (Duke ndjekur shfaqjet e disa grupeve në Kongresin Ndërkombëtar për studimin e koreografisë popullore në Greqi), «Drita», Tiranë, 11.9.1988, f. 14-15 [Λάρισα: Συμπόσιο τῆς Ἑλληνικῆς λαογραφίας (Παρακολουθώντας τὶς ἐκδηλώσεις μερικῶν συγκροτημάτων κατὰ τὸ Διεθνὲς Συνέδριο Ἑρευνῶν τῶν δημοτικῶν χορῶν στὴν Ἑλλάδα)...].

Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὶς ἐκδηλώσεις δημοτικῶν ἐλληνικῶν συγκροτημάτων στὴ Λάρισα (Αὐγούστος, 1988). Ὁ πλοῦτος, ἡ ποικιλία, οἱ καλλιτεχνικὲς ἀξίες τῶν ἐλληνικῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, χορῶν, μελωδιῶν, ἐνδυμασιῶν. Κοινὰ σημεῖα καὶ παραλληλισμοὶ μὲ τὴν ἀλβανικὴ (ιδίως βορειοηπειρωτικὴ) λαογραφία.

300. **Panajoti, Jorgo - Xhagolli, Agron - Doja, Albert.** *Proza popullre 6*, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1988, 580 f. [Δημοτικὸς πεζὸς λόγος 6, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

‘Ο έκτος τόμος της πρώτης σειράς (Δημοτικός πεζός λόγος) της γενικής έκδοσης «'Αλβανική λαογραφία». Περιλαμβάνει πεζά από διάφορες περιοχές, και από τη Β. ‘Ηπειρο (Σπάτη, Κρυτσά, ‘Αγ. Σαράντα κλπ.).

Κατάταξη: φανταστικά, νοβελίστικα, σατιρικά παραμύθια, μύθοι. ‘Η ύλη κάθε κεφαλαίου κατατάσσεται κατά το συλλέκτη και το θέμα. Δίνονται και παραλλαγές.

Σύντομη εισαγωγή για το δημοτικό πεζό λόγο, το περιεχόμενο και τα κριτήρια σύνταξης του βιβλίου (μετάφρ. της εισαγωγής στα γαλλικά).

Λεξιλόγιο, εύρετήρια, πίνακες.

301. **Vasili, Kozma - Pano, Natasha.** Lirika popullore 2, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1988, 520 f. [‘Η δημοτική λυρική ποίηση 2, έκδ. ‘Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού...].

‘Ο δεύτερος τόμος της τέταρτης σειράς («Δημοτική λυρική ποίηση») της γενικής έκδοσης «'Η αλβανική λαογραφία». Συμπεριλαμβάνει νανουρίσματα (και άλλα τραγούδια που σχετίζονται με αυτά - τοκετού, οικιακών γιορτών για τα μωρά, χαϊδευτικά τραγούδια κ.ά.) από διάφορες περιοχές, και από τη Β. ‘Ηπειρο.

Κατάταξη: τραγούδια τοκετού και λεωνίσας, νανουρίσματα για αγόρια, νανουρίσματα για κορίτσια, παιδικών γιορτών, χαϊδευτικά τραγούδια. Δίνονται και παραλλαγές.

Σύντομη εισαγωγή για το είδος.

Λεξιλόγιο και εύρετήρια.

302. **Cabanes, Pierre.** La femme dans les inscriptions antiques de Bouthrotos, «L’Ethnographie», nr. 106 (numéros special). L’Albanie, t. LXXXV, 2, Paris, 1989, p. 13-22 [‘Η γυναίκα στις αρχαίες επιγραφές του Βουθρωτού...].

‘Η γυναίκα σε αρχαία γλυπτικά, μωσαϊκά, επιγραφές του Β ο υ θ ρ ω τ ο υ. Τεχνολογία, τέχνη, αξίες. Μαρτυρίες για την προσωπικότητα της γυναίκας, τη φορεσιά, την κόμωσή της, τις οικογενειακές σχέσεις.

303. **Haxhihasani, Qemal.** Balada e Tanës dhe disa përkime ballkanike të saj, «Çështje të folklorit Shqiptar», 4/1989, f. 3-49 [‘Η μπαλάντα της Τάνας και διαβαλκανικοί της παραλληλισμοί...].

‘Η δυναμικότητα της μπαλάντας και οι περιοχές που διατηρείται (αναφέρονται και βορειοηπειρωτικές περιοχές). Σχέσεις με τη λατρεία του αϊλού (φλογέρας). Παλιά ύποστρώματα και νέα έπιστρώματα. Οι τύποι της στους ‘Αλβανούς. ‘Η θεματική και καλλιτεχνική δομή. Σύγκριση με ανάλογους τύπους της Βαλκανικής Χερσονήσου, κοινά σημεία και ιδιαιτερότητες. Συμβολή του κάθε λαού.

‘Αντιπροσωπευτικά αλβανικά δείγματα.

Περίληψη στα γαλλικά.

304. **Κατσαλίδας, Γρηγόρης.** Κυριακή, ημέρα γάμου και χαρῶς (Οι παραδόσεις μας), «Λογοτεχνικό Λαϊκό Βήμα», ‘Αργυρόκαστρο, ‘Ιούνης 1989, σ. 3-7.

Παραδοσιακός γάμος στη Λεσινίτσα και σε άλλα χωριά του Θεολόγου: άρραβώνες, προ-

ετοιμασία, τελετή του γάμου, στόλισμα νύφης και γαμπρού, ένδυμασία των συμμετεχόντων, προίκα, χοροί, τραγούδια.

Ἀποσπάσματα τραγουδιών.

305. **Kruta, Beniamin.** Polifonia dyzërëshe e Shqipërisë Jugore (Tipologjia), Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1989, 358 f. [Ἡ δίφωνη πολυφωνία τῆς Νοτίου Ἀλβανίας (Ἡ τυπολογία), ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Γενικά γνωρίσματα τῆς δημοτικῆς ἀλβανικῆς πολυφωνίας, βαρύτητα, ἀξίες καὶ ἐπέκταση αὐτῆς. Ἡ διφωνία σὰν ἡ πρώτη βαθμίδα καὶ ἀρχὴ τῆς πολυφωνίας. Ἡ θέση τῆς διφωνίας, τὸ πέρασμα διαφωνίας σὲ διφωνία.

Τύποι διφωνίας: λιάπικη καὶ τόσικη. Χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα. Παραλλαγές τοῦ κάθε τύπου σὲ ἄντρες, γυναῖκες καὶ ἐνόργανη μουσική. Ἡ δομὴ τους. Παράδοση καὶ νέες ἐξελίξεις στὴ στρουχτούρα καὶ τὸ ὕφος. Περιφερειακὲς ιδιαιτερότητες.

Πίνακες, σκίτσα, μουσικὰ παραδείγματα.

306. **Panajoti, Jorgo.** Manifestim i bukur i një arti të madh, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1989, f. 3-11 [Ἡ ὁμορφία καὶ ἀνδραγαθία μιᾶς μεγάλης τέχνης...].

Ἀξιολόγηση τοῦ Λαογραφικοῦ Φεστιβάλ στὸ Λεζέρνσταρ (1988). Ἡ βαρύτητα τῶν φεστιβάλ γιὰ τὴ λαογραφία (καὶ σὰν ἐπιστήμη). Ἡ παράδοση καὶ οἱ νέες ἐξελίξεις τῆς λαογραφίας στὸ Φεστιβάλ τοῦ 1988. Ἡ συμβολὴ τῶν συγκροτημάτων καθὲς περιοχῆς (καὶ τῆς Β. Ἠπείρου). Ἡ ἀναλογία μεταξὺ αἰδῶν τῆς λαογραφίας. Ἡ αὐθεντικότητα καὶ οἱ παραποιήσεις ἢ διαστρευλώσεις. Ἡ ἀνάγκη προσέγγισης μὲ τὴ λαογραφία ποὺ βγαίνει στὴ σκηνή.

307. **Panajoti, Jorgo.** Sinkretizmi poezi-koreografi në vallet popullore shqiptare, «Çështje të folklorit shqiptar», Tiranë, 4/1989, f. 51-69 [Ἡ συγκρητισμὸς ποίηση-χορογραφία στοὺς ἀλβανικοὺς δημοτικοὺς χορούς...].

Ἡ ἀνάγκη μελέτης τοῦ χοροῦ σὰν ἀκέραιου καλλιτεχνικοῦ ἔργου, μὲ συστατικά: λόγος, ὄργανομένη κίνηση, ἦχος, δραματικὸ στοιχεῖο. Οἱ τύποι τῶν ἀλβανικῶν χορῶν κατὰ τὴ συμμετοχὴ τῶν συγκρητικῶν στοιχείων. Ἡ δυναμικότητα τῶν τύπων αὐτῶν σὲ διάφορες περιοχές (καὶ στὴ Β. Ἠπειρο). Τὸ νόημα τοῦ χοροῦ σὰν νόημα ὅλων τῶν συγκρητικῶν στοιχείων καὶ τοῦ ὑπονοούμενου τῇ στιγμῇ παράστασης συγκεκριμένου χοροῦ ἀπὸ συγκεκριμένα πρόσωπα (ἀναλογία δυνατότητα-πραγματοποίηση, competence-performance).

308. **Thomo, Pirro.** Korça, urbanistika dhe arkitektura, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1989, 272 f. [Ἡ Κορυτσά, πολεοδομία καὶ ἀρχιτεκτονική, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Μονογραφία γιὰ τὴν Κορυτσά. Δεδομένα γιὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς πόλης καὶ τὴν ἱστορία της. Ἀνάπτυξη ἰδίως μετὰ τὸν 18ον αἰώνα, σὲ συναγωνισμό μὲ τὴ Μοσχόπολη. Πολεοδομία (κέντρο, συνοικίες, δρόμοι, ὕδρευση κ.ά.). Ἀρχιτεκτονική: οἰκίες (τύποι, παραλλαγές, αὐλές, διακόσμηση). Νέες ἐξελίξεις.

Ἐπιρροές, ιδιαιτερότητες, ἀξίες, μνημεῖα, ἐπιδιορθώσεις.

Πίνακες, στατιστικὲς, σκίτσα, φωτογραφίες.

309. **Brandl, Rudolf M.** «Diafonia e luhatur» në Epir dhe stile të ngjashme në Shqipëri nën dritën e psikoakustikës, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1990, f. 59-63 [«Η ταλαντευόμενη διαφωνία» στην «Ηπειρο και ανάλογα στύλ στην Άλβανία υπό το φακό της ψυχοακουστικής...].

«Η ταλαντευόμενη διαφωνία» σάν αρχαϊκή πολυφωνία με διακυμάνσεις 30-50 Hz. Στοιχεία τέτοιαις διαφωνίας στην «Ηπειρο (Ελλάδα) και Νότια Άλβανία (Β. «Ηπειρος). Πηγή της διαφωνίας αὐτῆς — οἱ ἤχοι τῆς καμπάνας (ψυχολογική ἐπιρροή). Μαρτυρία: ὁ ὄρος këmborë (ἡ καμπάνα), οἱ ἤχοι στίς καμπάνες τοῦ Ἀγίου Ὁρους, στίς ὁποῖες ἡ διακύμανση εἶναι 13-16 Hz (σάν στή δημοτική διαφωνία).

310. **Haxhihasani, Qemal.** Epika historike 3, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1990, 574 f. [«Η δημοτική ἐπική ποίηση 3, έκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

Ὁ τρίτος τόμος τῆς τρίτης σειρᾶς («Η δημοτική ἱστορική ἐπική ποίηση») τῆς γενικῆς ἐκδοσης «Η ἄλβανική λαογραφία». Συμπεριλαμβάνει ἱστορικά δημοτικά τραγούδια τῆς περιόδου 1912-1939 ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Βόρειο «Ηπειρο). Θεματική καὶ χρονολογική κατάταξη. Δίνονται καὶ παραλλαγές.

Εἰσαγωγή γιὰ τὸ ἱστορικὸ τραγούδι τῆς ἀντικρουμένης περιόδου, τὶς ἀξίες του, τὰ κριτήρια ἐπιλογῆς καὶ σύνταξης.

Λεξιλόγιό, πλῆρες, ἐνδεικτικά.

311. **Ibrahimi, Feim.** Aspekte të shprehjes së muzikës popullore polifonike në veprat e kompozitorëve bashkëkohorë shqiptarë, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1990, f. 56-58 [Στοιχεία χρησιμοποίησης τῆς δημοτικῆς πολυφωνικῆς μουσικῆς στὸ ἔργο σύγχρονων ἄλβανῶν μουσικοσυνθετῶν...].

Αἰτίες τοῦ φαινομένου: διάθεση γιὰ ἐθνικὴ ἰδιότητα. Ἐπιτυχίες, μετὰξὺ ἄλλων: συμφωνίες τοῦ Σ. Κούστα (Α ὕ λ ὦ ν α), ραψωδία τοῦ Θ. Γκάκι (Κ ο ρ υ τ σ ά), «Ραψωδικὸ Ἔπος» τοῦ Κ. Λάρο (Α ὕ λ ὦ ν α), τραγούδια τοῦ Χρ. Κόνο (Κ ο ρ υ τ σ ά).

Στοιχεῖα δημοτικῆς μουσικῆς συναντιοῦνται: στή μελωδία, ἀρμόνία, ρυθμούς, πλοκή φωνῶν. Ἀνάγκη καὶ δυνατότητα μεγαλύτερης προσοχῆς.

312. **Kruta, Beniamin.** Vendi i polifonisë shqiptare në polifoninë ballkanike, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1990, f. 11-34 [«Η θέση τῆς ἄλβανικῆς πολυφωνίας στή βαλκανικὴ πολυφωνία...].

Ἡ βαλκανικὴ πολυφωνία σάν ἀρχαῖος βαλκανικὸς πολιτισμός. Ἐξέλιξη κατὰ τοὺς αἰῶνες.

Ἡ Ἀλβανία σάν ἓνας ἀπὸ τοὺς πιὸ πλούσιους καὶ ἐξελιγμένους πολυφωνικοὺς χώρους. Ὁ ἄλβανικὸς πολυφωνικὸς χώρος: Στρούγκα-Τ σ α μ ο υ ρ ι ά. Τύποι ἀποκρυσταλλωμένης πολυφωνίας. Ἡ σύγχρονη ἄλβανικὴ πολυφωνία σάν συνέχεια τοῦ ἱλλυρικῶν πολιτισμοῦ.

313. **Tirta, Mark.** Nga simbolika në artin e zbatuar popullor, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1990, f. 91-113 [Ἀπὸ τὴ συμβολικὴ στή δημοτικὴ ἐφαρμοσμένη τέχνη...].

Τὰ αἷτια χρήσης τῶν συμβόλων, ὁ ρόλος καὶ ἡ ἐξέλιξή τους (ἀρχές, ἀποκρυστάλλωση, ἀλλαγές, ἐθνικὲς ἰδιαιτερότητες). Σύμβολα σὲ πέτρα, ξύλο, μέταλλα, ὕφαντά (ἥλιος, σελήνη, ἀστέρι, ἀετός, σταυρός, φίδι κ.ἄ.). Ἱστορικὲς, ἐθνολογικὲς καὶ καλλιτεχνικὲς ἀξίες. Δυναμικότητα καὶ ἰδιαιτερότητες σὲ διάφορες περιοχὲς (καὶ στὴ Β. Ἑπείρο).

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

314. **Agolli, Nexhat.** Vështrim mbi strukturën e valleve epike shqiptare, «Kultura Popullore», Tiranë, 1/1991, f. 147-166 [Ἀνασκόπηση γύρω ἀπὸ τὴ δομὴ τῶν ἀλβανικῶν ἐπικῶν χορῶν...].

Ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου «ἐπικὸς χορὸς» καὶ οἱ συνθήκες δημιουργίας καὶ ἀποκρυστάλλωσής του. Τύποι ἐπικῶν χορῶν σὲ διάφορες περιοχὲς (γιά τὴ Β. Ἑπείρο ἀναφέρονται ὁ ἀντρίκειος λιάπικος, ὁ ντεβολίτικος (Κ ο ρ υ τ σ ἄ), ὁ ἀντρίκειος μουξεκιάρικος, ὁ τσάμικος κ.ἄ.). Ἡ στρουχτούρα τῶν χορῶν αὐτῶν ὡς πρὸς τὶς κινήσεις καὶ τὸν τρόπο κατὰταξης τῶν χορευτῶν. Σκίτσα, φωτογραφίες.

315. **Bograni, Ramazan.** Tipologjia e vallëzimit popullor shqiptar sipas shqërimit muzikor, «Kultura Popullore», 2/1991, f. 131-136 [Ἡ τυπολογία τῶν ἀλβανικῶν δημοτικῶν χορῶν σύμφωνα με τὴ μουσικὴ τους συνοδεύει...].

Σχέσεις χορὸς-μουσικὴ διὰ μέσου τῶν ρυθμικῶν χορῶν χωρίς μουσικὴ, με συνοδεία παραμυθικῶν ὁργάνων (σαύρημα, πέτρες, κρουστικὰ κ.ἄ.), με φωνητικὴ μουσικὴ (με τραγούδια ή capella), με ἐνοργανή μουσικὴ, με τραγούδι καὶ ἐνοργανή μουσικὴ. Παραδείγματα ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Ν. Ἀλβανία).

316. **Duka, Ferit.** Zejtaria në qytetin e Beratit (shek. XVII-XVIII), «Studime Historike», 1/1991, f. 131-151 [Ἡ χειροτεχνία στὴν πόλη Μπεράτι (17ος - 18ος αἰώνας)...].

Τὸ Μπεράτι σὰν μία ἀπὸ τὶς πιὸ ἀρχαῖες καὶ γνωστὲς πόλεις. Οἱ πολιτιστικὲς, ἱστορικὲς καὶ οἰκονομικὲς του παραδόσεις. Ἡ χειροτεχνία κατὰ τὸ 17ο καὶ 18ο αἰώνας, ὁ οἰκονομικο-κοινωνικὸς της ρόλος, οἱ σχέσεις μεῖς ἄλλες πόλεις καὶ με τὴν ὕπαιθρο.

317. **Durham, Edith.** Brenga e Ballkanit, Shtëpia Botuese «8 Nëntori», Tiranë, 1991, 584 f. [Ὁ καημὸς τῶν Βαλκανίων, Ἐκδοτικὸς Οἶκος «8 Νοέμβρη»...].

Μετάφραση στὰ ἀλβανικὰ ἀποσπασμάτων ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς ἐγγλέζας ἐθνογράφου: The Burden of the Balkans (1905), High Albania (1909), The Struggle for Scutari (1914), Twenty years of Balkan Tangle (1920), Some Tribal Origins Laws and Customs of Balkans (1928), Through the Landns of the Serb (1904).

Μεταξὺ ἄλλων: Ἡ ἱστορία τῶν λαῶν, Ὁ Ἀλβανός, Ἀπὸ τὸ Μοναστήρι στὸ Τεπελένι, Ἀπὸ τὸ Τεπελένι στὸ Ἑλβασάνι, Ἡ Μακεδονία κατὰ τὰ ἔτη 1903-1904, Ἑθιμα.

318. **Hotova, Myslim.** Endja e pëlhurës në Berat, «Kushtrimi», 11.4.1991, f. 4 [Ἡ ὕφαντουργία στὸ Μπεράτι...].

Σύντομο ἄρθρο γιά τὴν ὕφαντικὴ παράδοση στὸ Μπεράτι, εἶδη ὕφαντῶν, πρώτης ὕλης, τεχνολογία, ἐξέλιξη.

319. **Kruta, Beniamin.** Burdoni-isua në polifoninë shqiptare dhe disa Çështje të etnogjenezës, «Kultura Popullore», 1/1991, f. 51-72 [‘Ο ἴσος στὴν ἀλβανικὴ πολυφωνία καὶ μερικὰ προβλήματα τῆς ἐθνογένεσης...].

‘Ο ρόλος τοῦ ἴσου στὸ πολυφωνικὸ τραγούδι τῆς Νοτίου Ἀλβανίας (στηρίζει τὴ βάση, συμβάλλει στὴ δημιουργία ὁμαδικῆς πνοῆς καὶ ἁρμονίας), τὰ εἶδη ἴσου κατὰ τὸν τύπο τοῦ τραγουδιοῦ, ἡ προέλευση καὶ ἀρχαιότητά του σὰν μαρτυρία τῆς ἱλλυρικῆς καταγωγῆς τῶν Ἀλβανῶν.

320. **Kruta, Beniamin.** Tipare të përbashkëta dhe dallime krahinore të polifonisë shqiptare, «Kultura Popullore», 2/1991, f. 31-48 καὶ 1-2/1992, f. 3-15 [Κοινὰ χαρακτηριστικὰ καὶ ἐπαρχιακὲς ἰδιοτυπίες τῆς ἀλβανικῆς πολυφωνίας...].

Οἱ πολυφωνικὲς παραδόσεις στὴ Ν. Ἀλβανία, ἡ διάταξη τῆς ὁμάδας τῶν τραγουδιστῶν, ἡ ὁρολογία, ἡ διάταξη καὶ ἡ συνεργασία τῶν φωνῶν σύμφωνα μὲ τὸν τύπο τοῦ τραγουδιοῦ, οἱ τύποι μελωδίας, οἱ ρυθμοί, ἡ ἀντίστιξη, ἡ ἁρμονία σὲ διάφορες περιοχές.

321. **Loli, Kosta.** Polifonia në formacionet popullore instrumentale të Shqipërisë së jugut, «Kultura Popullore», 2/1991, f. 117-130 [‘Η πολυφωνία στὰ λαϊκὰ συμπλέγματα μουσικῶν ὁργανῶν τῆς Νοτίου Ἀλβανίας...].

‘Η εξέλιξη ἀπὸ ἀπλῆς πινελῆς ὡς ὄργανο μέχρι ἀρκετὰ ἐκτετατὰ συμπλέγματα, ἡ συνεργασία τῶν ὁργανῶν, οἱ σχέσεις φωνητικῆς ἐνέργειας μουσικῆς, οἱ κυριότεροι τύποι ἐνόργανης μουσικῆς (καμπάς, μοιρολόγι, συνοδεία γυρῶν καὶ τραγουδιῶν), οἱ κυριότερες ἐστίες (Πρεμετῆ, Κολώνια, Κορυτσά, Πόγραδετσι, Μουζεκιά, Ἀργυρόκαστρο, Δέλβινο, Ἀγ. Σαράντα), γνωστὲς ὀρχήστρες καὶ ὀργανοπαῖχτες, ὁμοιότητες καὶ ἐπαρχιακὲς ἰδιοτυπίες, παραλληλισμοὶ μὲ τὴ Νότιο Ἡπειρο.

322. **Mbi thesarin e artit popullor të Çamërisë** — Intervistë e kryeredaktorit Kijo Blushi me studiuesin Fatos Mero Rrapaj, «Nëntori», 3/1991, f. 3-12 [Γύρω ἀπὸ τὸ θησαυρὸ τῆς λαογραφίας τῆς Τσαμουριάς — Συνέντευξη τοῦ ἀρχισυντάκτη Κίτσιο Μπλιούσι μὲ τὸν ἐρευνητὴ Φάτος Μέρο Ράπαϊ...].
‘Ο πλοῦτος, ἡ ποικιλία, οἱ ἀξίες τῆς ἀλβανικῆς λαογραφίας (μνημείων λόγου, μουσικῆς, χορῶν) γενικὰ καὶ τῆς τσαμικῆς ξέχωρα. ‘Η συλλεκτικὴ ἐργασία τοῦ Φ. Μ. Ράπαϊ καὶ ἡ συλλογὴ του «Δημοτικὰ τραγούδια τῆς Τσαμουριάς». Τὰ ἐμπόδια ἀπὸ ὀρισμένους λαογράφους (ἀναφέρει: Qemal Haxhihasani καὶ Jorgo Panajoti).

323. **Musaj, Seit.** 100 - vjetori i festës së teneqexhinjve (Korçë), «Koha», 4.6.1991 [Τὰ 100-χρονα τῆς γιορτῆς τῶν τενεκετζήδων (Κορυτσά)].

Οἱ βιοτεχνικὲς παραδόσεις στὴν Κορυτσά, ἐκείνες τῶν τενεκετζήδων ξέχωρα, τὸ ἱστορικὸ τῆς γιορτῆς τους.

324. **Nano, Thanas.** Stoli të përdorura nga gratë dhe vajzat ilire në rrethin e Pogradecit (Arkeologji), «Driloni», 14.2.1991 [Κοσμήματα ποὺ χρησιμο-

ποιοῦσαν οἱ γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια τῆς Ἰλλυρίας στὴν ἐπαρχία τοῦ Πογγραδέτσι (Ἀρχαιολογία)...].

Ξεκινώντας ἀπὸ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα στὸ Πογγραδέτσι, γίνεται λόγος γιὰ στολίδια (σκουλαρίκια, περιδέραια, καρφίτσες, βραχιόλια κ.ἄ.) σὰν στοιχεῖα ἐγχώριου (Ἰλλυρικοῦ) πολιτισμοῦ.

325. **Prifti, Bardhyl.** Vllamëria (Uniteti përmes traditës), «Ilirian», 3.3.1991 [Ἡ ἀδελφοποιία (Ἡ ἐνότητα διὰ μέσου τῆς παράδοσης)...].

Ἡ ἀδελφοποιία σὰν ἀλβανικὴ παράδοση καὶ ἡ συμβολὴ τῆς στὴν ἐνίσχυση τῆς ἐθνικῆς ἐνότητας, κυρίως στὴν ἐπαρχία τῆς Κολιώνας.

326. **Riza, Emin.** Qyteti dhe banesa shqiptare e mesjetës së vonë (shek. XV — mesi i shek. XIX), Tiranë, 1991, 299 f. [Ἡ ἀλβανικὴ πόλη καὶ οἰκία στὸν ὄψιμο μεσαίωνα (15ος αἰών. - μέσα 19ου αἰώνα)...].

Τὸ βιβλίο χωρίζεται σὲ δύο μέρη (ἐκτὸς τῆς γενικῆς εἰσαγωγῆς). Μέρος Α': Ἡ κατάσταση, τὰ γενικὰ γνωρίσματα καὶ ὁ χαρακτήρας τῶν ἀλβανικῶν πόλεων ἀπὸ τὸν 7ον αἰώνα (κάθοδος τῶν Σλάβων) μέχρι τὴν τουρκικὴν κατοχὴν (19ος αἰώνας), τὰ πολεοδομικὰ τους χαρακτηριστικά, τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ ἡ ἐξέλιξη φεουδαριῶν αἰπικῶν πόλεων (Μεράτι, Ἀργυρόκαστρο, Σκόδρα, Ἑλμπασάνι, Τίρανα). Μέρος Β': Ἡ οἰκία σὰν ἰδιαίτερη ἀρχιτεκτονικὴ κατ'ἑστῆς, τὰ κρητῆρια τυπολογικῆς καὶ οἰκονομικῆς, τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα καὶ ἡ ἐξάπλωσή τοῦ κάθε τύπου, τὰ εἰδικὰ καὶ ἡ τεχνολογία χτισίματος, οἱ τεχνίτες, παράδοση καὶ ἐξέλιξη, συγκρίσεις.

Σκίτσα καὶ φωτογραφίες.

Περίληψη γαλλικά.

327. **Sokoli, Ramadan. - Miso, Piro.** Veglat muzikore të popullit shqiptar, Instituti i Kulturës Popullore, Tiranë, 1991, 570 f. [Μουσικὰ ὄργανα τοῦ ἀλβανικοῦ λαοῦ, ἔκδ. Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ...].

1) Εἰσαγωγή γιὰ τὸν πλοῦτο τῶν ἀλβανικῶν δημοτικῶν μουσικῶν ὀργάνων, τὸ ρόλο καὶ τὶς ἀξίες τους, ἡ ἐπιλογή, τὰ κριτήρια σύνταξης τοῦ βιβλίου. 2) Ἱστορικὴ ἀνασκόπηση (τὸ ἱστορικὸ μελέτης τῶν δημοτικῶν μουσικῶν ὀργάνων, τὸ ἱστορικὸ δημιουργίας καὶ χρήσης αὐτῶν, ἡ ἱστορικὴ τους ἐξέλιξη. 3) Ἰδιόφωνα ὄργανα. 4) Μεμβρανόφωνα ὄργανα. 5) Ἀερόφωνα ὄργανα. 6) Χορδοφωνα ὄργανα. 7) Ὁρχήστρες. 8) Ἡ τεχνολογία.

Γιὰ τὸ κάθε ὄργανο: τύπος καὶ παραλλαγές, τόπος χρήσης (περιοχή), μουσικὰ γνωρίσματα, προέλευση, σύγκριση (καὶ μὲ ἀνάλογα ὄργανα ἄλλων λαῶν), σκίτσα, φωτογραφίες.

328. **Shehu, Agim.** Fustanella (Shënime të lira), «Nëntori», 7/1991, f. 129-143 [Ἡ φουστανέλα (Ἐλεύθερες σημειώσεις)...].

Ἡ φουστανέλλα σὰν ἐθνικὴ παναλβανικὴ φορεσιὰ μὲ Ἰλλυρικὴ προέλευση, ἡ τεχνολογία καὶ οἱ πρῶτες ὕλες, οἱ αισθητικὲς ἀξίες, ἡ χρῆση τῆς στοὺς αἰῶνες, ἡ ἐξάπλωσή της σὲ ἄλλους λαούς.

329. **Tirta, Mark.** Migrime me përdhunë të popullsisë shqiptare, «Kultura

Popullore», 2/1991, f. 19-36 και 1-2/1992, f. 23-32 [‘Η βίαια μετανάστευση του άλβανικού πληθυσμού...].

Θεωρούνται βίαιες μεταναστεύσεις εκείνες που έχουν προξενηθεί από τη βία των κυβερνήσεων και τις πιέσεις του περιβάλλοντος στο όποιο έχουν ζήσει παραδοσιακά Άλβανοί. Αναφέρονται χώρες από όπου έχουν μεταναστεύσει Άλβανοί (κυρίως ή Σερβία, αλλά και Μαυροβούνι, «Μακεδονία», Βουλγαρία, Ρουμανία, Τουρκία, Ελλάδα) και περιοχές της Άλβανίας όπου αυτοί εγκαταστάθηκαν (Δυρράχιο, Τίρανα, Φίερι, Αύλωνα, “Αγ. Σαράντ). Οι επιπτώσεις τέτοιων μεταναστεύσεων.

330. **Bicaj, Lllazar.** Katër shqiponja të skalitura në gur. / Kisha e lagjes «Peshkopi» në kalanë e Himarës /, «Kombi», 13.5.1992 [Τέσσερις άετοι σκαλισμένοι σε πέτρα / Έκκλησία της συνοικίας «Επισκοπή» στο κάστρο της Χειμάρρας...].

Αφού περιγράφει τὰ προαναφερόμενα σκαλίσματα και μιλάει για την ηλικία τους, ο συγγραφέας εκφράζει τη γνώμη πως έχουμε να κάνουμε με μαρτυρία της άλβανικότητας της Χειμάρρας.

331. **Dino, Thanas.** Përcjellje për Xhevat Avdullin, «Zëri i Popullit», 19.12.1992 [Προβόδισμα του Τζεβάτ Αβντάλι...].

‘Ο θάνατος του Τζεβάτ Αβντάλι, ένας από τους πιο γνωστούς και ταλαντούχους έρμηνευτές του δημοτικού άρρητοκαστρίτου τραγουδιού.

332. **Dojaka, Abaz.** Njerëz me doko e zakone të lashta (Shqipëria dhe shqiptarët), «Arbëria», 1/1992, f. 14-15. [Άνθρωποι με παλιά ήθη κι έθιμα (‘Η Άλβανία και οί Άλβανοί)...].

Προσπάθεια για τεκμηρίωση (με εθνογραφικά δεδομένα) της άποψης πως ή περιοχή της Τσαμουριάς είναι συνέχεια των άλβανικών περιοχών.

333. **Kokalari, Mexhit.** Vdekja është tepër pak..., «Kombi», 22.4.1992 [‘Ο θάνατος είναι πολύ λίγο...].

Ξεκινώντας από τὰ δημοτικά τραγούδια για τις μάχες του Λικούσι (1878), υποστηρίζεται ή άποψη πως ο πόλεμος αυτός ήταν πόλεμος των Άλβανών ενάντιον των κατακτητικών βλέψεων των «Ελλήνων σωβινιστών».

334. **Llogori, Dhimitër.** Monumente të hershme të trevës së Korçës..., «Univers», 8/1992 [Αρχαία μνημεία της περιοχής Κορυτσά...].

Γίνεται λόγος για δύο ιδρύματα ορθόδοξης λατρείας στο Βυθκούκι και Μπόρι της Κορυτσάς.

335. **Budina, Oksana.** Shqiptarët në Ukrainë..., «Kultura Popullore», 1-2/1993, f. 145-152 [Οί Άλβανοί στην Ουκρανία...].

Ιστορικο-εθνογραφική περιγραφή Άλβανών που έχουν εγκατασταθεί στην Ουκρανία (τέσσερα χωριά της ‘Οδησσού και Ζαπορόζας) τόν 19ον αιώνα (ίσως κατάγονται από την περιοχή της Κορυτσάς): ή οικογενειακή ζωή, οί φυλετικές σχέσεις, οί τελετουργίες.

336. **Disho, Mihal.** Dasma arumune (Rrjedhave të traditës), «Fratrria», 2.1. 1993 [‘Ο βλάχικος γάμος (Στὴν πορεία τῆς παράδοσης)...].
‘Η ἐθιμοτυπία τῆς τελετῆς τοῦ γάμου στοὺς Βλάχους τῆς Ἀλβανίας.
337. **Gjokutaj, Tasim.** Elemente të humorit në këngët e dasmës gjirokastrite, «Kultura Popullore», 1-2/1993, f. 45-55 [Χιουμοριστικά στοιχεῖα στὰ τραγούδια τοῦ ἀργυροκαστρίτικου γάμου...].
‘Η σκωπτικὴ διάθεση ὁρισμένων δημοτικῶν ἀργυροκαστρίτικων τραγουδιῶν γάμου (νυφιάτικων), τὸ κοινωνικο-αισθητικὸ τους λειτουργημᾶ, οἱ στιγμὲς χρήσης, τὰ πρόσωπα, τὸ ἱστορικὸ καὶ ἐθνολογικὸ τους φόρτο, οἱ καλλιτεχνικὲς τους ἀξίες, ἡ ἐξέλιξή τους.
338. **Onuzi, Afërdita.** Bektashizmi dhe përhapja e tij në Shqipëri, «Kultura Popullore», 1-2/1993, f. 83-89 [‘Ο Μπεκτασισμὸς καὶ ἡ ἐξάπλωσή του στὴν Ἀλβανία...].
‘Η διάδοση τοῦ Μπεκτασισμού ἀπὸ τοὺς Τούρκους κατακτητὲς κατὰ τὸν 16ον-19ον αἰῶνα, ἡ οὐσία τοῦ Μπεκτασισμού, οἱ συνθήκες καὶ τὰ αἷτια ἐξάπλωσής του στὸ 30% τῶν Ἀλβανῶν μουσουλμάνων, οἱ περιοχὲς ἐξάπλωσής του, γέφυρὲς καὶ ἰδρύματα Μπεκτασισμού.
339. **Panajoti, Jorgo.** Rreth elementit kamshitar dhe origjinal në baladat popullore arbëreshe, «Kultura Popullore», 1-2/1993, f. 3-11 [Ἐθνικὰ καὶ ἰδιότυπα στοιχεῖα στὴς παραλλαγὲς τῶν Ἀρβανιτῶν...].
‘Η βαρύτερα τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ (καὶ τῶν παραλογῶν) τῶν Ἀρβανιτῶν τῆς Ἰταλίας γιὰ τὴν ἀλβανικὴ καὶ βαλκανικὴ λαογραφία, κατὰ στοιχεῖα καὶ ἰδιαιότητες σὲ θέματα (πολλὰ διαβαλκανικά), προβλήματα, μυθολογία, φορέα, πρόσωπα, δημιουργικὲς ἀρχές, ὅφους, σχήματα λόγου, τεχνοτροπία, προσωδία. Τὰ αἷτια τῶν κοινῶν στοιχείων καὶ τῶν διαφορῶν, περιοχὲς μὲ ἐντονότερες ὁμοιότητες (Νότια καὶ Βορειοδυτικὴ Ἀλβανία).
Περίληψη ἀγγλικά.
340. **Papleka, Ndoc.** Miti kozmogonik në një rit shërimi, «Kultura Popullore», 1-2/1993, f. 33-45 [‘Ο κοσμογονικὸς μῦθος σὲ μιὰ τελετουργία θεραπείας...].
Τὸ μυθολογικὸ φόρτο τῆς δημοτικῆς ποίησης γενικὰ καὶ τῆς τελετουργικῆς ξέχωρα. Ἰδιαιτέρως λεπτομερὲς ἐξέταση τῆς τελετουργικῆς διαδικασίας γιὰ τὴν θεραπεία τοῦ «κοψίματος κρέατος» στὸ Ἀ ρ γ υ ρ ό κ α σ τ ρ ο, ὅπου ὁ συγγραφέας βρίσκει στοιχεῖα μυθολογικῆς κοσμογονικῆς ἀντίληψης (δημιουργία τοῦ σύμπαντος, τῆς γῆς, τῶν ἀνθρώπων κ.ἄ.).
Περίληψη ἀγγλικά.
341. **Sokoli, Ramadan.** Rreth vajtimeve çame, «Urtia», 1/1993, f. 8 [Σχετικὰ μὲ τὰ τσάμικα μοιρολόγια...].
Σύντομη περιγραφή τῶν ποιητικο-μουσικῶν γνωρισμάτων καὶ τῶν ἐθνικῶν ἀξιῶν τοῦ ἀλβανικοῦ μοιρολογιοῦ στὴν Τ σ α μ ο υ ρ ι ά.
342. **Xhagolli, Agron.** Shtriga në mite, rite e besime të shqiptarëve, «Kultura Popullore», 1-2/1993, f. 61-71 [Ἡ Στρίγγλα σὲ μύθους, τελετουργίες καὶ δοξασίες τῶν Ἀλβανῶν...].

Ἡ Στρίγγλα σάν μυθολογική μορφή μὲ καλλιτεχνικό φόρτο (ἀνταγωνιστικό, ἀρνητικό πρόσωπο, πού δημιουργεῖ καλλιτεχνικές πλοκές), τὰ χαρακτηριστικά της γνωρίσματα σύμφωνα μὲ τὴ λαϊκὴ φαντασία (πῶς καὶ γιατί γίνεται κάποια/κάποιος Στρίγγλα, οἱ σχέσεις της μὲ ἀνθρώπους καὶ πρόσωπα τῆς μυθολογίας), οἱ τρόποι καὶ τὰ μέσα ἀντιμετώπισής της. Παραδείγματα ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Ν. Ἀλβανία).

Περὶληψη ἀγγλικά.

343. **Xhaxhiu, Muzafer.** Paralele midis popullit shqiptar dhe popullit grek në lashtësinë pellazgjike..., «Çamëria - Vatra amtare», 10.10.1993 [Παραλληλισμοὶ μεταξὺ ἀλβανικοῦ λαοῦ καὶ ἑλληνικοῦ λαοῦ στὴν πελασγικὴ ἀρχαιότητα...].

Ξεκινώντας ἀπὸ δεδομένα ἀρχαίων συγγραφέων καὶ ποιητῶν, γίνεται λόγος γιὰ μυθολογικοὺς, ἐθνογραφικοὺς καὶ γλωσσολογικοὺς παραλληλισμοὺς, τοὺς ὁποίους ὁ ἀρθρογράφος θεωρεῖ πελασγικῆς προέλευσης.

344. **Baçe, Shpresa.** Valle rituale të tokës dhe të shiut, «Kultura Popullore», 1-2/1994, f. 179-186 [Τελετουργικοὶ χοροὶ τῆς γῆς καὶ τῆς βροχῆς...].

Τὰ αἷτια γένεσης καὶ χρήσης τῶν χορῶν τοῦ ἀναφέρονται μὲ τὴ σπορά καὶ τὴ βροχή, τὰ δομικά τους χαρακτηριστικά. Ἀνάλυση χορῶν, ὅπου κυρίως τὸ σπέρνουν τὸ σιτάρι» (Σ έ λ τ α - Σ π ά τ η), «Νά ἔξερν πῶς γίνεται τὸ σιτάρι» (Ζάντρεμα-Λέσσιο), «Πῶς τὸ σπέρνουν τὸ πιπέρι καὶ τὸ ρύζι» (Π ρ ε μ ε τ η), «Ἡ περπερόνα» κ.ἄ.
Φωτογραφίες, περὶληψη ἀγγλικά.

345. **Basha, Petrit.** Kulti i Tomorrit, «Kultura Popullore», 1-2/1994, f. 197-201 [Ἡ λατρεία τοῦ Τομόρι...].

Περιγραφή: Τὸ Τομόρι (Τόμορος - Μ π ε ρ ά τ ι) σάν ἱερὸ βουνό, σύμφωνα μὲ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς καὶ τὴν ἀλβανικὴ μυθολογία, γιατί πήγαιναν στὸν Πατέρα-Τόμορο, ὁ καθορισμὸς τῶν θυσιῶν (κουρμπάνια) καὶ τῶν χρημάτων πού θὰ δίνονταν, τὸ ξεκίνημα γιὰ τὸ βουνό, ἡ σφαγὴ τῶν ζώων.

346. **Bogdani, Ramazan.** Valle në festat kalendarike të ripërtëritjes së natyrës, «Kultura Popullore», 1-2/1994, f. 159-167 [Χοροὶ τῶν γιορτῶν τῆς χρονιάς γιὰ τὴν ἀνανέωση τῆς φύσης...].

Διαμέσου ὕλικῶν ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Β. Ἠπειρο), ἀφοῦ ἀναφέρονται τὰ κυριότερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα τεσσάρων ομάδων χορῶν (γιὰ τὸ κυνήγι, τὴ ζωὴ, τὴς σχέσεις γῆς-οὐρανοῦ, τὴς γιορτῆς τῆς χρονιάς), ὁ συγγραφέας συγκεντρώνεται στυλὺς τελευταίους, ἀναλύοντας χοροὺς σχετικὰ μὲ τὴν «Ἡμέρα τῆς Ἀνοιξης», τὸν Βῦαγγελισμό, τὴν Ἡμέρα τῆς Παναγίας, τὸ Νευρούζη, τὸ Λάζαρο, τὴς Ἀποκριές, τὸ Πάσχα, τὴ Γιορτὴ τοῦ Ἑρμῆτη, τοῦ Ἀϊ-Γιώργη κ.ἄ.

Φωτογραφίες, περὶληψη στὰ ἀγγλικά.

347. **Elezi, Ismet.** E drejta e Labërisë në planin krahasues (Monografi), Tiranë 1994, 206 f. [Τὸ δίκαιο τῆς Λιαπουριᾶς σὲ συγκριτικὸ ἐπίπεδο (Μονογραφία)...].

Εισαγωγή για τὰ προβλήματα, τὴν ὕλη, τὸ σκοπὸ τοῦ βιβλίου. Κεφ. I: 'Η Λεϊπὸυριὰ σὰν ἐθνογραφικὴ περιοχὴ. II: 'Ο χαρακτήρας τοῦ δικαίου τῆς (ἄγραφο, μεσαιωνικὸ, πατρι-
αρχικό). III: Στρώματα καὶ ἐπιστρώματα (ἀρχαῖο μὲ ἐπιρροὲς Βυζαντίου, Τουρκίας, σύγ-
χρονες). IV: Φαινόμενα κοινωνικοῦ συστήματος (σχέσεις γονέων-τέκνων, κανονισμοὶ τῆς
μονογαμίας καὶ ἐξωγαμίας). V: Κοινωνικὴ καὶ στρατιωτικὴ ὀργάνωση. VI-VIII: Τὸ οἰκο-
νομικὸ σύστημα (ἡ κυριότητα, ἡ κληρονομιά κ.ἄ.). IX-XI: Κανόνες μὲ διοικητικὸν χαρακτήρα.

348. **Gjata, Trim.** Yllësia e karnavaleve në Korçë, «Rilindja Demokratike», 13.4.1994 ['Ο ἄστερισμὸς τῶν καρναβαλίων στὴν Κορυτσά...].

Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ Πρῶτο Φεστιβάλ Καρναβαλίων στὴν Κορυτσά: Ἡ ἀρχαιότητα, οἱ
ιστορικὲς, κοινωνικὲς, ἐθνογραφικὲς καὶ καλλιτεχνικὲς ἀξίες τῶν παραδοσιακῶν καρναβα-
λιῶν σὲ διάφορες περιοχὲς (καὶ τῆς Ν. Ἀλβανίας).

349. **Miso, Pirro.** Reformime të formacioneve instrumentale dhe të muzikës
popullore qytetare të Shqipërisë ne dy shekujt e fundit, «Kultura Po-
pulllore», 1-2/1994, f. 169-178 [Ἀνασχηματισμοὶ τῶν ὀρχηστρῶν καὶ τῆς
ἀστικῆς δημοτικῆς μουσικῆς τῆς Ἀλβανίας τοὺς δύο τελευταίους αἰῶνες...].

Ἐξελίξεις ἀποκρυσταλλοποιημένες σὲ διάφορες πόλεις/χωριά, κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴ τῆς
ἀνατολίτικης μουσικῆς, τῶν νέων μουσικῶν ὀρχηστρῶν, τῆς νέας καλλιτεχνικῆς ζωῆς (παρα-
στάσεις, φεστιβάλ κ.ἄ.). Παραδείγματα ἀπὸ διάφορες περιοχὲς: Σκόδρα, Τίρανα, Ἐλμπαν-
σάν, Ἀλβανία, Ἀργιρόπολις, Δελβίνο, Ἰεσσόβιτς.
Περίληψη στὰ ἀγγλικά.

350. **Muka, Ali.** Formulimi arkitektonik dhe ornamentika e banesës fshatare
shqiptare, «Kultura Populllore», 1-2/1994, f. 131-143 [Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ
διατύπωση καὶ ἡ διακόσμηση τῆς χωρικῆς ἀλβανικῆς οἰκίας...].

Διαμέσου δειγμάτων ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Ν. Ἀλβανία), συζητιοῦνται προ-
βλήματα, ὅπως: σχέσεις μεταξὺ ἀρχιτεκτονικῆς καὶ λειτουργήματος, ἐποικοδομητικὴ λο-
γική, σημασία καὶ τρόποι διακόσμησης.
Περίληψη ἀγγλικά.

351. **Papleka, Ndoc.** Sinkretizmi në poezinë orale, «Kultura Popullore», 1-2
/1994, f. 145-157 ['Ο συγκρητισμὸς στὴν προφορικὴ ποίηση...].

Βάσει θεωρητικῶν συμπερασμάτων διαφόρων λαογράφων καὶ ἐθνολόγων, καθὼς καὶ παρα-
δειγμάτων ἀπὸ διάφορες περιοχὲς (καὶ ἀπὸ τὴ Ν. Ἀλβανία), ἀναδεικνύεται τὸ τελετουργικόν,
μυθολογικόν, μαγικὸ καὶ αἰσθητικὸ στοιχεῖο τῆς δημοτικῆς ποίησης καὶ ὑποστηρίζεται ἡ
ἄποψη πὼς, μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, ἕνας τέτοιος συγκρητισμὸς ἐξασθενίζει πρὸς ὄφελος
τοῦ αἰσθητικοῦ στοιχείου, ἐνῶ ὁρισμένα καθαρῶς τελετουργικὰ τραγούδια μετατρέπονται
σὲ παιδικὰ.

Περίληψη ἀγγλικά.

352. **Shkurti, Spiro.** Vendbanimet fshatare në Mesjetë, «Kultura Popullore»,
1-2/1994, f. 117-130 ['Ο χωρικὸς τόπος κατοικίας στὸ Μεσαίωνα...].

Δύο προβλήματα: η καλαιότητα των χώρων διαμονής και τὸ μέγεθός τους σὲ σχέση με τὸ οικονομικὸ δυναμικὸ. Χρησιμοποιοῦνται δεδομένα ἐνὸς βενετσιάνικου καταλόγου τῶν ἐτῶν 1416-17, τούρκικων καταλόγων τοῦ 16ου καὶ 17ου αἰώνα, καθὼς καὶ ἄλλα ντοκουμέντα. Δεδομένα καὶ γιὰ περιοχὲς τῆς Ν. Ἀλβανίας: Ἀργυρόκαστρο, Βαϊονετία, Χειμάρα, Μουζεκιά, Κλεισόυρα, Δέλβινο κ.ά. Στατιστικές, περίληψη στὰ ἀγγλικά.

353. **Tole, Vaso.** Folklori dhe bashkëkohësia (Takimi Kombëtar i sazeve dhe orkestrinave popullore të Jugut), «Drita», 26.6.1994 [Ἡ λαογραφία καὶ ἡ ἐπικαιρότητα (Ἡ ἐθνικὴ συνάντηση τῶν λαϊκῶν ὀρχηστρῶν τοῦ Νότου)...]. Ξεκινώντας ἀπὸ ὅ,τι παρουσιάστηκε στὴν προαναφερόμενη συνάντηση, συζητιοῦνται προβλήματα σὰν τὰ παρακάτω: οἱ σύγχρονες ἐξελίξεις στὴ δημοτικὴ ἐνόργανη μουσικὴ, θετικὲς καὶ ἀρνητικὲς τάσεις, ἡ ἀνάγκη γιὰ τὴ διαφύλαξη τῆς καθαρῆς παράδοσης.

354. **Bogdani, Ramazan.** Valle të Lunxhërisë, Tiranë, 1995, 217 f. [Χοροὶ τῆς Λιουντζουριάς...].

Ἡ Λιουντζουριά (Ἀργυρόκαστρο) πάλι ιδιαίτερη ἐθνογραφικὴ περιοχή, μετὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὸν πολιτισμὸ τῆς. Ὁ πλοῦτος πᾶσις, οἱ τύποι, οἱ παραλλαγές, ἡ ἐξέλιξη τῶν χορῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Περιγραφὴ σχέσεων, παραλλαγῶν, πού ἐνώνονται σὲ τύπους σύμφωνα μετὰ τὴν δομὴ τους. Σχέσεις μετὰ πρὸς ἄλλων περιοχῶν καὶ ἰδιαίτερότητες. Σκίτσα καὶ φωτογραφίες. Περίληψη στὰ γαλλικά.

355. **Bogdani, Ramazan.** Folk-vallja në Festivalin Kombëtar Berat, 1995, «Kultura Popullore», 1-2/1995, f. 119-125 [Ὁ δημοτικὸς χορὸς στὸ Ἐθνικὸ Φεστιβάλ Μπεράτι, 1995...].

Ἐπιτυχίες τοῦ Φεστιβάλ ἀπὸ χορογραφικὴ ἀποψη, ἀδυναμίες, ὅπως: παραποιήσεις, ὄχι ὀρθὲς ἐπεμβάσεις, καχεκτικὲς ἐρμηνεῖες, μὴ συνταυτίσεις ποίησης καὶ χορογραφίας κ.ά. Παράδειγματα ἀπὸ διάφορες περιοχές, καὶ ἀπὸ τὴ Ν. Ἀλβανίαν.

356. **Gaçe, Bardhosh.** Kënga popullore e Lumit të Vlorës, Shtëpia botuese «N. Frashëri», Tiranë, 1995, 194 f. [Τὸ δημοτικὸ τραγούδι τοῦ Lumi i Vlorës...].

Μονογραφία γιὰ τὴ δημοτικὴ ποίηση μιᾶς μικροπεριοχῆς τῆς Λιουριᾶς. Εἰσαγωγή: Τὸ Lumi i Vlorës (Ποτάμι τῆς Αὐλώνας) σὰν ἐθνογραφικὴ περιοχή μετὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὸν πολιτισμὸ του. Κεφ. I: Οἱ συνθήκες γένεσης καὶ λειτουργίας τῆς δημοτικῆς ποίησης τῆς περιοχῆς, τὸ σύστημα τῶν εἰδῶν τῆς. II: Ἡ ἐξέλιξη τῆς δημ. ποίησης, οἱ πηγές τῆς (κυριότερες ἐστίες, ραψωδοί). III: Νεοτερισμοὶ στὸ περιεχόμενο, μέσα ἔκφρασης, σχέσεις μετὰ τὴν μουσικὴ, τὸ χορὸ καὶ τὴν ἐντεχνην ποίηση.

357. **Onuzi, Afërdita.** Veshjet popullore në Festivalin Folklorik Kombëtar Berat — 1995, «Kultura Popullore», 1-2/1995, f. 127-131 [Οἱ λαϊκὲς φορεσιὲς στὸ Ἐθνικὸ Λαογραφικὸ Φεστιβάλ τοῦ Μπερατίου — 1995...].

362. **Bogdani, Ramazan.** Vallëzimi popullor - Lirika, Tiranë, 1997, 430 f. [Οἱ ἄλβανικοὶ χοροὶ — Οἱ λυρικοί...].

Ἐκτεταμένη καὶ γενικευτικοῦ χαρακτήρα μονογραφία γιὰ τὸν πλοῦτο, τὰ εἶδη, τοὺς τύπους, τὶς παραλλαγές, τὴ δομὴ, τὴ μουσικὴ, τοὺς ρυθμοὺς κ.ἄ. τῶν ἄλβανικῶν χορῶν μὲ λυρικὴ πνοή. Ταξινομήση σύμφωνα μὲ τὴν ποίησιν, τὴν πνοή, τὸ γένος τῶν χορευτῶν, τὴν περίπτωσιν χρήσης κ.ἄ. Γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν χορῶν, τὶς ἐπαρχιακὰς ἰδιομορφίες, τὰ κοινὰ στοιχεῖα. Ἐκτὸς τῆς περιγραφῆς τοὺς μὲ λόγια, ὑπάρχει μεταγραφὴ κατὰ τὸ σύστημα Λαμπάν (Laban). Παραδείγματα ἀπὸ διάφορες περιοχὰς (καὶ ἀπὸ τῆ Ν. Ἀλβανίας).

Χάρτες, σκίτσα, φωτογραφίες.

Περίληψιν ἀγγλικά.

363. **Kruta, Beniamin.** Vendi i polifonisë shqiptare në polifoninë e Ballkanit, «Çështje të folklorit shqiptar», 5/1996, f. 179-206 [Ἡ θέσις τῆς ἄλβανικῆς

πολυφωνίας στὴν πολυφωνία τῶν Βαλκανίων...]

Ἡ ἀνάγκη καὶ ἡ βαρύνουσα συγκριτικῶν μελετῶν στὸ πεδίο τῆς βαλκανικῆς καὶ πρὸ πέρα —μεσογειακῆς— πολυφωνίας, ὁ πλοῦτος, ἡ ποικιλία, ἡ μορφολογία τῆς ἄλβανικῆς πολυφωνίας, οἱ μέχρι τῶρα ἔρευνες, οἱ περιοχὰς ἐξέλιξίνης της (κυρίως Ν. Ἀλβανία, κάτω τοῦ ποταμοῦ Σκουμπίνι), οἱ ἀπαρχές καὶ ἡ ἐξέλιξίς της σὰν ἀποκρυσταλλωμένο καὶ συμπαγὲς σύστημα.

364. **Shituni, Spiro.** Dialektet kryesore të polifonisë popullore shqiptare, «Çështje të folklorit shqiptar», 5/1997, f. 143-177 [Οἱ κυριότερες διαλέκτοι τῆς δημοτικῆς ἄλβανικῆς πολυφωνίας...].

Διακρίνονται δύο συγκροτήματα στὴν ἄλβανικὴ πολυφωνία (ἡ τόσκιχη καὶ ἡ λιάπικχη πολυφωνία), 4 διαλέκτοι, σύμφωνα μὲ τὴν περιοχὴ (τῆς Μοϋζεκιᾶς, τῆς Τοσκκριᾶς, τῆς Τσαμουριᾶς, τῆς Λιαπουριᾶς), διάφορα στὴν (ὕψος) μέσα σὲ κάθε διάλεκτο (τοῦ Σκραπάρι, τοῦ Ντεβόλι, τῆς Κολιώνας, τῆς Πρεμετῆς —στὴν τόσκιχη πολυφωνία—, τοῦ Κουρβελεσίου, τῆς Σμοκθίνας, τῆς Χειμάρρας, τῆς Πύλιουρης κ.ἄ. —στὴν λιάπικχη). Ἀπὸ δομικὴ ἀποψη διακρίνονται: πολυφωνία μὲ 2, 3 καὶ 4 φωνές. Ὑπογραμμίζονται ὁμοιότητες καὶ ἰδιαιτεριότητες σύμφωνα μὲ τὴν παραπάνω ταξινομήση.

ΠΙΝΑΚΕΣ

Α' ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Adami Jovan 15
Adhami Stilian 167
Agolli Dritëro 210
Agolli Nexhat 64, 126, 211, 271, 314
Aliu Skënder 246
Anamali Skënder 4, 157
Arapi Fatos 259

Baçe Shpresa 344
Basha Petrit 345
Bicaj Lllazar 330
Bido Agim 247
Bihiku Ikbal 65, 158, 248, 249. (Βλ. καὶ
Mustafa Ikbal)
Bogdani Ramazan 64, 113, 116, 138, 179,
272, 295, 315, 346, 355, 361, 362
Brandl Rudolf M. 309
Budina Oksana 335

Cabanes Pierre 302
Ceka Hasan 5, 24
Ciko Dhimitër 224
Çabej Eqrem 6, 78, 91, 159, 180
Çami Muin 112
Çausholli Agim 260
Çeko Lefter 197
Çetta Anton 212
Çipa Aristidh 168
Çuka Pano 181

Daija Tish 18
Daiu Mexhit 66, 70, 80, 81, 110
Daja Ferial 213, 268, 273
Dino Thanas 331
Disho Mihal 336
Dodona Eftim 240
Doja Albert 261, 300

Dojaka Abaz 60, 79, 106, 140, 156, 214,
274, 332
Domi Mahir 9, 69
Duka Ferit 316
Dule Miranda 200
Durham Edith 317
Dhamo Dhorka 160
Dheri Eftim 6
Dhima Aleksandër 161, 249, 295
Dhrimo Ali 262

Elezi Ismet 82, 225, 347

Fetiu Sadri 182
Fico Agnon 47, 49, 51, 57, 109, 117, 127,
133
Filja Hysen 198

Gage Bardosh 356
Gencaliu Mustafa 223
Gjata Trim 45, 348
Gjergji Andromaqi 13, 19, 52, 53, 61, 71,
107, 141, 147, 163, 205, 275, 296
Gjidede Pavllo 93
Gjokutaj Tasim 337

Halimi-Statovski Drita 164
Harito Ketj 21, 36, 49, 83, 85, 86, 94
Haxhihasani Qemal 20, 25, 31, 32, 36, 38,
48-51, 54, 55, 57, 66, 82, 102-104, 108,
109, 112, 114, 117, 133, 135, 199, 200,
215, 216, 226, 227, 297, 303, 310
Haxhiu Fiqri 142, 148
Hotova Myslim 318
Hoxha Fejzi 128
Hoxha Ibrahim 201
Hyso Riza 176, 251

Ibrahimi Feim 311

Jani Alqi 169

Jorgaqi Frederik 170, 202

Kadare Ismail 119

Kadia Refik 260

Kallamata Vlash 183

Kamani Hilë 263

Kamberi Thanas 118, 131, 152

Karaulli Miranda 171

Karkanaqe Pëllumb 228

Κατσαλίδας Γρηγόρης 304

Koci Pandeli 172

Kodra Ziaudin 63, 85, 86

Kokalari Mexhit 333

Komnino Gjergj 27

Kondi Mitat 277

Kono Kristo 56

Kotherja Hiqmet 278

Kruta Beniamin 95, 110, 136, 138, 184,

185, 229, 264, 279, 305, 312, 319, 329,

363

Kuculli Harila 96

Kuculli Harila 96

Lazimi Latif 153

Loli Kosta 186, 242, 321

Luka Kolë 48, 154, 227

Llogori Dhimitër 334

Margilaj Nikolla 202

Martini Gjergji 292

Marto Panajot 139

Mborja Dhimitër 44

Meksi Aleksandër 120

Merja Zenel 173

Minga Josif 174

Miso Pirro 203, 230, 279, 327, 349

Mitrushi Llambrini 62, 72, 129, 173

Mizis Kostas 265

Muka Ali 31, 281, 350

Musaj Seit 323

Mustafa Ikbale 39 (βλ. καὶ Bihiku Ikbale)

Mustaqi Arsen 70, 80, 81, 97, 99, 102, 209

Myderizi Osman 28

Nako Reshide 187

Nano Thanas 324

Nathanaili Andrea 149

Ndocaj Filip 63, 85, 86

Νίκας Βασίλης 298

Nova Koco 121

Nuraj Lilo 217

Nushi Jani 144, 218

Onuzi Afërdita 165, 282, 338, 357

Panajoti Jorgo 63, 84-86, 100-104, 122-

124, 130, 137, 138, 175, 176, 188, 204,

205, 219, 232, 233, 252, 253, 266, 283,

299, 300, 306, 307, 339

Pano Natasha 268, 301

Papeka Ndoc 220, 340, 351

Pepo Petraq 67, 73, 234

Popa Theofan 29, 35

Prifti Bardhyl 325

Prifti V. 234

Progri Fiqri 189

Puzanova Vitore 16

Rafiq Hasan 156

Riza Emin 125, 131, 132, 150, 166, 206,

246

Rrapaj Ratos M. 191, 235

Sako Zihni 11, 17, 21, 36, 40, 49, 50, 51,

57, 63, 74, 85, 86, 89, 102-104, 133,

134, 243

Selimi Skënder 105

Selimi Yllka 284

Sinani Shaban 358

Sokoli Ramadan 22, 23, 37, 41, 46, 58, 68,

75, 87, 327, 341

Spase Sterio 1

Stahl Paul H. 221

Starova Tomorr 285

Stiko Nikoleta 191

Strazimiri Burhan 132

Strazimiri Gani 76

Suli Leonard 177, 244, 254

Shehu Agim 328

Shituni Spiro 193, 207, 255, 267, 268, 286,

364

Shkodra Zija 236, 269

Shkupi Fatbardha 237, 260

Shurti Spiro 145, 151, 178, 208, 245, 287,

288, 289, 352

Sholla Pavlo 194

Shpuza Gazmend 359

Shtylla Valter 155

AKAΔHMIA

AKOHNON

Shuteriqi Dhimitër S. 2, 8, 10, 162
 Tirtja Mark 115, 146, 195, 256, 290, 313,
 329, 360
 Tole Vaso 353
 Treska Misto 227
 Thomo Pirro 196, 222, 238, 257, 292, 308
 Uçi Alfred 227
 Vasili Kozma 169, 209, 223, 297, 301
 Vozga Ramazan 172

Xhačka Vasil 42, 43
 Xhagolli Agron 233, 239, 267, 293, 300,
 342
 Xhajanka Suzana 127
 Xhaxhiu Muzafer 343
 Zadeja Çesk 18
 Zoduli Koci 294
 Zite Bektash 139
 Zojzi Rrok 10-13, 33, 44, 59, 77, 156
 Zografi Janulla 111
 Χωρίς όνομα συγγραφέα 3, 14, 26, 34, 258,
 322

Β' ΤΟΜΕΩΝ

Αινίγματα 94
 'Ανθρωπολογία 161, 250, 295, 335
 'Ανθρωπωνυμία 276
 'Αρχαιολογία 4, 5, 45, 157, 302
 'Αρχιτεκτονική, Πολεοδομία 76, 120, 125,
 131, 132, 150, 152, 153, 155, 166, 172,
 196, 197, 206, 222, 231, 238, 244, 254,
 257, 281, 308, 326
 Γεωργία 52, 61, 141, 151, 240, 256, 287
 Δημογραφία 52, 61, 141, 151, 240, 256,
 287, 329, 335 (βλ. και Οικονομία, Πε-
 ριοχές)
 Διατροφή 61 (βλ. και Οικονομία)
 Δίκαιο 53, 72, 73, 82, 121, 225, 347
 'Εκδηλώσεις 1, 299, 306, 355, 357, 358
 'Ενδυμασία 10, 12, 71, 77, 107, 148, 163,
 178, 195, 197, 208, 214, 234, 296, 304,
 324, 328, 357
 Ζακόνια 42, 43, 62, 68, 79, 82, 129, 140,
 143, 149, 278, 284, 325, 332, 336 (βλ.
 και 'Ιεροτελ., Λατρεία)
 Ζωγραφική 16, 29, 35, 160
 Θέατρο 58, 348
 'Ιατρική 128
 'Ιεροτελεστία 68 (βλ. και Ζακόνια, Λατρεία)
 'Ιστορία της Λαογραφίας 9, 49, 50, 55, 57,
 69, 199

Κοινωνικές σχέσεις 53, 106, 111, 115 (βλ.
 και Οικογένεια)
 Κτηνοτροφία 52, 61, 142 (βλ. και Οικονο-
 μία, Περιοχές)
 Λαογραφία (Γενικά) 17, 31, 38, 40, 42, 49,
 50, 57, 78, 91, 133, 138, 159, 164, 175,
 176, 205, 218, 219, 243, 294, 322, 335,
 343
 Λαογραφία και Καλλιεργημένη τέχνη 28,
 210
 Λατρεία 43, 68, 91, 146, 273, 334, 335, 338,
 345, 359
 Μνημεία Λόγου (Γενικά) 17, 49, 50, 57, 63,
 72, 83, 85, 86, 88, 101, 103, 104, 112,
 119, 122, 123, 130, 252, 277, 294, 300
 Μουσική 14, 22, 26, 34, 37, 41, 45, 46, 56,
 66, 70, 75, 80, 81, 87, 95, 99, 110, 136,
 138, 174, 184, 193, 194, 198, 203, 207-
 212, 229, 230, 242, 245, 251, 255, 264,
 267, 268, 273, 279, 280, 285, 286, 305,
 309, 311, 312, 319, 320, 321, 327, 331,
 341, 349, 353, 363, 364
 Μυθολογία, Προλήψεις 6, 91, 144, 340, 342,
 360 (βλ. και 'Αρχαιολογία, Ζακόνια, 'Ιε-
 ροτελεστία, Λατρεία)

Οικιακά σκεύη 60 (βλ. και Διατροφή, Κτη-
 νοτροφία, Λαογραφία, Γεωργία, Οικονο-
 μία)
 Οικογένεια 52, 115, 187, 274, 335, 336 (βλ.

και Κοινωνικές σχέσεις, Κοιν. διοργάνωση, Δίκαιο)
 Οικοδόμηση 19, 236, 334, 350, 352 (βλ. και 'Αρχιτεκτονική, Τεχνολογία)
 Οικονομία (Γενικά) 52, 61, 196, 269

Παροιμίες 36, 204, 233

Πεζός Λόγος 8, 21, 63, 74, 83, 85, 86, 88, 96, 112, 123, 130, 252, 266, 293, 300 (βλ. και Μνημεία Λόγου, Περιοχές)

Περιοχές 13, 31, 38, 47, 52, 53, 59, 61, 67, 154, 167, 205, 288, 289, 290, 317, 332

Ποίηση 2, 3, 7, 11, 20, 25, 27, 28, 30-32, 37, 38, 47, 48, 51, 54, 66, 70, 80, 81, 88, 89, 92, 93, 96, 97, 99, 102, 109, 112, 114, 117, 119, 122, 124, 135, 137-139, 168-170, 172, 173, 175, 180-182, 191, 192, 199-202, 209, 212, 215, 216, 219, 220, 223, 226, 227, 232, 235, 239, 241,

253, 259, 261, 263, 265-268, 277, 283, 285, 297, 298, 301, 303, 310, 333, 337, 338, 340, 351-356, 358 (βλ. και Μνημεία Λόγου, Περιοχές)

Τελετουργία 62, 79, 118, 304, 340 (βλ. και Ζακόνια, 'Ιεροτελεστίες)

Τέχνη 19, 39, 44, 65, 147, 156, 158, 189, 237, 243, 248, 249, 270, 282, 313, 330

Τεχνολογία 15, 33, 165, 177, 217, 224, 228, 240, 282, 292, 315, 318, 323 (βλ. και Οικοδόμηση)

Τοπωνυμία 154, 262

Χορός 23, 34, 64, 90, 105, 113, 116, 126, 134, 138, 171, 179, 183, 258, 271, 272, 307, 314, 315, 344, 346, 354, 355, 361, 362

Γ' ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ - ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Bashkimi [Ένωση]. — "Όργανο του Δημοκρατικού Μετώπου (1945-1992). Καθημερινή εφημερίδα.

Bota e Re [Νέος Κόσμος]. — Μηνιαίο, κυρίως λογοτεχνικό περιοδικό των πρώτων ετών μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Buletin i Institutit të Shkencave [Δελτίο του 'Ινστιτούτου 'Επιστημών], τριμηνιαίο, κατά τα έτη 1949-1957. Δύο σειρές: Shkencat e Natyrës, Shkencat Shoqërore [Θετικές 'Επιστήμες, Κοινωνικές 'Επιστήμες].

Buletin i Universitetit Shtetëror të Tiranës [Δελτίο του Κρατικού Πανεπιστημίου των Τιράνων]. — Τριμηνιαίο περιοδικό, συνέχεια του «Buletin i Institutit të Shkencave». Οι λαογραφικές μελέτες συμπεριλαμβανόταν συνήθως στη σειρά «Shkencat Shoqërore» [Κοινωνικές 'Επιστήμες].

Culture Populaire [Λαϊκός Πολιτισμός]. — Χρονιαίο περιοδικό στα γαλλικά του 'Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού. Συμπεριλαμβάνει εκλεκτά υλικά από δύο προηγούμενους αριθμούς του περιοδικού «Kulturë Popullore».

Çështje të Folklorit Shqiptar [Προβλήματα

της 'Αλβανικής Λαογραφίας]. — Συλλογή μελετών κυρίως από τα δημοτικά (μνημεία λόγου («λόγοτεχνική λαογραφία»), τη μουσική και τους χορούς. 'Εκδίδεται (άρχιζοντας από το 1982) σχεδόν κάθε 1/2 - 2 χρόνια. 'Εκλεκτά υλικά του Α' αριθμού έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά («Questions of Albanian Folklore», 1984). 'Εκδ. 'Ινστ. Λαϊκού Πολιτισμού.

Drita [Τò φώς]. — 'Εβδομαδιαία λογοτεχνική εφημερίδα, όργανο του 'Αλβανικού Συλλόγου Λογοτεχνών και Καλλιτεχνών.

Etnografia Shqiptare [Η 'Αλβανική 'Εθνογραφία]. — Συλλογή εθνογραφικών μελετών (ύλικός και πνευματικός βίος). 'Αρχίζοντας από το 1962 εκδίδεται σχεδόν κάθε χρόνο. 'Εκδίδεται και στα γαλλικά (Ethnographie Albanaise). Σήμερα, έκδοση του 'Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού.

Fitorja [Η νίκη]. — Τοπική εφημερίδα της πρώην επαρχίας 'Αγίων Σαράντα.

Fratëria [Αδελφότητα]. — 'Εφημερίδα, όργανο του Συλλόγου των Βλάχων (που ζούν στην 'Αλβανία).

Çamëria-Vatra Amtare [Η Τσαμουριά —

- ή μητρική έστία]. — Έφημερίδα του Συλλόγου των Τσάμηδων (πού ζούν στην 'Αλβανία).
- Driloni [Τό Ντριλών]. — Τοπική έφημερίδα της έπαρχίας Πογραδέτσι.
- Gjurmime Albanologjike - Folklor dhe Etnologji ['Αλβανολογικές Έρευνες - Λαογραφία και Έθνολογία]. — Χρονιαίο περιοδικό του 'Αλβανολογικού 'Ινστιτούτου της Πρίστινας (Κοσσυφοπέδιο).
- Iliria ['Η 'Ιλλυρία]. — Περιοδικό του 'Αρχαιολογικού Κέντρου 'Αλβανίας με αρχαιολογικά υλικά.
- Koha ['Ο Καιρός]. — Τοπική έφημερίδα της Κορυτσάς.
- Kombi [Τό "Έθνος]. — Καθημερινή έφημερίδα.
- Konferenca I e Studimeve Albanologjike ['Η Πρώτη Συνδιάσκεψη 'Αλβανολογικών Έρευνών], Τίρανα 1965. Συλλογή ανακοινώσεων κλπ. της Πρώτης Συνδιάσκεψης 'Αλβανολογικών Σπουδών (Γλωσσολογία, Ιστορία, λογοτεχνία, λαογραφία, αρχαιολογία κ.ά.). Έκδ. Πανεπιστημίου Τίρανων.
- Konferenca II e Studimeve Albanologjike ['Η Δεύτερη Συνδιάσκεψη 'Αλβανολογικών Έρευνών], Τίρανα, 1968. — Πρακτικά της αναφερόμενης Συνδιάσκεψης σε τρεις τόμους. Έκδοση Κρατικού Πανεπιστημίου Τίρανων.
- Konferenca Kombëtare e Studimeve Etnografike, botim i Akademisë së Shkencave, Tiranë, 1977, 594 f. ['Εθνική Συνδιάσκεψη Έθνογραφικών Μελετών, έκδοση 'Ακαδημίας Έπιστημών, Τίρανα, 1977, 594 σ.]. — Πρακτικά της αναφερόμενης Συνδιάσκεψης (28-30 'Ιούνη 1976): ένδυμασία, οίκια, διατροφή, τέχνη, οικογένεια, γλώσσα, δίκαιο, μνημεία λόγου κλπ. Έκδοση και στα γαλλικά: «Conference National des Etudes Ethnographiques», Tiranë, 1978.
- Korça ['Η Κορυτσά]. — 'Αλμανάχ με συγγράμματα για την Κορυτσά (Ιστορία, γεωγραφία, γλωσσολογία, λαογραφία, λογοτεχνία κ.ά.). Έχουν εκδοθεί 5 άριθμοί.
- Koreografia ['Η χορογραφία]. — Περιοδικό της Κεντρικής Έστίας Λαϊκής Δημιουργίας.
- γίας. Έκλαϊκευτικός χαρακτήρας. 'Υλικά γύρω από τους χορούς.
- Kultura Popullore [Λαϊκός Πολιτισμός]. — Έξάμηνο περιοδικό του 'Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού ('Ακαδημία Έπιστημών) με μελέτες, διατριβές, βιβλιοκρισία και άλλα υλικά από τὸ λαϊκό πολιτισμὸ στὴ γενικότητα. 'Η έκδοσή του άρχισε τὸ 1980.
- Kushtrimi [Συναγεμμός]. — Τοπική έφημερίδα της έπαρχίας Μπερατίου.
- Les Lettres Albanais ['Η 'Αλβανική Λογοτεχνία]. — Περιοδικό του 'Αλβανικού Συλλόγου Λογοτεχνῶν καὶ Καλλιτεχνῶν με λογοτεχνικά έργα, φιλολογικές καὶ καλλιτεχνικές σπουδές, βιβλιοκρισία κ.ά. στα γαλλικά.
- Letërsia Jonë ['Η λογοτεχνία μας]. — Μηνιαίο λογοτεχνικό περιοδικό, όργανο του 'Αλβανικού Συλλόγου Λογοτεχνῶν καὶ Καλλιτεχνῶν γύρω στα έτη '50.
- Literatura Jonë ['Η λογοτεχνία μας]. — Μηνιαίο λογοτεχνικό περιοδικό τῶν πρώτων ετών μετά τὸ Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Μετά τὸ 1950 μετονομάστηκε «Letërsia jonë».
- Λογοτεχνικό Λαϊκό Βήμα. — Μηνιαίο παράρτημα της έφημερίδας «Λαϊκό Βήμα», πού εκδίδεται έλληνικά στο 'Αργυρόκαστρο.
- Mësuesi ['Ο Δάσκαλος]. — Έβδομαδιαία έφημερίδα πού εκδίδεται από τὸ 'Υπουργείο Παιδείας καὶ Πολιτισμοῦ.
- Monumentet [Μνημεία]. — Έξάμηνο περιοδικό. Έκδίδεται από τὸ 'Ινστιτούτο Διαφύλαξης καὶ 'Επιδιόρθωσης Μνημείων.
- Nëntori (καὶ Nëndori) [Νοέμβρης]. — Μηνιαίο περιοδικό με λογοτεχνία, φιλολογικές, μουσικολογικές, χορογραφικές κ.ά. μελέτες, βιβλιοκρισία κλπ. Όργανο του 'Αλβανικού Συλλόγου Λογοτεχνῶν καὶ Καλλιτεχνῶν.
- Pasuri e Trashëguar ne Shekuj [Κληρονομημένος κατά τούς αἰῶνες θησαυρός], Τίρανα, 1984. Σειρά μελετῶν καὶ άλλων υλικῶν γιά κάθε τι τὸ παραδοσιακό (Λαογραφία, ανθρωπολογία, αρχιτεκτονική κ.ά.).
- Përpara [Μπροστά]. — Τοπική έφημερίδα.

Ἐκδιδόταν στὴν Κορυτσά μὲ συγγράμματα γιὰ τὴν ἐπαρχία.

Probleme të Zhvillimit të Folklorit Bashkëkohor [Προβλήματα εξέλιξης τῆς σύγχρονης λαογραφίας]. — Συλλογὴ πρακτικῶν τῆς Συνδιάσκεψης γιὰ τὸ Ἐθνικὸ Λαογραφικὸ Φέστιβαλ τοῦ 1978. Ἐκδόση τοῦ Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ (1980).

Rilindja Demokratike [Δημοκρατικὴ Ἀναγέννηση]. — Καθημερινὴ ἑφημερίδα, ὄργανο τοῦ Δημοκρατικοῦ Κόμματος Ἀλβανίας.

Simpodium për Problemet e Festivalit Folklorik Kombëtar te Gjirokastrës 1973, Tiranë, 1975 [Συνδιάσκεψη γιὰ προβλήματα τοῦ Ἐθνικοῦ Λαογραφικοῦ Φέστιβαλ τοῦ Ἀργυροκάστρου τὸ 1973, Τίρανα 1975]. — Συλλογὴ τῶν πρακτικῶν τῆς ἀναφερόμενης Συνδιάσκεψης. Ἐκδόση Ἰνστιτούτου Λαογραφίας.

Skena dhe Ekrani [Ἡ σκηνὴ καὶ ἡ ὀθόνη]. — Μηνιαῖο περιοδικὸ τοῦ Ἀλβανικοῦ Σολόγου Λογοτεχνῶν καὶ Καλλιτεχνῶν μὲ ὕλικά γιὰ τὸ θέατρο, τὴν κινηματογραφία, τὴν τηλεόραση.

Studia Albanica [Ἀλβανολογικὲς Ἔρευνες]. — Ἐξάμηνο περιοδικὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν μὲ ἔρευνες γενικὰ ἀλβανολογικὲς (ἱστορία, γλῶσσα, λογοτεχνία, λαογραφία, ἀρχιτεκτονικὴ, ἀρχαιολογία κ.ἄ.). Τὰ ὕλικά ἐκδίδονται σὲ ξένες γλῶσσες (γαλλικά, ἀγγλικά, ρώσικα, ἰταλικά, γερμανικά).

Studime Filologjike [Φιλολογικὲς Μελέτες]. — Τριμηνιαῖο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ μελέτες καὶ ἄλλα ὕλικά φιλολογικῶν χαρακτῆρα στὴ γενικότητα (λογοτεχνία, λαογραφία, γλῶσσα). Ἐκδόση τοῦ Ἰνστιτούτου Γλωσσολογίας καὶ Λογοτεχνίας (Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν).

Studime Historike [Ἱστορικὲς Μελέτες]. — Τριμηνιαῖο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ γιὰ τὴν ἱστορία μὲ τὴν πλατιά ἔννοια τῆς λέξης (ἱστορία, λαογραφία, ἀρχιτεκτονικὴ, ἀνθρωπολογία κ.ἄ.). Ἐκδόση Ἰνστιτούτου Ἱστορίας (Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν).

Shëndetësia Popullore [Λαϊκὴ Ὑγεία]. Τριμηνιαῖο περιοδικὸ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγείας.

Shpati i Sipërm [Ἡ Ἄνω Σπάτη, Τίρανα, 1987]. Συλλογὴ μελετῶν καὶ ἄλλων ὕλικῶν ἀπὸ μιὰ συνολικὴ λαογραφικὴ ἀποστολὴ διαφόρων ἔρευντῶν στὴν Ἄνω Σπάτῃ τοῦ Ἑλμπασάν (Μάης 1985). Ἐκδόση Ἰνστιτούτου Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ.

Vatra e Kulturës [Ἐστία Πολιτισμοῦ]. — Διαμηνιαῖο περιοδικὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐστίας Λαϊκῆς Δημιουργίας μὲ ὕλικά καὶ συγγράμματα γύρω ἀπὸ τὴν ἐρασιτεχνικὴ λογοτεχνία, μουσικὴ, θέατρο, χορογραφία.

Zëri i Vlorës [Ἡ φωνὴ τῆς Αὐλώνας]. — Ἐφημερίδα τῆς ἐπαρχίας Αὐλώνας.

Zëri i Popullit [Ἡ Φωνὴ τοῦ λαοῦ]. — Καθημερινὴ ἑφημερίδα, ὄργανο τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος Ἀλβανίας (ἄρχισε νὰ ἐκδίδεται τὸ 1944 ἀπὸ τὸ Κομ. Κόμμα).

SUMMARY

Bibliography of the Folklore of Northern Epirus

by G. D. Panayiotou

364 titles are brought out together with articles and books which were published in Albania during the years 1945-1997.